

**ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΚΑΙ Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΤΕΡΨΕΩΝ**

**Κείμενα – μαρτυρίες για τις
προγαμιαίες σχέσεις**

**Εισαγωγή – παρουσίαση :
Μαρία Δημητριάδου**

Εκδόσεις Εγρήγορση

Β' ΕΚΔΟΣΗ

Περιεχόμενα

Πρόλογος	3
Εισαγωγή	4
Παράξενες μέρες	5
Η άγνοια	6
Αγιογραφικές και ιεροκανονικές τοποθετήσεις περί των Προγαμιαίων σχέσεων (Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, κ.κ. Χριστόδουλου)	8
Η σύγχυση (Περιλαμβάνει τοποθέτηση του καθηγουμένου της Ι.Μ. Γρηγορίου, αρχιμανδρίτη Γεωργίου Καψάνη)	9
«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας	11
Εις πτώσιν και ανάστασιν (Αρχιμανδρίτη Αθηναγόρα Καραμαντζάνη)	13
Εν αρχή ην ο ενθουσιασμός	18
Εκκοσμίκευση και προγαμιαίες σχέσεις (Αρχιμανδρίτη Ιωαννικίου Κοτσώνη)	20
Μπροστά στο τέλος και μετά από αυτό	22
Επιλογές κειμένων για το σαρκικό πόλεμο(Αρχιμανδρίτη Ιωάννη Κωστώφ)	24
«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας Νο 2	42
Περί γενετησίου ενστίκτου (Ιερομονάχου Διονυσίου Βογλού)	43
«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας Νο 3	49
Η Ορθόδοξη σεξουαλική αγωγή (Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Μεταλληνού)	55
«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας Νο 4	57
Οι προγαμιαίες σχέσεις υπό το φως της Ορθοδόξου Εκκλησίας (Πρωτοπρεσβυτέρου π. Σαράντη Σαράντου)	59
«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας Νο 5	65
Προγαμιαίες σχέσεις μεταγαμιαίων ανθρώπων (Πρωτοπρεσβυτέρου π. Κωνσταντίνου Στρατηγόπουλου)	66
Μικρό μπουκέτο από τον κήπο των τέρψεων	70
Αντί επιλόγου	71

Πρόλογος

Θέμα του παρόντος βιβλίου είναι οι ερωτικές σχέσεις χωρίς γάμο, είτε συμβαίνουν πριν είτε μετά είτε ακόμα και χωρίς αυτόν, οι επιπτώσεις που έχουν οι σχέσεις αυτές στη ζωή του ανθρώπου και η στάση της Εκκλησίας απέναντι τους.

Εννέα πνευματικοί πατέρες της Εκκλησίας μας αναλύουν το θέμα από διαφορετική σκοπιά και με διαφορετικό ύφος και τρόπο ο καθένας, καταδεικνύοντας ακριβώς ότι μπορεί οι τρόποι προσέγγισης να διαφέρουν, η διδασκαλία όμως της Εκκλησίας είναι μία, αιώνια και αναλλοίωτη, κι όχι κάτι που ακολουθεί τη μόδα. (Τα κείμενα δημοσιεύονται κατά εκκλησιαστική τάξη και διατηρούν σχεδόν αυτούσια τη γλώσσα των συγγραφέων τους).

Παράλληλα στο βιβλίο αυτό γίνεται μια καινοτομία: μια αντιπαραβολή πνευματικού και «κοσμικού» λόγου, που φανερώνει τη διαφορά των καρπών της αμπέλου του κόσμου και της αμπέλου του Θεού. Τα ορθόδοξα κείμενα εισάγονται και διανθίζονται από στίχους – κραυγές ενός κόσμου που, διψασμένος για την πηγή της ζωής, ψάχνει να την βρει εκεί που δεν υπάρχει, όπως ο ταξιδιώτης της ερήμου που παραπλανάται από αντικατοπτρισμούς και οράματα οάσεων. Παραδίδουμε το βιβλίο αυτό στον αναγνώστη με την ευχή να μην περιφέρει τη δίψα του στην άγονη έρημο, αλλά να τη σβήσει για πάντα στην πηγή της ζωής.

Εκδόσεις Εγρήγορση

Εισαγωγή

Στον περίφημο πίνακα του Ολλανδού ζωγράφου Ιερωνύμου Μπος «ο κήπος των τέρψεων», «η γη παριστάνεται σαν ένας απέραντος κήπος γεμάτος άνδρες και γυναίκες γυμνούς, ωχρούς, ανακατεμένους με αλληγορικά ζώα, τέρατα, αντικείμενα η φυτά στο στάδιο της μεταμορφώσεως, άνθη, καρπούς και πουλιά. Μορφές λεπτές και κομψές, περιορισμένες μέσα σε διαφανείς μεμβράνες, γειτνιάζουν με άλλες που δαγκώνουν γιγαντιαίους και τερατώδεις καρπούς και συμβολίζουν το δένδρο του κακού. Άλλες επιδίδονται στον χορό και στις ερωτικές απολαύσεις. Στο κέντρο της μικρής λίμνης, από μια πηγή ζωής αναβλύζουν οι τέρψεις, τα αρώματα, οι ηδονές. Οι αλληγορίες, τα σύμβολα, αφθονούν στο έργο αυτό, το οποίο με τη μορφή της παραβολής ερμηνεύει τη γήινη ζωή σαν ένα βασίλειο όπου θριαμβεύουν τα επτά θανάσιμα αμαρτήματα.» (Εγκυκλοπαίδεια Δομή, Πινακοθήκη, σελ. 362).

Ο κήπος των τέρψεων ζωγραφίστηκε γύρω στο 1510, όμως περιγράφει πολύ παραστατικά και τη σημερινή βαβελική εποχή μας. Η γη έχει μεταβληθεί σε έναν παγκόσμιο κήπο των τέρψεων, που τώρα στα στενά γίνονται προσπάθειες να περισωθεί, ώστε οι ηδονές να συνοδεύονται από ποιότητα ζωής, χωρίς την απειλή κάποιας καταστροφής που θα βάλει τέλος σ' αυτές. Οι σεξουαλικές σχέσεις χωρίς γάμο, - που δεν είναι πάντα προγαμιαίες, αφού πολλοί θιασώτες τους δεν παντρεύονται ποτέ – ένας τρόπος τέρψης προσιτός στον καθένα, ανεξάρτητα από ηλικία, κοινωνική και οικονομική κατάσταση αλλά και καλές προθέσεις, έχει γίνει καθεστώς σ' αυτόν τον μοντέρνο κήπο μας. Κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές, βιβλία, «επιστημονικές» θεωρίες, περιοδικά ποικίλης ύλης, ηγέτες αιρέσεων και παραθρησκειών (π.χ. ο Ινδός γκουρού Ραζνίς, που δίδασκε την ένωση με το θείο μέσω του σεξ) όλοι υποστηρίζουν την φυσικότητα, χρησιμότητα, αναγκαιότητα κ.λπ. των ελεύθερων σχέσεων. Ο νέος που δεν έχει τέτοιες σχέσεις, λένε, κινδυνεύει ψυχικά και σωματικά, και αλίμονο αν προχωρήσουμε σε γάμο χωρίς πρώτα να γλεντήσουμε τη ζωή μας ή έστω, χωρίς να «δοκιμάσουμε» τον/την σύντροφό μας! Συζητιέται ακόμα και η εισαγωγή σχολικών μαθημάτων που θα προετοιμάζουν κατάλληλα γι' αυτές, ώστε η ηδονή να συμβαδίζει με καλή υγεία κ.λπ. Όποιος, όπως η Ορθόδοξη Εκκλησία, δεν ακολουθεί αυτό το ρεύμα, χαρακτηρίζεται οπισθοδρομικός, εκτός τόπου και χρόνου, καταπιεστής, κομπλεξικός, εχθρός της ελευθερίας, της ζωής, της φύσης, του ανθρώπου, ακόμα και του ... Θεού!*

Παράλληλα, από παντού μας προσφέρονται «σοφές» συμβουλές σχετικά με την επιτυχία στις διάφορες παραμέτρους των προγαμιαίων σχέσεων: Πως θα χάσετε την παρθενιά σας, τι θα κάνετε όταν δεν έχετε στύση, πως θα ανακαλύψετε αν σας απατάει, πως θα τον κάνετε να ζηλέψει, πως θα τρέχουν όλοι (ή όλες) πίσω σας, πως θα κρατάτε αμείωτο το ενδιαφέρον, πως δεν θα μείνετε έγκυος, πως θα πάψετε να είστε έγκυος κ.λπ. Μέχρι και ιεράρχες βρέθηκαν, που εγκρίνουν τις προγαμιαίες σχέσεις, με την προϋπόθεση οι νέοι να μην αλλάζουν συντρόφους σαν τα πουκάμισα. Στον κήπο των τέρψεων το κάθε πρόβλημα έχει τη λύση του. Ή τουλάχιστον έτσι φαίνεται.

Τελικά όμως, πόσο τερπνή είναι η ζωή μέσα σ' αυτόν τον κήπο; Πόση πραγματική χαρά κι ελευθερία υπάρχει στις λεγόμενες ελεύθερες σχέσεις; Γιατί η Εκκλησία, το Σώμα του Χριστού, είναι αρνητική απέναντί τους; Μήπως πρέπει να τις δεχθεί, μια και είναι διαδεδομένες; Μήπως είναι καιρός για μια επανατοποθέτηση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα; Αυτά και άλλα ερωτήματα εξετάζονται σ' αυτό το βιβλίο, που μας ξεναγεί όχι μόνο στο αμπέλι του Θεού αλλά και στον κήπο των τέρψεων. Αντιπροσωπευτικοί στιχουργοί και ποιητές της γενιάς της σεξουαλικής επανάστασης και των επόμενων γενεών, οι οποίες αντιμετωπίζουν πια τις ελεύθερες σχέσεις σαν κάτι δεδομένο, σαν μια κατάκτηση, μας οδηγούν μέσω της τέχνης στα ενδότερα του κήπου των τέρψεων και στα ενδότερα της ψυχής τους.

Μαρία Δημητριάδου

* Βλ. οπαδούς της «επιστημονικής» θεωρίας του Γερμανού ψυχιάτρου B. Ράιχ, μαθητή του Φρόντη, που δημιούργησε δική του σχολή. Σύμφωνα με τη θεωρία του, Θεός είναι η απρόσωπη βιοενέργεια· η συνουσία πρέπει να καταλήγει οπωσδήποτε σε οργασμό και είναι απαραίτητη για τη σωστή ροή της βιοενέργειας στο σώμα ώστε ο άνθρωπος να έχει σωματική και ψυχική υγεία. Οι μοναχοί και μοναχές θεωρούνται τουλάχιστον ανισόρροποι και αφύσικοι, ενώ ο Χριστός θεωρείται αποτέλεσμα συνεύρεσης της Παναγίας με κάποιον άνθρωπο και όχι της επενέργειας του Αγίου Πνεύματος, αλλά και ιδανικός εραστής με εξαιρετικές επιδόσεις!

Παράξενες μέρες
Παράξενες μέρες μας έχουν βρει

*Παράξενες μέρες μας έχουν γονατίσει
Πάνε να καταστρέψουν
τις πρόσκαιρες χαρές μας.
Να συνεχίσουμε να παιζούμε
ή να βρούμε μια νέα πόλη.
Παράξενα δωμάτια γεμάτα παράξενα μάτια.
Φωνές θα δώσουν το σύνθημα
για το κουρασμένο τέλος τους.
Η οικοδέσποινα χαμογελά,
Οι καλεσμένοι κοιμούνται
κουρασμένοι από τις ομαρτίες.
Ακούστε με να μιλάω για ομαρτία,
και θα καταλάβετε, αυτό είναι.
Παράξενες μέρες μας έχουν βρει,
Και μέσα στις παράξενες ώρες τους
αργοπεθαίνουμε μόνοι.
Σόματα συγχυσμένα,
μνήμες κακομεταχειρισμένες
καθώς από την ημέρα καταφεύγουμε
σε μια παράξενη νύχτα από πέτρα.*

(*Strange Days, τραγούδι των Doors, 1967*)

Η άγνοια

«... Στις εντολές του Ευαγγελίου πρέπει κανείς ν' ανοιχθεί με ενθουσιασμό και πληρότητα και συγχρόνως με πρακτικότητα και νηφαλιότητα. Στο ζήτημα αυτό δεν αλλάζει τίποτα το γεγονός, ότι στην εποχή μας, εποχή της ''σεξουαλικής επανάστασης'', στην οποία όλα επιτρέπονται, η ηθική γελοιοποιείται, προβαλλόμενη σαν ζουρλομανδύας απ' το οπλοστάσιο των βασανιστηρίων του Μεσαίωνα. Όπως πριν από 2.000 χρόνια, ισχύουν και σήμερα οι εντολές των Μακαρισμών σε όλη τους την πληρότητα. Η αμαρτία παραμένει αμαρτία και η αγιότητα απαιτεί, όπως και πριν, την μεγαλύτερη δυνατή προσπάθεια. ''Γίνεσθε ουν υμείς τέλειοι, ώσπερ ο πατήρ υμών ο εν ουρανοίς τέλειός εστιν'' (Ματθ. 5:48).»*

---

* Από το βιβλίο της Τατιάνα Γκορίτσεβα, καθηγήγτριας της φιλοσοφίας στο Λένινγκραντ, «Πως βρήκα το Θεό στη Σοβιετική Ένωση» (εκδ. Αποστολικής διακονίας).

**Αγιογραφικές και ιεροκανονικές
Τοποθετήσεις περί των προγαμιαίων σχέσεων
(Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου)**

Όλοι γνωρίζουμε τη θεϊκή εντολή «ου μοιχεύσεις», μια από τις 10 εντολές, που απαγορεύει ως αμαρτία τη μοιχεία. Η εντολή αυτή επαναλαμβάνεται και στην Καινή Διαθήκη από τον ίδιο τον Κύριο (Ματθ. 5:27) όσο και τον Απόστολο Παύλο (Β' Τιμ. 3:1, Εβρ 13:4). Οι πολλοί ερμηνεύουν ως μοιχεία την παράβαση της συζυγικής πίστεως. Δηλαδή, η μοιχεία κατ' αυτούς προϋποθέτει νόμιμο γάμο και καταπάτηση από τον ένα των συζύγων της συζυγικής πίστεως. Επίσης, ξέρουμε ότι και η πορνεία απαγορεύεται σύμφωνα με την Αγία Γραφή (Α' Κορ. 5:1, 9· 6:9, 15, 18, Εβρ. 13:4, 21:15). Ως πορνεία δε οι πολλοί θεωρούν τη σεξουαλική επαφή που γίνεται έξω από το γάμο με πόρνες και επί χρήμασι. Σύμφωνα λοιπόν με τις αντιλήψεις αυτές ως αμαρτία θεωρείται α') η παραβίαση της συζυγικής πίστεως, όταν ο δράστης είναι έγγαμος και β') η συνουσία που γίνεται εκτός του γάμου και με πληρωμή. Κατά συνέπεια, έξω από τις ρυθμίσεις αυτές, άρα δε και νόμιμες, θεωρείται ότι ευρίσκονται οι σεξουαλικές σχέσεις που γίνονται μεν έξω από το γάμο, αλλά μεταξύ δύο ετερόφυλων ανθρώπων που «αγαπιούνται» και βέβαια δεν προϋποθέτουν καταβολή κάποιου χρηματικού τιμήματος. Είναι έτσι;

Στην Αγία Γραφή οι λέξεις μοιχεία και πορνεία χρησιμοποιούνται ενίστε αδιακρίτως, π.χ. ο Κύριος μιλώντας για το δικαίωμα εκδόσεως διαζυγίου μεταξύ δύο παντρεμένων προσώπων, ώρισε ως μοναδικό λόγο την πορνεία, εννοώντας βέβαια τη μοιχεία (Ματθ. 5:32). Πάντως, ουδέποτε οι λέξεις μοιχεία και πορνεία σημαίνουν μόνο την επί χρήμασι συνουσία. Ως παράδειγμα φέρω την περίπτωση του αιμομίκτου της Κορίνθου, που συζούσε με την μητριαί του – ασφαλώς χωρίς να την.. πληρώνει – τον οποίον ψέγει δριμύτατα ο Απόστολος Παύλος (Α' Κορ. 5:1).

Πουθενά στην Αγία Γραφή δεν δικαιώνονται οι προγαμιαίες σχέσεις εφ' όσον γίνονται μεταξύ δύο προσώπων που «αγαπιούνται». Και πουθενά στην Αγία Γραφή δεν θα βρούμε αμνήστευση των σχέσεων αυτών επειδή απουσιάζει η πληρωμή και γίνεται επίκληση του ερωτικού αισθήματος. Ας φέρουμε μερικά παραδείγματα:

α') Η περίπτωση της Σαμαρείτιδος. Έχει τελέσει 5 νομίμους γάμους (επετρέπετο τούτο) και τώρα συζεί με ξένον άνδρα, ασφαλώς διότι «αγαπιούνται». Έχει ωστόσο την συνείδησή της βαρειά, γι' αυτό και όταν ο Κύριος της λέγει να πάει να φωνάξει τον (νόμιμο) άνδρα της, εκείνη του λέγει «ουκ έχω άνδρα», θέλουσα να κρύψει ότι συζεί παρανόμως με άνδρα που δεν είναι νόμιμος σύζυγός της. Και ο Κύριος την επιβεβαιώνει, λέγοντάς της ότι είπε την αλήθεια, διότι όντως 5 άνδρες ενυμφεύθη και αυτόν που τώρα έχει δεν είναι νόμιμος σύζυγός της. Δηλαδή ο Κύριος αρνείται πως η σχέση αυτή είναι νόμιμη και αποδεκτή.

β') Το παράδειγμα του Αποστόλου Παύλου. Ο Απ. Παύλος ήτο αγαμος. Γράφει λοιπόν για τους άγαμους άνδρες και τις χήρες γυναίκες, ότι θα προτιμούσε κι αυτοί να παραμείνουν όπως και αυτός δηλ. να μην παντρευθούν. Όμως – συνεχίζει – αν αυτό δεν το μπορούν, ένεκα της ασθενείας της σάρκας, τότε καλόν είναι να παντρευθούν. Δεν τους είπε να... βολευθούν με εξώγαμες σεξουαλικές σχέσεις ευρίσκοντας ο καθένας και η καθημιά ένα... ταίρι έξω του γάμου.

γ') Ο ξθ' Κανών του Μεγ. Βασιλείου. Ο Μ. Βασίλειος θεωρεί ως κώλυμα ιερωσύνης τις προγαμιαίες σχέσεις ενός Αναγνώστου. Του επιβάλλει μάλιστα για την αμαρτίαν του αυτή ενός έτους επιτίμιο. Άρα θεωρεί τις σχέσεις αυτές εκτός του γάμου ως αμαρτίαν αξίαν κατακρίσεως και παιδαγωγικής τιμωρίας.

δ') Ο δ' Κανών του Αγ. Γρηγορίου Νύσσης. Ομιλεί για τη διάκριση μεταξύ πορνείας και μοιχείας. Και τις δύο θεωρεί ως αμαρτία. Η διαφορά μεταξύ των είναι ότι εις μεν την πορνείαν δεν γίνεται κάποια αδικία σε βάρος τρίτου, ενώ με τη μοιχεία πλήγτεται ο απατώμενος νόμιμος σύζυγος. Καμμιά διάκριση δεν γίνεται με κριτήριο την καταβολή χρημάτων ή την ύπαρξη αισθήματος ερωτικού.

ε') Ο κε' Κανών του Μεγ. Βασιλείου. Προβλέπει την περίπτωσιν κάποιου ανδρός που διέφθειρε μία γυναίκα και στη συνέχεια την παντρεύθηκε. Για μεν την σεξουαλική σχέση, αδιάφορα αν έγινε με βιασμό ή με τη θέληση της γυναίκας, τον επιτιμά αυστηρά. Εγκρίνει όμως τη διατήρηση του γάμου. Αν η προ του γάμου σεξουαλική συνάφεια του ζευγαριού ήταν επιτρεπτή, γιατί ο Μ. Βασίλειος επιβάλλει επιτίμιο;

Από τα προηγούμενα γίνεται σαφές ότι οι προγαμιαίες σχέσεις δεν εγκρίνονται από την Αγία Γραφή και την Παράδοση της Εκκλησίας μας. Βέβαια, σήμερα οι αντιλήψεις του κόσμου διαφέρουν. Πολλοί σήμερα

εγκρίνουν και θεωρούν φυσιολογικές τις σχέσεις αυτές. Δικαίωμά τους, όπως δικαίωμα και της Εκκλησίας είναι να πει γυμνή την αλήθεια του θείου λόγου. Και ο καθείς ας πράξει κατά συνείδησιν.

Η σύγχυση

Στον κήπο των τέρψεων πολλές σχέσεις αρχίζουν μέσα σε σύγχυση, όπου τα συναισθήματα δεν είναι ξεκαθαρισμένα:

Είναι αυτά τα αστέρια στον ουρανό
ή μήπως βρέχει κάπου μακριά;
Άραγε θα καώ αν αγγίξω τον ήλιο
τόσο μεγάλο και στρογγυλό;
Άραγε θα σου λέω την αλήθεια
όταν σε διαλέγω για μένα;
Είναι αυτό αγάπη, μωρό μου,
ή μήπως μονάχα σύγχυση;
Ω, το μναλό μου είναι τόσο μπερδεμένο
Στριφογυρίζει
Η καρδιά μου καίει γεμάτη συναισθήματα
μα το μναλό μου είναι κρύο και ζαλισμένο
είναι αγάπη αυτό, μωρό μου,
ή μήπως μονάχα σύγχυση;*

Στο σώμα του Χριστού πάλι, οι πρόσφατες δηλώσεις κάποιου ιεράρχη ότι δέχεται τις προγαμιαίες σχέσεις ως προετοιμασία για το γάμο, φτάνει να μην αλλάζουν οι νέοι συντρόφους σαν τα πουκάμισα, δημιούργησε σύγχυση και πολλές απορίες. Το κείμενο που ακολουθεί είναι απομαγνητοφωνημένη απάντηση του καθηγουμένου της Ιεράς Μονής του Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, Αρχιμανδρίτη Γεωργίου Καψάνη, σε σχετική ερώτηση, κατά πρόσφατη ομιλία του στην Αλεξανδρούπολη:

«Η Εκκλησία μας επίστευε πάντοτε ότι για να προχωρήσουν οι άνθρωποι σε μία πλήρη σωματική ένωσι, πρέπει να εκπληρώνονται κάποιες σπουδαίες προϋποθέσεις. Και αυτό γιατί η σωματική ένωσις είναι η στενότερη ένωσι μεταξύ των ανθρώπων (και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν) και γιατί ο ένας άνθρωπος δίνει στον άλλο άνθρωπο ό,τι κρυφιώτερο και ό,τι ιερώτερο έχει.

Για να μπορέσῃ όμως ο ένας νέος να δώσῃ σε μια νέα ή μια νέα σε ένα νέο αυτό το ιερώτερο που έχει, πρέπει να υπάρχη πρώτον αληθινή αγάπη και δεύτερον η ευλογία του Θεού. Νομίζουν οι νέοι ότι έχουν αληθινή αγάπη· και άρα μπορούν να προχωρήσουν. Μα, αληθινή αγάπη δεν μπορείς να έχης αν δεν πάρης την ευθύνη του άλλου ανθρώπου. Εάν δεν αποφασίσης να ζήσης μαζί του για όλη σου τη ζωή. Όσο δεν το αποφασίζεις αυτό, δεν παίρνεις την ευθύνη του άλλου ανθρώπου γιατί δεν είσαι βέβαιος ότι τον αγαπάς. Μόλις δύο νέοι πουν ότι “εμείς αγαπιόμαστε, αγαπιόμαστε για πάντα, παίρνουμε ο ένας την ευθύνη του άλλου· θα κάνουμε το γάμος μας”, ζητούν την ευλογία του Θεού και γίνεται το μυστήριο του γάμου... Μα μπορεί κανείς να προχωρήση σε μια τόσο υπεύθυνη πράξη, να ενωθούν δύο άνθρωποι, χωρίς την ευλογία του Θεού και της Εκκλησίας; Αυτό άλλωστε είναι αρχαία πράξη της Εκκλησίας.

Ο άγιος Ιγνάτιος ο θεοφόρος, μαθητής των Αποστόλων, λέει ότι πρέπει οι συνάπτοντες γάμον ‘μετά γνώμης του επισκόπου την ένωσιν ποιείσθαι, ίνα ο γάμος η κατά Κύριον και μη κατ’ επιθυμίαν. Πάντα εις τιμήν Θεού γινέσθω’ (Επιστολή προς Πολύκαρπον Επίσκοπον Σμύρνης). Δηλαδή πρέπει να τελεσθή το μυστήριο.

Γι’ αυτό λοιπόν για μας δεν νοούνται σχέσεις πριν να υπάρξη η τελεία αγάπη των δύο ανθρώπων, πριν ο ένας πάρη την ευθύνη του άλλου με το μυστήριο του γάμου και πριν δοθή η ευλογία της Εκκλησίας. Αυτή είναι η τάξις της Εκκλησίας, αυτή είναι η παράδοσις, αυτό εκφράζει αληθινή αγάπη. Τα άλλα εκφράζουν μια συναισθηματική, πρόσκαιρη αγάπη, όχι ωλοκληρωμένη αγάπη.

Από την πείρα μου ως πνευματικός, έχω διαπιστώσει ότι οι εκτός γάμου σχέσεις, τελικά, δεν βοηθούν τους ανθρώπους: μάλλον τους βασανίζουν, αλλ’ ούτε και τους προσφέρουν αληθινή χαρά. Εκτός τούτου, υπάρχουν πολλές πιθανότητες να προχωρήσουν σε εγκυμοσύνες πρόωρες και σε εκτρώσεις. Πολλά παιδιά σ’

* Love or confusion, (1967) τραγούδι του Αμερικανού κιθαρίστα Jimi Hendrix.

αυτήν την ηλικία που προχωρούν σε τέτοιου είδους σχέσεις, αλλά και μεγαλύτεροι, καταφεύγουν και στο φοβερό έγκλημα της εκτρώσεως, που είναι μια πολύ μεγάλη αμαρτία. Είναι μια ικανοποίησι του εγωισμού, πράξις αντισταυρική, φόνος αθώων υπάρξεων. Οι Πνευματικοί γνωρίζουν ότι κατά κανόνα οι μητέρες που φονεύουν τα παιδιά τους συνοδεύονται από τύψεις συνειδήσεως μέχρι τα γεράματά τους. Γιατί δεν είναι μικρό πράγμα να σκοτώσης το σπλάγχνο σου.

Προ ετών, γινόταν στη Θεσσαλονίκη μια διαδήλωσι φεμινιστριών. Το σύνθημα ήταν: "Δεν θέλουμε χριστιανικό σώμα. Το σώμα μας μας ανήκει. Θέλουμε να κάνουμε εκτρώσεις όποτε θέλουμε". Αυτός είναι ο θρίαμβος του εγωισμού. Μα ούτε το σώμα σου μπορείς να το κάνεις ό,τι θέλεις, γιατί σου το έδωσε ο Θεός. Και δεν σου ανήκει, ανήκει στο Θεό που στο έδωσε. Πολύ περισσότερο, το παιδί που έχεις μέσα σου δεν είναι σώμα σου· είναι άλλο σώμα. Και αν ούτε τον εαυτό σου έχεις δικαίωμα να σκοτώσης πως έχεις δικαίωμα να σκοτώσης το παιδί σου που είναι ένα άλλο σώμα, είναι ένας άλλος άνθρωπος;

Δυστυχώς οι εκτρώσεις ενομιμοποιήθησαν και τώρα κάθε χρόνο τριακόσιες με τετρακόσιες χιλιάδες παιδάκια σκοτώνονται στην πατρίδα μας. Αυτή είναι μια μεγάλη αμαρτία για όλους μας, για την οποία αν δεν μετανοήσουμε φοβούμαι ότι ο Θεός θα παραχωρήση να περάσουμε δοκιμασίες. Αυτό είναι κάτι για το οποίο πρέπει να πονέσουμε όλοι μας και να βοηθήσουμε τα νέα παιδιά, αν τυχόν σαν άνθρωποι σε στιγμές αδυναμίας βρεθούν σε τέτοιες καταστάσεις, να μη προχωρούν σε εκτρώσεις.

Η Εκκλησία διδάσκει ότι οι προγαμιαίες σχέσεις δεν βοηθούν σε μια αληθινή αγάπη. Δεν είναι σύμφωνες με το θέλημα του Θεού. Όμως, αν κάποιοι νέοι άνθρωποι, από ανθρωπίνη αδυναμία, βρεθούν σε μια τέτοια κατάστασι και καταφύγουν στον πνευματικό, ο πνευματικός με πολλή αγάπη τους δέχεται και τους συγχωρεί όταν μετανοούν, διότι η Εκκλησία είναι μητέρα. Δεν διώχνει κανένα, δεν θέλει να τιμωρή κανένα. Η Εκκλησία αγαπάει πολύ και τα παιδιά αυτά τα οποία λόγω της ανωριμότητάς των κάνουν πράγματα που δεν πρέπει να κάνουν. Τα δέχεται και τα βοηθάει να ξεπεράσουν αυτές τις καταστάσεις.

Θα έπρεπε λοιπόν ο Σεβασμιώτατος που έκανε τις γνωστές δηλώσεις να πη τα εξής: "Οι προγαμιαίες σχέσεις είναι αντίθετες προς το θέλημα του Θεού και γι' αυτό αμαρτία. Δεν εκφράζουν αληθινή αγάπη. Δεν βοηθούν τους νέους. Βασίζονται στον εγωισμό. Αν όμως από ανθρωπίνη αδυναμία συμβή κάτι τέτοιο, η Εκκλησία θα βοηθήση να ξεπεράσουν την κατάστασι αυτή, να κάνουν γάμο και έτσι να προχωρήσουν σε μια αληθινή εν Χριστώ ένωσι και αγάπη μεταξύ τους και να κάνουν μια χριστιανική οικογένεια, με την οποία θα δοξασθή ο Θεός.».

«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας

Για μερικούς το σεξ είναι μια προσπάθεια να ξεπεράσουν την ανία και την απογοήτευση, κι ελπίζουν κρυφά ότι μπορεί να φέρει και την αγάπη:

Ετσι απλά ν' αγκαλιάσω τη μέση σου
και να νιώσω την αναπνοή σου.
Δεν κατάκτησα πύργους και κάστρα,
δε λαβώθηκα για να 'μαι μαζί σου.
Ετσι απλά να κρατήσω τα χέρια σου
και μια ανάμνηση απ' τη φωνή σου
Δεν με πάει στην Εδέμη η παρέα σου
δεν με ρίχνει στη γη της αβύσσου.
Του χαμού η απειλή πια δε με συγκινεί
δε σκοτίζομαι για σωτηρία.
Δεν υπάρχει τίποτα που να τέλειωσα
και δεν θέλω κάτι ν' αρχίσω.

Τι ζεστό που είναι απόψε το σώμα σου·

το φαντάζεσαι να σ' αγαπήσω;*

Η απομόνωση: Το σεξ μόνο του δεν μπορεί να προσφέρει επικοινωνία και αγάπη:

Τα αυτοκίνητα σφυρίζουν
δίπλα στο παράθυρό μου,
όπως τα κύματα κάτω στην παραλία.
Έχω αυτό το κορίτσι δίπλα μου
αλλά είναι απλησίαστο.
Οι προβολείς, περνώντας μέσα
απ' το παράθυρο,
φωτίζουν τον τοίχο.
Οι προβολείς, περνώντας μέσα
από το παράθυρο
σκαρφαλώνουν στον τοίχο.
Δεν ακούω το μωρό μου,
μ' όλο που το φωνάζω συνέχεια.
Το παράθυρο αρχίζει να τρέμει
μ' ένα δυνατό βόμβο...
Ένα ψυχρό κορίτσι θα σε σκοτώσει
σ' ένα σκοτεινό δωμάτιο.*

Η μοναξιά: Η γεωγραφική απόσταση μπορεί να είναι ανάλογη της συναισθηματικής απομάκρυνσης, και να συμβαδίζει με ψυχική ερημιά:

Έχω ένα μαύρο βιβλιαράκι με τα ποιήματά μου
έχω μια τσάντα με μια οδοντόβουρτσα
και μια χτένα.
Όταν είμαι καλό σκυλί μου πετάνε
και κανένα κόκκαλο.
Έχω ελαστικές ταινίες
να συγκρατούν τα παπούτσια μου,

* Σχέση, ποίημα της Ρεββέκας Ράϊκου

* Cars hiss by my window των Doors

*τα χέρια μου είναι πρησμένα,
έχω δεκατρία κανάλια σκ... στην τηλεόραση
για να διαλέξω,
έχω ηλεκτρικό φως και δεύτερη όραση,
έχω μια φοβερή παραπηρητικότητα
κι αυτός είναι ο λόγος που ζέρω
πως όταν προσπαθήσω να σε βρω
στο τηλέφωνο
δεν θα είναι κανείς στο σπίτι.*

*Έχω το υποχρεωτικό χτένισμα α λα Χέντριξ,
και τ' αναπόφευκτα καψιματάκια
στο μπροστινό μέρος
του αγαπημένου μου σατέν πουκάμισου,
έχω λεκέδες από νικοτίνη στα δάχτυλά μου
έχω ένα ασημένιο κουταλάκι
κρεμασμένο σε μια αλυσίδα*

(σ.σ. για χρήση ηρωίνης).

*Έχω ένα πιάνο με ουρά
για να στηρίζω τα θυητά απομεινάρια μου,
έχω αγριεμένα μάτια,
έχω μια δυνατή επιθυμία να πετάξω
αλλά δεν έχω προς τα πού να πετάξω.
Ω, μωρό μου, όταν σηκώνω το τηλέφωνο,
δεν είναι κανείς στο σπίτι.*

*Έχω ένα ζευγάρι μπότες ορειβασίας
Και ρίζες που αργοσβήνουν...**

---

* Nobody Home των Pink Floyd.

«Εις πτώσιν και ανάστασιν...» (Αρχιμ. Αθηναγόρα Καραμαντζάνη)

Το θέμα το οποίον εξετάζεται στον τόμο αυτόν είναι από εκείνα που δημιουργούν σοβαρούς προβληματισμούς σε κάθε εποχή. Στην εποχή μας όμως ο προβληματισμός έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις, τις δε τελευταίες ημέρες και εντός του εκκλησιαστικού χώρου. Είναι πολύ κρίσιμο, αλλά και πολυσύνθετο. Για την Εκκλησία όμως του Χριστού μη διαπραγματεύσιμο. Για την Εκκλησία το θέμα θεωρείται κλειστό και λελυμένο. Έχει ωστόσο τις διάφορες πλευρές του, θεολογική, ηθική, ψυχολογική, κοινωνιολογική και βιολογική, από τις οποίες μπορεί καθένας να το προσεγγίσει, προς κοινήν ωφέλεια και θρίαμβο της αληθείας.

Στον τόμο αυτόν επιχειρείται αυτή η πολύπλευρη προσέγγιση, από πρόσωπα με γνώση, επιστημοσύνη, αλλά και πολυετή πολύτιμη πείρα, στα θέματα των προγαμιαίων σχέσεων.

Σ' αυτόν τον μεγάλο πλούτο, ας μας επιτραπή να προσθέσουμε κι εμείς τον πνευματικό οβολό μας, ως τα δύο εκείνα λεπτά της χήρας και ως ελαχίστη συμβολή στην όλη προσπάθεια.

Το ζήτημα των γενετησίων σχέσεων θεωρείται «κλειδί» για την όλη ύπαρξι του ατόμου. Θα ελέγαμε ότι «κείται εἰς πτώσιν και ανάστασιν πολλών» (Λουκ. 2:34) και «λίθος προσκόμματος». Και τούτο γιατί μπορεί να αποτελέσῃ για τον άνθρωπο αιτία ευτυχίας και προόδου ή παράγοντα δυστυχίας και απωλείας και «εν τω νῦν αιώνι και εν τω μέλλοντι».

Είναι γεγονός ότι το γενετήσιο ένστικτο εδόθη στον άνθρωπο από τον Δημιουργό ως δωρεά, προς συνέχισι του δημιουργικού έργου Του επί της γης. Η Αγ. Γραφή από την πρώτη στιγμή της δημιουργίας του ανθρώπου υποδηλώνει την ύπαρξι και λειτουργία του (Γεν. 1:27). Έχει δε λεχθή ότι «το ένστικτο μπορεί να θεωρηθή για τον άνθρωπο το δυναμικό στοιχείο της ψυχής του, που έχει ορισθή να του συμπαρίσταται από την στιγμή που ενεργοποιείται ο εγκέφαλός του μέχρις ότου αυτός παύση να λειτουργή». Εμείς, σύμφωνα με το πνεύμα της Αγ. Γραφής και των Πατέρων της Εκκλησίας, χωρίς να το υποτιμούμε, δεν το υπερτονίζουμε, ούτε το θεοποιούμε, καθώς θέλει ο φρούδισμός ή πανσεξουαλισμός των ημερών μας, αποδίδοντας μία παντοδυναμία και διδακτορία στο λίμπιντο.* Δεν το αυτονομούμε από την όλη ψυχοσωματική ενότητα κατά τρόπο μανιχαϊστικό, αλλά το εντάσσουμε μέσα σε όλα εκείνα τα βιολογικά και ψυχοπνευματικά πλαίσια του ανθρώπινου είναι, σαν κάτι που πρέπει να λειτουργή εν συνεργασίᾳ με όλες αυτές τις δυνάμεις του ανθρώπου και προπαντός με την ελευθερία του, ως υπηρέτης της ζωής. Η μηχανιστική αντίληψη της λειτουργίας του σεξουαλικού ενστίκτου αδικεί τον άνθρωπο, υποβιβάζοντας τον στην τάξι του ζωού.

Δεχόμεθα ότι πρόκειται περί ενός δυναμικού ενστίκτου, το οποίο επηρεάζει σοβαρά τον άνθρωπο καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του, παίζοντας πολλές φορές, καθώς ελέχθη, ένα αποφασιστικό ρόλο.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο άγ. Γρηγόριος ο Παλαμάς προλαμβάνοντας τους ψυχολόγους και παιδαγωγούς αιώνες πριν, λέγει ότι η γενετήσια λειτουργία παρουσιάζει τις πρώτες εκδηλώσεις της ήδη από την βρεφική ηλικία. «Αι προς τεκνογονίαν φυσικαί κινήσεις, επισημαίνουσιν, υπομαζίοις ἐτ' ούσι τοις παισί».

Επικεντρώνοντας την εξέτασί μας στην πνευματική πλευρά του προβλήματος, παρατηρούμε ότι η εξώγαμη δραστηριότης του ανθρώπου, ως συνιστώσα, κατά τον νόμον του Ευαγγελίου, σαφή παράβασι και αμαρτία, επιφέρει, κατά τρόπο συνήθως εντυπωσιακό, σοβαρώτατο κλονισμό στις τρεις σχέσεις που διέπουν τον άνθρωπο: προς τον Θεό, τον πλησίον και τον εαυτό του. Θα μπορούσε κανείς να πη ότι η προσωπικότης κυριολεκτικώς αποδιοργανώνεται. Τούτο δεν είναι μια θεωρητική τοποθέτησις, αλλά απόσταγμα της μικράς προσωπικής μας πείρας ως πνευματικού, και της μακράς πείρας σπουδαίων πνευματικών πατέρων και καθοδηγητών, οι οποίοι υπηρέτησαν και υπηρετούν τον άνθρωπο και μάλιστα τον νέο.

Ο άνθρωπος δεν είναι αυτόνομη ύπαρξις, αλλά δημιούργημα του Θεού κατ' εικόνα Του, με το σκοπό να αποτελή ο Θεός το υπαρξιακό του κέντρο, από το οποίο να αντλή τους χυμούς της θείας Του ζωής και προς τον Οποίο να κατευθύνεται σαν το βέλος προς το στόχο του.

Αυτό λοιπόν που δέχεται το πρώτο καίριο πλήγμα εξ αιτίας των ηθικών παρεκτροπών είναι ακριβώς η σχέσης του ανθρώπου, και μάλιστα του νέου, προς τον Θεό. Η πίστις του υφίσταται σοβαρό κλονισμό. Η πτώσις στην σαρκική αμαρτία έρχεται να παίξῃ ένα αρνητικό ρόλο ως προς την πίστι. Το πράγμα εξηγείται:

* Σημ. τ. επιμ. Σύμφωνα με τη θεωρία της ψυχανάλυσης, του Αυστριακού νευροπαθολόγου Ζίγκμουντ Φρόυντ, στο υποσυνείδητο του ανθρώπου εδρεύουν τα δύο τυφλά ένστικτα της ζωής (ή του έρωτα) και του θανάτου, που αντιμάχονται μεταξύ τους. Λίμπιντο ονομάζεται η ορμή προς ικανοποίηση του ερωτικού ενστίκτου. Η αγάπη, η τέχνη κ.ά. θεωρούνται εξιδανικεύσεις του λίμπιντο, που όταν «καταπιέζεται» προκαλεί νευρώσεις.

Η ψυχή, χάρις στον εσωτερικό νόμο της συνειδήσεως, λαμβάνει εσωτερική γνώσι ότι ο Θεός είναι αντίθετος προς τα αμαρτήματα της σαρκός και βιώνοντας αισθήματα ενοχής, δεν θέλει να έλθη σε σχέση μαζί Του, διαγράφοντάς Τον από τον ορίζοντα. Το φαινόμενο τούτο συχνάκις το συναντήσαμε κατά την ποιμαντική μας διακονία κυρίως προς την νεότητα της Πατρίδος μας. Ο Ντοστογιέφσκυ στο έργο του «Οι δαιμονισμένοι» παρουσιάζει διαφόρους τύπους αθέων, οι οποίοι είναι άπιστοι ένεκα εγωισμού ή φιληδονίας. Επαληθεύονται έτσι οι λόγοι του Κυρίου: «Πας ο φαύλα πράσσων μισεί το φως και ουκέρχεται προς το φως...» (Ιω. 3:19) και του ουρανοφάντορος Βασιλείου: «Κουφόν και ευκίνητον η νεότης προς τα φαύλα». Χαρακτηριστική είναι και η διατύπωσις ξένου φιλοσόφου ότι: «αν η γεωμετρία αντιτίθετο προς τα πάθη μας, δεν θα έλειπαν άνθρωποι που θα διαφιλονικούσαν την θετικότητα των αποδείξεών της». Στο έργο του Σύλλερ «Οι λησταί», κάποιος απ' αυτούς, κλεισμένος στο δωμάτιό του, πηγαινοέρχεται και μονολογεί, υπό το κράτος των τύψεων της συνειδήσεώς του, η οποία του λέγει ότι θα τιμωρηθή από τον Θεό για κάποιο κακό που διέπραξε.

Ο Θεός θα με τιμωρήσῃ, σκέπτεται.

Μα όχι, Θεός δεν υπάρχει.

Ναι, αλλά αν υπάρχη;

Οχι, δεν είναι δυνατόν να υπάρχη. Δεν θέλω να υπάρχη. Διατάσσω εγώ να μην υπάρχη!

Τα πάντα τότε αρχίζουν να αμφισβητούνται. Η σχέσις με την Εκκλησία, τα μυστήρια, χαλαρώνει. Η προσευχή λησμονείται. Οι ηθικές αντιστάσεις και οι δισταγμοί αμβλύνονται. Ότι ωραίο και ευγενές υπάρχει στην καρδιά, ο λίβας της αμαρτίας το ξηραίνει.

Έμπειρος πνευματικός, γνωρίζοντας από την πλουσία του πείρα αυτή την πραγματικότητα, απευθυνόμενος σε πρώην ευσεβή νέο «περιπεσόντα εις τους ληστάς» των σαρκικών παθών, όταν κάποια ημέρα του ανεκοίνωσε την απόφασί του να εγκαταλείψῃ την πίστι στον Θεό, επειδή τάχα δεν τον έπειθαν οι αποδείξεις για την ύπαρξή Του, ευθέως και χωρίς περιστροφές τον ερώτησε: «δεν μου λες... ξανθιά είναι ή μελαχροινή;...»!

Αλλά και την αληθινή και γνήσια κοινωνία προς τον πλησίον τραυματίζουν οι σαρκικές και ελεύθερες σεξουαλικές σχέσεις. Και βεβαίως δεν εννοούμε μόνο τις ερωτικές σχέσεις των δύο ετεροφύλων, αφού αυτές κατά κανόνα είναι θνητιγενείς, μη φθάνοντας ως τον γάμο αλλά καλύπτοντας προσωρινώς ωρισμένες μόνο βιολογικές λειτουργίες, χωρίς το βαθύτερο νόημα και τον ουσιαστικό σκοπό τους. Το βλέπουμε άλλωστε αυτό στην ευκολία με την οποία συνήθως οι νέοι αλλάζουν τον ερωτικό σύντροφό τους εξευτελίζοντας έτσι την αληθινή αγάπη. Εννοούμε ότι οι σχέσεις προς τους άλλους, είτε αυτοί είναι οι γονείς είτε οι φίλοι είτε η κοινωνία, δυσχεραίνονται πολύ. Ψεύδη, θυμοί, νευρικότητες, ζηλοτυπίες, έριδες, πείσματα, ασυνέπειες, εκδικήσεις, ακόμα και εγκλήματα και πολλά άλλα κακά, δηλητηριάζουν συχνά την διαπροσωπική επικοινωνία και την συμπεριφορά του ατόμου.

Η Αγ. Γραφή προειδοποιεί ότι: «ο σπείρων εις την σάρκαν εαυτού εκ της σαρκός θερίσει φθοράν» (Γαλ. 6:8). Αυτή δε η «φθορά» που προκαλεί η σαρκική αμαρτία γίνεται εμφανέστερη στο άτομο καθ' εαυτό, εφ' όσον η γενετήσια λειτουργία αποτελεί ψυχοβιολογικό γεγονός το οποίο επηρεάζει τον όλο άνθρωπο και ως εκ τούτου έχει αντανακλάσεις στην σωματική, αλλά κυρίως στην ψυχική σφαίρα του ανθρώπου. Τούτο παραδέχεται και ο ψυχίατρος Ασπιώτης, γράφοντας: «το σεξουαλικόν ένστικτον τελεί εν στενή συναρτήσει και προς την διανοητικήν και προς την συναισθηματικήν και προς την βουλητικήν σφαίραν» (Το παιδί και η σεξουαλική διαφώτισις, σελ. 44).

Δεν θα επιμείνουμε στην σωματική πλευρά της φθοράς του ναού του Θεού (Α' Κορ. 3:17), διότι τα οψώνια της σαρκικής αμαρτίας είναι καταφανέστατα, με τα ποικίλα αφροδίσια νοσήματα, τα οποία, παρά την ανακάλυψη των αντιβιοτικών, εξακολουθούν ακόμη να πλήττουν καιρίως χιλιάδες ανθρώπους, ή την φοβερή μάστιγα του AIDS, που θερίζει την άλκιμη νεότητα και την οδηγεί στον πρόωρο θάνατο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από στατιστικές έρευνες που έγιναν, απεδείχθη ότι το 80% των ανθρώπων που πάσχουν από AIDS είναι αυτοί που είχαν προγαμιαίες ευκαιριακές ερωτικές σχέσεις. Αν σ' αυτά προσθέσουμε και την κατάρα των ναρκωτικών, έχουμε την πλήρη εικόνα των συντριμμάτων του αγοραίου έρωτος. Πόσα τέτοια θύματα έχουν φθάσει στο επιτραχήλιό μας!

Θα επισημάνουμε περισσότερο τα ψυχικά και ψυχολογικά ερείπια, που δημιουργούν στον εσωτερικό κόσμο του νέου οι σχέσεις αυτές. Διότι δεν μπορεί να σφάλλῃ ο λόγος του Θεού, όταν λέγει ότι: οι «σαρκικές επιθυμίες στρατεύονται κατά της ψυχής» (Α' Πετρ. 2:11). Πολλοί νέοι σήμερα, παρά την πληθωρική ελευθερία επικοινωνίας των δύο φύλων και τις χωρίς φραγμό σεξουαλικές επαφές, αισθάνονται πλήξι, κενό και

τρομακτική μοναξιά, η οποία φθάνει μέχρι και την απογοήτευσι, γιατί όχι και την αυτοκτονία. Δυστυχώς, οι τόσοι και τόσοι «ερωτικοί σύντροφοι» δεν κατορθώνουν να διώξουν την ερημιά της ψυχής τους. Πολλοί είναι οι ψυχολόγοι, ψυχίατροι, παιδαγωγοί και προπαντός εμείς οι εξομολόγοι, που κατά τις επαφές με τους νέους αυτούς, διαπιστώνουν τα φοβερά ψυχικά τραύματά τους, τις ποικίλες νευρώσεις, τον μαρασμό, την αηδία και όλες τις παρενέργειες, που προκαλούνται στον χώρο της ψυχής από τις εφήμερες ερωτικές σχέσεις, που δυστυχώς πολλές φορές θέτουν την σφραγίδα τους σε ολόκληρη την μετέπειτα ζωή. Εκείνο όμως που χάνεται πρώτο είναι η ελευθερία, εφ' όσον «πας ο ποιών την αμαρτίαν δούλος εστί της αμαρτίας» (Ιω. 8:34).

Στην εποχή μας έχει αφεθεί πλήρης ελευθερία στις σχέσεις των δύο φύλων και μάλιστα από πολύ νωρίς, με τον σκοπό να μην δημιουργούνται προβλήματα και προπαντός να αποφεύγονται τα λεγόμενα κόμπλεξ. Όμως τα κόμπλεξ αυτά όχι μόνο δεν περιωρίσθησαν αλλά έγιναν περισσότερα και μεγαλύτερα, και συνοδεύουν πολλές φορές τους νέους και σ' αυτήν ακόμη την έγγαμη ζωή τους. Σύμφωνα με μία στατιστική, ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων που οι γάμοι τους διελύθησαν, είχαν προγαμιάσες σχέσεις. Δεν μπορεί να είναι το ένα άσχετο με το άλλο... Επίσης έχει παρατηρηθή ότι οι διανοητικές ικανότητες του νέου, που κάνει μία τέτοια ζωή σοβαρά υποβαθμίζονται. Ο διάσημος βιολόγος Αλέξις Καρέλ υποστηρίζει ότι: «όταν λείπει ο θηικός εξοπλισμός, το λογικό αδυνατίζει και παρατηρείται διανοητική έκπτωσις». Οι νέοι που είναι «μπλεγμένοι» στα «γρανάζια» μιας τέτοιας ζωής συνήθως δεν έχουν πολλή όρεξη για μόρφωσι, για σπουδές και μελέτη. Ζουν στην αιχμαλωσία του πάθους, που συσκοτίζει τον νου και την συνείδησι.

Οσοι έχουν διαβάσει το μυθιστόρημα του Ξενόπουλου «Ο κόσμος και ο Κοσμάς» θα είδαν τον Αλιμπράντη που ονειρεύεται να γίνη κοινωνικός αναμορφωτής, να ετοιμάζη συλλόγους, κίνησι, προγράμματα και να τα αφήνη όλα αυτά, να αφήνει σύξυλους τους συνεργάτες του, γιατί έτσι διατάσσει το πάθος... (π. Μελίτη. Ακτίνες 1946, σελ. 141).

Ο μακαριστός και χαρισματούχος πνευματικός π. Πορφύριος μας εξεμυστηρεύθη το εξής:

Τον επεσκέφθη κάποτε μια φοιτήτρια που είχε ερωτικές σχέσεις με ένα νέο.

- Άφησε τώρα τις ερωτικές περιπέτειες και κοίταξε τα μαθήματά σου, της είπε.

Όταν η κοπέλα ξαναπήγε να τον συναντήσῃ, την ερώτησε:

- Πως πας; Συγκέντρωσες το μυαλό σου στις σπουδές σου;

Και η απάντησί της:

- Πώς να συγκεντρώσω πάτερ, αφού ο... Νίκος είναι πάντοτε εδώ; και έδειξε το μέτωπό της...

Για το πόσο κακό κάνει στον νέο ή την νέα ο πρόωρος σαρκικός έρωτας, ο ιερός Χρυσόστομος λέγει: «επειδάν περιγένηται του λογισμού, ουκ αφίησι συνιδείν ουδέν των δεόντων, αλλά καθάπερ εν σκότῳ και νυκτομαχία τινί, ούτως άπαντα διαπράττεται», δηλ. «όταν (ο σαρκικός έρωτας) καταλάβει τον νου, δεν επιτρέπει την αντίληψη του ορθού, αλλά όλα τότε γίνονται μέσα στο σκοτάδι, σαν πόλεμος μέσα στην νύχτα» (ΕΠΕ 15, 164). Όντως, έχουμε παρατηρήσει ότι όλη η προσωπικότης του ανθρώπου από την αμαρτία κακοποιείται. Ο χαρακτήρας αλλοιώνεται και η συμπεριφορά γίνεται κάπως αλλοπρόσαλλη. Το βλέμμα γίνεται βλοσυρό, ανήσυχο και ταραγμένο. Η ανδρεία της ψυχής, το θάρρος, η χαρά της εργασίας και η ευθύτητα της καρδιάς, υφίστανται καθίζησι από την παραζάλη του σαρκικού πάθους. Η προθυμία και ο ενθουσιασμός για κάθε υψηλό και ωραίο μαραίνονται και έτσι η ζωή πεζοποιείται, με κυρίαρχα στοιχεία την φιλαντία και τον εγωισμό.

Με τις ελεύθερες σαρκικές σχέσεις πλήττεται θανάσιμα και το συναίσθημα της αιδούς. Η αιδώς αποτελεί ένα πολυσύνθετο συναίσθημα, δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο και ισχυρό χαλινό για την ανθρωπότητα. Λέγει ο άγ. Ιωάννης της Κλίμακος: «Δείχνοντας και εδώ ο αγαθός Κύριος πολλή πρόνοια για μας, εμπόδισε την αναισχυντία των γυναικών με την εντροπή, σαν με χαλινάρι. Διότι αν μόνες τους έτρεχαν προς τους άνδρες 'ουκ αν εσώθη πάσα σαρξ'» (Λόγος 15).

Η Αγ. Γραφή και οι Πατέρες της Εκκλησίας μας αποδίδουν μεγάλη βαρύτητα στην αιδημοσύνη και την σεμινότητα του ήθους. «Εστιν αισχύνη δόξα και χάρις» (Παροιμ. 26:11). Ο Αββάς Ισαάκ ο Σύρος αποφαίνεται: «πρόσωπον αιδήμονος μιμείται την ταπείνωσιν του ηγαπημένου» (του Κυρίου).

Πράγματι! Το απαλό κοκκίνισμα του προσώπου των νέων, αποτελεί το πιο ωραίο στολίδι και την πιο ακριβή ομορφιά τους!...

Το να πάυση ο άνθρωπος να ντρέπεται μπροστά στον εαυτό του και τους άλλους, θεωρείται μεγάλη κατάπτωσις του ιδίου και της κοινωνίας που του έδωσε μια τέτοια αγωγή. «Εάν σκοπός της παιδείας – λέγει ο μεγάλος παιδαγωγός Ιωάννης ο Χρυσόστομος – είναι να ντρέπεσαι τον εαυτόν σου, αποτελεί εσχάτη απαιδευσία

το να μην ντρέπεσαι ούτε τους ἄλλους». Η ντροπή χρησιμεύει ως ένα λεπτό ένδυμα της προσωπικότητος, κυρίως στα νειάτα, το οποίον όταν αμαυρωθή ή καταστραφή τελείως, αφανίζει το ανθρώπινο θηικό κάλλος και ο άνθρωπος «ἀφρων γίνεται, και χοίρω, μη ἔχοντι νόμον, παραπλήσιος» (Αβ. Ισαάκ). Η ψυχή έτσι οδηγείται στην αναιδεία και την αναισχυντία.

Σήμερα ο φράκτης της αιδούς έχει κρημνισθή και ο δρόμος προς την διαφθορά είναι ολάνοικος μέσα σε μια κοινωνία που θεωρεί την ανθρώπινη σάρκα καταναλώσιμο εμπόρευμα. Δεν υπάρχουν πλέον για το άτομο σεβασμός, ηθικοί δισταγμοί, αναστολές και συνειδησιακά προβλήματα, τα οποία έχουν χαρακτηρισθή «ταμπού». Έτσι, όλα πλέον επιτρέπονται! Γι' αυτό και όλα διαπράττονται προκλητικά και κυνικά σε όλους τους χώρους, μπροστά στα μάτια μας. Δεν υπάρχει πλέον διαφορά φυσικού και αφύσικου, καλού και κακού. Το δε χειρότερο πάντων είναι ότι η αμαρτία διαπράττεται με καύχησι. Πολλοί σήμερα όχι μόνο δεν ντρέπονται, αλλά και καυχώνται. Επαληθεύουν την διαπίστωσι του Αποστόλου: «*ων η δόξα εν τη αισχύνη αντών*» (Φιλιπ. 3:12).

Λέγεται ότι, όταν η μυροφόρος Σαλώμη ερώτησε τον Κύριο πότε θα έλθη το τέλος του κόσμου, ο Κύριος απήντησε: «*όταν θα καταστρέψετε το ένδυμα της ντροπής!*... Αυτό αποτελεί την εσχατολογική διάστασι του θέματος...

Είπαμε στην αρχή ότι το θέμα των προγαμιαίων σχέσεων και γενικά των σαρκικών παρεκτροπών, «*κείται εις πτώσιν*» του ανθρώπου και δη «*μεγάλην*». Ο λόγος του Θεού προειδοποιεί: «*τα οψώνια της αμαρτίας, θάνατος*» (Ρωμ. 6:23). Υπό την λέξι θάνατος μπορούν να θεωρηθούν όλα αυτά τα σωματικά – ψυχολογικά – πνευματικά και κοινωνικά ερείπια, τα οποία συσσωρεύει στην ζωή του ανθρώπου η μανία του σαρκικού πάθους. Τα ερείπια όμως αυτά δεν μπορούν να εκτιμηθούν και να αξιολογηθούν όπως πρέπει, εάν την ανηθικότητα δεν την δούμε ως αμαρτία, δηλ. αστοχία και παρέκκλησι από την κατά φύσιν ζωή. Πότε η φυσιολογική ζωή εδημιούργησε παρενέργειες; Δεν είναι ορθό να ωραιοποιούμε την αταξία και την παρεκτροπή. Δεν έχουμε το δικαίωμα να αμιηστεύουμε όσα ο νόμος του Θεού καταδικάζει και μάλιστα δια των πραγμάτων. «*Πας ο ποιών την αμαρτίαν και την ανομίαν ποιεί και η αμαρτία εστὶ η ανομία*» (Α' Ιω. 3:4).

Βεβαίως, η Εκκλησία μας διαθέτει το μέγα και φιλάνθρωπο Μυστήριο της Μετανοίας. Εκεί δέχεται όσους μετανοούν και επιστρέφουν επί τον Θεόν, «*άξια της μετανοίας έργα πράσσοντες*» (Πράξ. 26:20). Αυτούς δηλ. οι οποίοι, θέλοντας να είναι τίμιοι με τον Θεό και την συνείδησί τους, αναγνωρίζουν το κακό ως κακό, ζητούν συγγνώμη, εγείρονται από την κοπρία των παθών και αποδύονται στον όμορφο αγώνα της εγκρατείας έως τον γάμο. Αυτοί οι άνθρωποι μας είναι πολύ αγαπητοί. Κατ' αυτόν τον τρόπον το θέμα αποβαίνει και «*εις ανάστασιν πολλών*» (Λουκ. 2:34).

Τέλος, εις απόδειξιν των όσων ελέχθησαν περί του παρά φύσιν τρόπου ζωής και των σαρκικών αμαρτημάτων, ας ληφθή το γεγονός ότι όλα αυτά τα ανεπιθύμητα και ζημιογόνα αποτελέσματα απουσιάζουν παντελώς από την έγγαμη κατά Θεόν σχέση των δύο φύλων. Γιατί δεν έχουμε τα φαινόμενα αυτά και μέσα στον γάμο; Πως θα εξηγήσουμε το γεγονός ότι ο άνθρωπος μέσα στην ευλογημένη συζυγία – παρά τις αναπότρεπτες δυσκολίες – ηρεμεί, επανευρίσκει τον χαμένο ειντό του και τον Θεό του, ομαλοποιεί τις σχέσεις του με το κοινωνικό περιβάλλον, απολαμβάνοντας την γλυκύτητα της αληθινής αγάπης και κοινωνίας;

Αμέτρητα είναι τα παντρεμμένα ζευγάρια, που μας επλησίασαν στην εξομολόγησι και ωμολόγησαν την χαρά της νέας τους ζωής. Οι νέοι αυτοί έχουν το αίσθημα ότι ευρίσκονται στην φυσική τάξι, στην νομιμότητα και στο θέλημα του Θεού. Λείπουν τελείως οι τύψεις και τα αισθήματα ενοχής. Και αυτό ακριβώς είναι που τους χαρίζει μεγάλη ψυχική ευφορία και ανάπτυση.

Στην διδασκαλία των Πατέρων, το Μυστήριο του Γάμου θεωρείται μυστήριο αγάπης και αληθινού έρωτος. Μέσα στον σεμνό γάμο αναπτύσσεται ο άνθρωπος αρμονικά ικανοποιώντας πλήρως και την ερωτική ανάγκη. «*Ο εγκρατής απολαμβάνει περισσότερο την ηδονή, ενώ ο φιλήδονος ζει με σύντροφο την αθυμία και την ταραχή*» (Χρυσόστομος). Ιδού τι γράφει μία νέα: «*Γύρισα στην πραγματικότητα με μια γεύσι αρρώστιας. Δεν ήμουν πια μεθυσμένη. Τώρα τίποτε δεν ήταν ευχάριστο. Το πάρτυ είχε τελειώσει κι εγώ αισθανόμουν άρρωστη, ζεπεσμένη και βρώμικη. Δεν ένοιωσα καλύτερα όταν τον άκουσα να λέγει: ‘Γιατί δεν με σταμάτησες πριν φθάσουμε εκεί?’*» (Ασπιώτη, μικρά και μεγάλα μυστικά, σελ. 98).

Στον γάμο έχουμε την βαθειά και υπαρξιακή αγαπητική σχέση των δύο ανθρώπων, με την υπέρβασι του ατομισμού και της φίλαυτης ικανοποίησεως της σαρκικής ανάγκης, εφ' όσον «*από σωφροσύνης αγάπη τίκτεται*», κατά την εύστοχη παρατήρησι του ιερού Χρυσοστόμου.

Αυτής της εκστασιακής αγάπης, ως καρπός ευλογημένος θα έλθουν σε λίγο τα παιδιά, κατά το θέλημα του Θεού, για να ολοκληρώσουν την οικογενειακή ευτυχία. Την ευτυχία αυτή πολλές φορές την έχουμε μοιρασθή με πολλά πνευματικά μας παιδιά...

Αυτές τις σκέψεις θελήσαμε να καταθέσουμε ως πτωχή προσφορά στην τράπεζα της αγάπης στοιχούντες στην εντολή και πάλι του «χρυσού την γλώτταν» Πατρός: «Να μιλάς συνεχώς περιφρονητικά για την ανηθικότητα και να εγκωμιάζης θερμά την ηθική καθαρότητα»...

Εν αρχή ην ο ενθουσιασμός

Μια εκτός γάμου σχέση συχνά αρχίζει πολύ απλά:
Σε κοίταξα, με κοίταξες

σου χαμογέλασα, μουν χαμογέλασες
Και τα βρήκαμε
Όχι, δεν μπορούμε να κάνουμε πίσω, μωρό μου

γιατί είναι πια αργά, πολύ αργά...
Περπάτησα μαζί σου, περπάτησες μαζί μου
σου μίλησα, μου μίλησες, και τα βρήκαμε
Όχι, δεν μπορούμε να κάνουμε πίσω, μωρό μου
γιατί είμαστε πια μαζί
Δεν μπορούμε να κάνουμε πίσω
Αργά, πολύ αργά...*

Κάποιες φορές ο ενθουσιασμός είναι τεράστιος:
Αν ο ήλιος αρνιόταν να λάμπει,

εγώ θα σ' αγαπούσα ακόμα
Όταν τα βουνά καταρρεύσουν στη θάλασσα,
ακόμα θα είμαστε μαζί εσύ κι εγώ.
Στοργική γυναίκα, σου τα δίνω όλα μου,
στοργική γυναίκα, τίποτα περισσότερο.
Μικρές σταγόνες βροχής
ψιθυρίζουν για τον πόνο,
δάκρυα αγάπης χαμένης
στις μέρες που πέρασαν
Η αγάπη μου είναι δυνατή,
μαζί με σένα δεν υπάρχει λάθος.
Μια έμπνευση είσαι για μένα,
μια έμπνευση, πρόσεξε και δες.
Και έτσι σήμερα ο κόσμος μου χαμογελά,
το χέρι σου είναι μέσα στο δικό μου,
διασχίζουμε τα μίλια.
Αλλά χάρη σε σένα θα πραγματοποιηθεί,
γιατί εσύ για μένα είσαι η μοναδική.
Ευτυχία, μην είσαι άλλο λυπημένη,
ευτυχία, χαίρομαι.*

Η Τατιάνα Γκορίτσεβα αναφέρει σχετικά:

«Και τότε ακόμη, που αυτός ο έρωτας έφτανε στα ύψη του ρομαντισμού (και σε πολλούς από μας δεν υπήρχε τίποτε υψηλότερο και πιο επιθυμητό από αυτό το όνειρο για ένα “μοναδικό και αιώνιο ρομαντικό έρωτα”) κατέρρεε σχεδόν πάντα μετά από λίγο χρόνο. Η ζωή κατέστρεψε τον ρομαντικό έρωτα, όχι μόνο με τις υλικές δυσκολίες της, αλλά και γιατί απαιτούσε μια γνήσια, έτοιμη για θυσίες, σχεδόν αγία, αμοιβαία αγάπη.

Στη βάση του ρομαντισμού και των ιδανικών του βρισκόταν μια απραγματική παιδαριώδης αντίληψη για τη ζωή. ‘Έγωισμό για δύο’ ονόμασε ο Μαξ Σέλερ τον ρομαντικό έρωτα, που πολύ γρήγορα, ακόμα κι αν καταλήξει στο γάμο, εκμηδενίζεται. Οι διανοούμενοί μας στο Λένινγκραντ, γύρω στα τριάντα, ήταν σχεδόν χωρίς εξαίρεση διαζευγμένοι.»

Είναι άραγε η αληθινή φύση του ανθρώπου, να ενθουσιάζεται και μετά να του περνά; Αν είναι έτσι, είναι καταδικασμένος στη δυστυχία. Γιατί ο έρωτας, που τον συγκλονίζει τόσο, τελειώνει έτσι άδοξα; Μπορεί κανείς να αποτρέψει αυτή τη φθορά;

* Στίχοι από το τραγούδι I looked at you του αμερικανικού συγκροτήματος The Doors (1967-1972)

* Στίχοι από το τραγούδι Thank you του αγγλικού συγκροτήματος Led Zeppelin.

Εκκοσμίκευση και προγαμιαίες σχέσεις (Αρχιμανδρίτη Ιωαννικίου Κοτσώνη)

Σε όλα τα ηθικά και κοινωνικά θέματα υπάρχει η κοσμική θέση, υπάρχει και η εκκλησιαστική θέση. Μετά την αλλοτρίωση του ελληνορθοδόξου λαού μας, ο κόσμος (ο στερημένος του «κόσμου» = του στολισμού της Παραδόσεως μας) έχει την ιδική του ηθική, έχει την ιδική του κοινωνική αντίληψη.

Αλλοίμονο, λέει το Ιερό Ευαγγέλιο, αν το σκοτάδι το βλέπομε σαν φως και το φως σαν σκοτάδι. Αλλοίμονο αν το μαύρο το κάνομε άσπρο και το άσπρο μαύρο. Σύμφωνα, λοιπόν, με την αλλοπρόσαλλη ηθική του κόσμου, οι προγαμιαίες σχέσεις των δύο φύλων δεν θεωρούνται επιλήψιμες. Μάλιστα οι ολοκληρωμένες σχέσεις ανδρός και γυναικός εκτός του μυστηρίου του γάμου θεωρούνται κατά κάποιον τρόπο φυσικές!

Υπάρχει μεγάλη άγνοια. Η κατά φύσιν = η φυσική κατάσταση του ανθρώπου είναι να ζη όπως οι εντολές του Θεού – Δημιουργού προστάζουν. Και μέσα από αυτήν την «κατά φύσιν» κατάσταση να φθάσει στο «υπέρ φύσιν», δηλαδή στην υπερφυσική κατάσταση. Δηλαδή στο «καθ' ομοίωσιν», στην αγιότητα και στην ένωση με το Θείον. Αντίθετα, το «παρά φύσιν» είναι η κατάσταση του ανθρώπου έξω από τις εντολές του Θεού – Δημιουργού. Μέσα στην αμαρτία είναι η παραφυσική ζωή, για την οποία δεν μας έπλασε ο Κύριος.

Στην εποχή μας, που κυριαρχούν στην οικουμένη οι τρεις μεγάλοι τύραννοι, φιλαργυρία, φιλοδοξία, φιληδονία, έχομε αυτονομήσει τα πάντα. Έτσι, όπως αυτονομήθηκε και η ηδονή, το σεξ. Κι ενώ η ηδονή εδόθη στη συζυγική σχέση και στην ένωση του ανδρογύνου με σκοπό την τεκνογονία, η ηδονή απομονώθηκε, το σεξ αυτονομήθηκε και έγινε σκοπός. Αυτοσκοπός. Εδώ έχομε διαστροφή της αρχικής δημιουργικής πράξεως. Χωρίς την ηδονή είναι αμφίβολο εάν ο άνθρωπος θα ετεκνοποιούσε. Έτσι η Πρόνοια του Θεού έβαλε την ηδονή, το σεξ, σαν ένα δόλωμα για την τεκνογονική σκοπιμότητα. Δεν το έβαλε ως σκοπό, αλλά ως μέσον.

Ο σύγχρονος άνθρωπος, με την πολλή του λογική, τον άκρατον ορθολογισμό του, διαστρέφει τα πάντα. Ανατρέπει την τάξη του Δημιουργού, και πληρώνει και πληρώνεται για την ανατροπή αυτή και για την αταξία του αυτή.

Η ένωση – ψυχική και σωματική – ενός νέου και μιας νέας είναι ένα χαρούμενο γεγονός της Δημιουργίας του Θεού, που λέγεται γάμος. Είναι ένα μυστήριο. Μυστήριο αγάπης. Μυστήριο πίστεως. Μυστήριο ελπίδος. Μυστήριο της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος. Ανάλογο με το μέγα μυστήριο που ενώνει την Πανάμωμη Νύμφη του Χριστού Εκκλησία με τον Αιώνιον Νυμφίον. Γι' αυτό η Εκκλησία μας εξαγιάζει την ένωση του ανδρογύνου με το ιερό μυστήριο του γάμου. Εξαγιάζει ψυχοσωματικά τους δύο. Και τους κάνει ένα. Και δίνει στη σχέση μια ιερότητα, που δεν υπάρχει, που δεν μπορεί να νοηθεί στην προγαμιαία, ανθρώπινη ή και ζωώδη σχέση.

Ακόμη η Εκκλησία μας εξαγιάζει, υψώνει, τονώνει και αποκαθαίρει τον έρωτα, τον πραγματικόν έρωτα. Τι είναι έρως; Είναι η βαθειά, η φλογερή, η σφοδρά αγάπη. Αυτή η αγάπη δίνεται από τον Θεό που είναι ΑΓΑΠΗ και αγιάζεται και κραταιώνεται και διαιωνίζεται από τον Θεό μέσα στην Εκκλησία Του. Που πάει αυτός ο έρωτας και αυτή η αρχική αγάπη δύο ερωτευμένων όταν περάσουν ένα – δύο, πέντε χρόνια αρραβωνιασμένοι; Που πάει αυτή η τρελλή μανία και η ξέφρενη έλξη όταν χωρίζουν μετά από ένα εξάμηνο ή ένα χρόνο; Αυτός ο έρωτας και η αγάπη δεν έχουν χρονική διάρκεια εάν δεν προϋποτίθεται η εν Χριστώ ζωή στην Εκκλησία. Γιατί είναι αγάπη χωρίς Χάρη Θεού. Μόνον ανθρώπινη, μόνον σαρκική ή μόνον ζωώδης. Η Εκκλησία και η χάρη του Θεού δίνουν διαχρονικότητα σε όλα.

Και είναι νόμος σχεδόν ότι ο κορεσμός φέρνει την άρνηση. Έτσι στην προγαμιαία σχέση (στον αρραβώνα ή όχι), χωρίς την Θεία Χάρη κορέννυται η σάρκα, το σώμα, κορέννυται και η ψυχή. Δεν υπάρχει η ιερότης του μυστηρίου, που ανανεώνει την αγάπη, που φρεσκάρει την ένωση. Και έρχεται η άρνηση. Ξεθυμαίνει η πρώτη αγάπη. Και ακολουθεί ο χωρισμός, η διαίρεση.

Είναι ψέμμα να πει κάποιος ότι δεν μπορεί να υπάρξει γνωριμία προ του γάμου και αγνότητα. Γνωρίσαμε και γνωρίζουμε νέους που έφθασαν στο στεφάνι με την δόξα και την τιμή της παρθενίας. Αντίθετα, έφθησαν νέοι και νέες, πριν ακόμη ωριμάσουν, δοκιμάζουν τις προγαμιαίες σχέσεις, σπαταλώντας στα άγουρα χρόνια την δροσιά της εφηβείας και βιάζοντας την φύση, πολύ πριν έλθει η ευλογημένη ώρα του γάμου.

Στην εκκοσμικευμένη εποχή μας όλες οι αξίες υποβαθμίζονται. Δεν πάνουν όμως να είναι αξίες. Έτσι, το μυστήριο του γάμου, η συζυγία, η οικογένεια, το παιδί, η παρθενία υποτιμώνται. Αντίθετα, γίνονται τρόπος

ζωής και διαφημίζονται η πορνεία = προγαμιαίες σχέσεις, η μοιχεία, η έκτρωση, τα αντισυλληπτικά. Με άλλα λόγια η ύλη, η σάρκα. Οι σύγχρονοι άνθρωποι, όπως τότε, επί της εποχής του Νώε, γίναμε σάρκες.

Με τις προγαμιαίες σχέσεις είναι συνδεδεμένη και η ζωή χωρίς φραγμούς: Ξενύχτι, γλέντι, ποτό, ναρκωτικό, τροχαία δυστυχήματα, στείρωση, ασθένειες, θάνατοι. Συχνά – πυκνά επαληθεύεται η αποστολική φωνή: «Τα οψώνια γαρ της αμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6:23). Η αναγκαιότητα των προγαμιαίων σχέσεων είναι ένας μύθος, που καλλιεργήθηκε κυρίως από την ψυχανάλυση του Φρόντι και άλλες αθεϊστικές θεωρίες. Απέναντι, όμως, σ' αυτούς τους παροδικούς και εφήμερους μύθους υπάρχει η Αιώνια και Ακατάλυτη Αλήθεια του Ευαγγελίου και της Εκκλησίας μας.

Μπροστά στο τέλος και μετά από αυτό

ανεξάρτητα από το ρομαντισμό πολλών κατοίκων του κήπου, το τέλος των σχέσεων είναι κάτι κοινό.
Μπροστά στο τέλος, καθένας έχει την άμυνά του:

Θα' λεγα πως λυπάμαι,

*Αν πίστενα ότι αυτό θα σ' έκανε
ν' αλλάξεις γνόμη.*

*Ξέρω, όμως, ότι τούτη τη φορά
είπα πάρα πολλά,*

ήμουν υπερβολικά αγενής.

*Προσπαθώ να γελάσω μ' αυτό,
κρύβοντας τα δάκρυα στα μάτια μου,
γιατί τ' αγόρια δεν κλαίνε.*

*Θα' πεφτα στα πόδια σου
και θα σου ζητούσα συγχώρεση,
θα σε εκλιπαρούσα...*

*Ξέρω όμως πως είναι πολύ αργά
και τώρα δεν υπάρχει τίποτα
που θα μπορούσα να κάνω.*

*Ειτοι προσπαθώ να γελάσω μ' αυτό
να το καλύψω για τα καλά με ψέμματα...*

*Θα σου έλεγα πως σ' αγαπώ
αν πίστενα ότι θα έμενες.*

*Ξέρω όμως πως είναι ανώφελο
πως έχεις κιόλας φύγει μακριά.
Λογάριασα λάθος τα όριά σου,
σ' έσπρωξα πολύ μακριά
Σε θεωρούσα σίγουρη,
νόμιζα πως με χρειαζόσουν περισσότερο.*

*Τώρα, θα 'κανα τα πάντα
για να σε φέρω κοντά μου.*

*Μα απλώς συνεχίζω να γελάω
κρύβοντας τα δάκρυα στα μάτια μου,
Γιατί τα αγόρια δεν κλαίνε,
τα αγόρια δεν κλαίνε.**

Κάποιοι αντιδρούν και μετά το τέλος:

Θέλω να ξέρεις ότι είμαι ευτυχισμένη για σένα.

*Δεν εύχομαι παρά το καλύτερο
και για τους δυο σας.*

Μια μεγαλύτερη σε ηλικία έκδοσή μου.

Είναι διεστραμμένη σαν κι εμένα;... (σ.σ. προσόν!)

Μιλάει εκφραστικά;

*Θα γεννούσε το παιδί σου;
Είμαι σίγουρη ότι θα γινόταν στ' αλήθεια
μια εξαιρετική μητέρα.
Γιατί ο έρωτας που έδωσες, που είχαμε,
δεν ήταν ικανός να σου δώσει αρκετά
για να ανοιχτείς πολύ, όχι*

* Boys don't cry του συγκροτήματος The Cure.

*Kai káthe φorá πou λeς t' ónomá tηs
to ξérei me ti trópo mou éleγeς
ótí tha me krapatás óspou na peθáneis,
óspou na peθáneis
allá eísaι akómá ζawntanós;
Kai eímai edó γia na soun thumísow
to χáos πou áphesēs ótan éfuges makriá.
Δen eínaí díkaiο na me aparνiéσai
Eξaitías tou σtaυroύ πou σtκáwω,
πou mou ton édawseς eσn.
Eσn p̄p̄ei māθeis.
Φaiνeσai πoλú kαlá,
Ta p̄rágmat a moiáζou n̄suxa.
Egώ deν eímai to iðio kαlá, νoμízω óti ép̄repe na ξérei...
Me ξéχaσeς kúrie Δiplopróσapē;
Misó to na σ' enoχlώ stη μéson tou γeýmatoç.
Htan éna χaσtoukí sto p̄rósawpo
to p̄oσo γrήgora antikatastáthηka.
Me skéfteσai ótan koiμáσai maçí tηs;
Giati o érωtaç πou édawseς, πou eíχaμe
deñ h̄tan ikanós na soun dawsei arketá
ώste na awoiχteíç πoλú, óchi.
Kai káthe φorá πou λeς t' ónomá tηs
to ξérei me ti trópo mou éleγeς óti tha me krapatás
óspou na peθáneis, óspou na peθáneis
allá eísaι akómá ζawntanós;
Giati ήmuonva to koroíðo
πou ξáplawseς sto krepβbáti,
kai deñ tha χaθó améσow
mόliç kλeíseis ta μátiā soun, kai to ξéreiç.
Kai káthe φorá πou p̄ygaínw me kápoioν állō
elpiçw na nióθeis,
loipón, mporéis na to nióseis;*

Στo τraγoύdi autó (You oughta know tηs Alanis Morissette) μpaίnεi κai to θέma tωn σχéseωn πou «pap̄tγyoroύn» ap̄o p̄roγyoύmeves ap̄oγoηteύseis, p̄rokaláwntaç análogeς ap̄oγoηteύseis stta «kaiνoύrgia kɔskinákia»... Ta t̄raγoύdia autá échouν terástia emporikή ep̄ituxhia· autó deñ eínaí paρáξeνo, aφoύ óloι σxedón oι kátoikoi tou kήpou échouν biώseι touláχistovn mía fopá éna t̄raummatikό χwriσmό. Et̄si, to biβlío tou ψuχológyou Γ. Pintéreη «antimetwáζontaç to χwriσmό», ap̄o to 1982 wç to 1990 ekdóthηke 7 fopécs!

Επιλογές κειμένων για το σαρκικό πόλεμο (Αρχιμανδρίτη Ιωάννη Κωστώφ)

Μου ζητήθηκε μια μικρή συνεργασία στο «κανίσκιο» αυτό που αναφέρεται στον σαρκικό πόλεμο. Αλλά, τι μπορείς να λάβης «παρά του μη έχοντος» δυνατότητα προσφοράς; Τίποτε, εκτός αν αυτός είναι μεν μη έχων, διαχειρίζεται, όμως, ξένα υλικά, όπως, καλή ώρα, το Σώμα Υλικού Πολέμου στο στρατό: παρέχει υλική υποστήριξη σ' αυτούς που πολεμάνε στην πρώτη γραμμή, στα Όπλα. Σκέφθηκα, λοιπόν, να ανθολογήσω από την πραμμάτεια μου, που δεν προέρχεται, βέβαια, από τη γραφίδα μου, αλλά από τη γραφίδα αδελφών δοκίμων τόσο στον πνευματικό αγώνα όσο και στην καταγραφή των σχετιζόμενων με αυτόν.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΝΣΤΙΚΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΕΙΨΗ Η ΑΓΝΟΤΗΤΑ;

Πρέπει κατ' αρχάς να επισημάνουμε ότι όλα τα περί σεξολογίας

«επιχειρούνται με την πρόφαση ότι είναι πόλεμος κατά της υποκρισίας. Υποκρισία αποκαλείται η στοιχειώδης ντροπή. Και δεν είναι υποκρισία να λες ότι κάνεις διδασκαλία ενώ κάνεις προπαγάνδα για την κατάρριψη των ηθικών παραδόσεων που περιέβαλλαν αυτά τα θέματα από τότε που υπάρχει η ανθρωπότητα! Αλλά και εδώ εφαρμόζεται η γνωστή παροιμία “φωνάζει ο κλέφτης για να διώξῃ το νοικοκύρη”. Εγκαθιδρύουν δια της επιβολής την υποκρισία, κοπτόμενοι τάχα εναντίον της υποκρισίας!» (περ. Συζήτησις, Φεβ. 1973, 41).

Όσα επισημαίνει στην παρακάτω παραπομπή ο David Watson ισχύουν απολύτως και στο θέμα των γενετησίων σχέσεων:

«Αμαρτία είναι το να αγνοής τις οδηγίες του Δημιουργού, που βρίσκουμε σ' όλη τη Βίβλο και ιδιαίτερα στη ζωή και τη διδασκαλία του Χριστού και των Αποστόλων. Αν αγοράσης μια ακριβή φωτογραφική μηχανή και αγνοήσης τις οδηγίες του κατασκευαστή, θα πρέπει να κατηγορήσης μόνο τον εαυτό σου, αν τα αποτελέσματα είναι τα χειρότερα!» (Είναι τάχα κανένας εκεί; έκδ. Πέργαμος, Αθήνα 1989, 54).

Το σεξουαλικό ένστικτο έξω από τα πλαίσια του καταστρέφει τον άνθρωπο:

«Όπως όλες οι φυσικές δυνάμεις, το ένστικτο αυτό έχει δύο όψεις. Η φωτιά π.χ. είναι ευεργετική, όταν ο άνθρωπος την κυβερνά και την ελέγχη, το ποτάμι κάνει να γυρίζει η ρόδα του μύλου, το φράγμα κάνει να κινούνται τα εργοστάσια. Αλλά πόσο είναι τρομερή η καταστρεπτική δύναμι της πυρκαϊάς ή της πλημμύρας που μπορούν μέσα σε μια ώρα να εκμηδενίσουν την εργασία ολόκληρων αιώνων!

Το ίδιο και με το ένστικτο. Είναι μια δύναμι σημαντική και αξία. Αλλά ο άνθρωπος οφείλει να τη δαμάζη, αλλιώς μπορεί να την κάνη αιτία σημαντικών καταστροφών. Ο άνθρωπος πρέπει να συγκρατή αυτό τον χείμαρρο μέσα στα όρια που του ανήκουν.» (περ. Ακτίνες, Ιούλ.-Σεπτ. 1982, 199)

Το ίδιο τονίζεται και στο εξής απόσπασμα:

«- Δεν είναι από το Θεό δοσμένη και η σεξουαλική ορμή στον άνθρωπο; Θα πη κάποιος.

- Καμμιά αντίρρηση. Και οι πιο ευεργετικές όμως δυνάμεις (λ.χ. το ρεύμα, η πυρηνική ενέργεια κ.τ.λ.) όταν ξεφύγουν από τα καθωρισμένα όριά τους είναι επικίνδυνες και γίνονται καταστρεπτικές. Αυτό συμβαίνει και με την ορμή αυτή. Αν διατηρηθή στην κοίτη της, εκπληρώνει τον προορισμό της. Αν όμως εκτραπή, τότε δημιουργεί πληγές και προβλήματα, όπως ακριβώς τα ζούμε. Η φυσική της διέξοδος είναι η νόμιμη τεκνογονία μέσα στον ευλογημένο από το Δημιουργό γάμο. Φράζοντας, με τα διάφορα σατανικά μέσα, τη διέξοδο αυτή εκτρέπεται η ορμή σε άλλα “κανάλια”, αρχίζοντας από τα “παρα-νόμον” και φθάνοντας μέχρι τα “παρα-φύσιν”.» (περ. Σταυρός, Μάρ. '83, 47).

Ο Walter Trobisch, με ωραία παραδείγματα, καθορίζει τα πλαίσια έξω από τα οποία δεν είναι επιτρεπτή η χρήσι του σεξουαλικού ενστίκτου:

Χωρίς αμφιβολία η γενετήσια δύναμι του ανθρώπου δημιουργήθηκε από το Θεό. Είναι δώρο του Θεού, ένα από τα πολυτιμότερα δώρα του, που σου έδωσε για τη νειότη σου. Αλλά η ύπαρξη ενός ενστίκτου δεν δικαιολογεί και την αλόγιστη ικανοποίησί του. Η παρουσία μιας δυνάμεως δεν σημαίνει πως πρέπει ν' αφεθή να μας διευθύνη στα τυφλά και χωρίς χαλινό... Λες: “ό, τι υπάρχει, πρέπει νάχη και χρήσι”. Σωστά, μα στην ώρα και στον τόπο του. Ένας φίλος σου, ας πούμε, γίνεται αστυνομικός κι αποκτά, για πρώτη φορά στη ζωή

του, περίστροφο. Απ' αυτή τη στιγμή αναπτύσσει την παρακάτω θεωρία: "Μου έδωσαν αυτό το περίστροφο, δεν το πήρα μόνος μου. Κι αφού μου το έδωσαν, πρέπει να το χρησιμοποιώ. Πρέπει λοιπόν να πυροβολήσω, όσχετα πάνω σε ποιον".

Οχι, δεν έχει αυτό το δικαίωμα! Του δόθηκε βέβαια το περίστροφο, είναι όμως υπεύθυνος για τη χρήσι του.

Ακριβώς έτσι συμβαίνει και με τη γενετήσια δύναμι σου... στο σωστό τόπο και χρόνο, κάτω από εντελώς ωρισμένες συνθήκες. Έτσι τα καθώρισε ο Θεός.» (Αγάπησα ένα κορίτσι, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 10)

Και μια άλλη ωραία παρομοίωσί του:

«Αν κάποιος θελήσῃ να παρατηρήσῃ τον εαυτό του την ώρα που τον παίρνει ο ύπνος, δεν τον παίρνει τελικά ο ύπνος. Αν αποκοιμηθή όμως, τότε δεν έχει παρακολουθήσει τον εαυτό του. Το ίδιο συμβαίνει και με την γενετήσια πράξι σαν τεστ αγάπης. Ή την χρησιμοποιεί κανείς σαν τεστ, οπότε δεν αγαπάει. Ή αγαπάει, οπότε δεν την χρησιμοποιεί σαν τεστ. Στο όνομα της αγάπης οι αγαπημένοι, πρέπει ν' αφαιρέσουν από το σεξουαλικό γεγονός το χαρακτήρα του τεστ και να περιμένουν τόσο για τη σωματική έκφραση, μέχρι να μπορέσουν να την εντάξουν στη δυναμική του γάμου.» (Walter Trobisch, Ν' αποφασίσουμε τον γάμο;, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 117)

Παρόμοια τονίζει και ο Μητροπολίτης Φλωρίνης Αυγουστίνος:

«Υπάρχει η επιθυμία του γάμου. Άλλα πως πρέπει να εκπληρωθή η επιθυμία αυτή; Η επιθυμία του γάμου πρέπει να εκπληρώνεται σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, όπως και κάθε άλλη επιθυμία ή ανάγκη. Πεινάει ο άνθρωπος. Επειδή πεινάει, πρέπει να κλέψη για να φάη; Όχι. Πρέπει να δουλέψη, για να φάη το ψωμί του με τον ιδρώτα του προσώπου του. Αυτή είναι η εντολή του Θεού. Όπως λοιπόν την επιθυμία της τροφής ο άνθρωπος εκπληρώνει με την εργασία του, έτσι και την επιθυμία του γάμου πρέπει να εκπληρώνη σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Το θέλημα δε του Θεού είναι ο γάμος, ο γάμος ο νόμιμος και κανονικός.» (Κοινωνικά πληγαί, εκδ. Ο Σταυρός, Αθήναι 1985, 166)

Και ο Dr. John White, μ' ένα ωραίο παράδειγμα:

«Οι σεξουαλικές επιθυμίες μου έχουν διθή από το Θεό. Δεν πρέπει να τις ντρέπομαι, να τις φοβάμαι, ή να νοιώθω ενοχές. Άλλα υπάρχουν φορές που πρέπει να τις πω, καθώς λέω στο σκυλί μου, "Κάτσε κάτω τώρα! Άλλοτε ναι, αλλά όχι τώρα!". Σαν το σκυλί μου μπορεί να μη θέλουν να υποταχθούν. Άλλα πρέπει να εκπαιδευθούν και πρέπει εγώ να είμαι το αφεντικό.

Βλέπεις δεν αρνούμαι το σκυλί μου, αλλά το καταστέλλω όταν του λέω "Κάτσε κάτω!" Δεν το ντρέπομαι όταν έρχωνται οι επισκέπτες. Εάν ένοιωθα τύψεις ή ενοχή ή ντροπή, θα έκρυβα το σκυλί μου στο υπόγειο και θα ένοιωθα προβληματισμό για το γαύγισμα που θα άκουγαν. Το αντίθετο, είμαι υπερήφανος για το σκυλί μου, αλλά πρέπει να το μάθω να πάρη τη θέσι του. Αν δεν το έκανα, θα ήταν το ίδιο δυστυχισμένο, καθώς και εγώ και οι φιλοξενούμενοί μου. Θα έχανα φίλους. Δεν θα τους άρεσε να πηδήξη αυτό πάνω τους, να τους γρατζουνίση, και να τους γλύψη. Επίσης το σκυλάκι μου θα προβληματιζόταν και θα τραυματιζόταν με μια απόρριψη που δεν θα μπορούσε να καταλάβη.

Οι σεξουαλικές παρορμήσεις (όπως τα εκπαιδευμένα κυνηγόσκυλα) πρέπει να πειθαρχηθούν και να αναχαιτισθούν και να γυμνασθούν για τη σωστή θέσι τους στη ζωή μας, αν πρόκειται να έχουμε μια υγιή ανάπτυξη και να μη γίνουμε σεξουαλικοί τεμπέληδες.» (Η Βεβήλωση του Έρωτα, εκδ. Ανώγειο, Αθήνα χ.χ., 84)

Η διαφορά του σεξουαλικού ενστίκτου στα ζώα και στον άνθρωπο τονίζεται στο παρακάτω απόσπασμα:

«Το ένστικτο στον άνθρωπο δεν είναι μόνο κίνησι που ενεργεί νομοτελώς και χωρίς ελευθερία, δεν είναι μόνο αντανακλαστικό τόξο όπως στα ζώα. Η άρνησι των σχέσεων αυτών των ενστίκτων με τις ανώτερες λειτουργίες του ανθρώπου, οι οποίες τον εμφανίζουν ως ένα λογικό ον, σημαίνει άρνησι της πραγματικότητας (Etienne de Greeff). Θα ισοδυναμούσε με το να μη θέλουμε να δούμε άλλο από πέτρες και σίδηρο σ' ένα ωραίο οικοδόμημα, το οποίο έχουμε μπροστά μας.» (περ. Ακτίνες, Απρ. 1946, 133)

Και σ' αυτό:

«Αυτή είναι η φυσική ζωή; Η ασυδοσία, το ανεύθυνο, η ψευτιά και η βαναυσότητα; Και δεν είναι φυσική η κυριαρχία, που σου επιτρέπει να στηρίξης το βλέμμα και τα βήματά σου προς τα εμπρός;

Δοκιμάστε να οδηγήσετε ένα αυτοκίνητο αντίστροφα στον κανονικό δρόμο ή να πάρετε κάτι χωρίς να πληρώσετε μόνο και μόνο γιατί “έτσι σας ήρθε...”.

Σε κάποιο φίλμ η ηρωίδα, αφού έζησε τη ζωή της, ρωτά κάποια στιγμή: “Τι είναι αυτή η συνείδησι;” Γιατί το σεξ είναι ένα ανθρώπινο θέμα βέβαια, στο οποίο “περικλείεται” και η συνείδησι.

Το επιχείρημα ότι η παρανομία και η ηθική ασυδοσία στο πεδίο του σεξ, είναι “φυσική”, και άρα είναι σωστό σε νέους και νέες να επιδίδωνται σ’ αυτήν ανεύθυννα και αδιάκριτα, γιατί τάχα έτσι κάνουν οι πολλοί, παραβλέπει και ανατρέπει πολλούς σημαντικούς παράγοντες.

Πρώτα – πρώτα το “φυσικό” για του ανθρώπου τη φύσι σεν είναι το ένστικτο μεμονωμένο, όπως στα ζώα. Στον άνθρωπο αυτό το “φυσικό” περιλαμβάνει ψυχικούς συντελεστές, την αμοιβαιότητα, την αγάπη, την ευθύνη.

Ας προσθέσω εδώ πόσο η σημερινή ιατρική επιστήμη δέχεται την αμοιβαία επίδρασι ψυχής και σώματος, την ψυχοσωματική ενότητα. Ο καθηγητής Μαρίνος Γερουλάνος, ένας από τους διασημότερους Έλληνες γιατρούς, στην ομιλία του ως πρόεδρος της Ακαδημίας είχα για θέμα “ψυχικές επιδράσεις και οργανικές νόσοι”. Και στην εργασία που έγραψε στην εποχή της πλήρους ωριμότητάς του [Αι ψυχι- και επιδράσεις ως νοσογόνος παράγων, Αθήναι 1948, σ. 5] λέει: “Εύχομαι να συντελέσῃ για να καταστή και σ’ εμάς γενικότερα συνειδητή η αντίληψι ότι η νόσος αποτελεί πάντοτε ενιαία έκρυθμη κατάστασι που αφορά εξίσου στο σωματικό όπως και στον ψυχικό παράγοντα”.

Σε όμοια συμπεράσματα είχε καταλήξει η κίνησι της “Ιατρικής της προσωπικότητας” του Paul Tournier, για να πη στο τέλος πως η ψυχή διευθύνει την πορεία του ανθρώπινου οργανισμού (c'est l'âme qui dirige...).

Ένας σημαντικός στύλος της προσωπικότητάς μας είναι ο αυτοέλεγχος, στο να κανονίζουμε το χρόνο μας, τα χρήματά μας, τη συμπεριφορά μας στους φίλους και φυσικά και τη συμπεριφορά στο σεξ. Κανείς δεν μπορεί να αφίνη ελεύθερα τα καπρίτσια του και να κάνη ό,τι του αρέσει.

Και εδώ ας έχουμε υπ’ όψι, πως στο θέμα αυτό υπάρχει και αρκετός βαθμός επιδείξεως που κάνει αυτούς “τους επιδειξίες” να υπερβάλλουν κατά πολύ τις σεξουαλικές εμπειρίες τους, και να τις φαντάζωνται. Στο αμερικανικό περιοδικό Time δημοσιεύθηκε μία έρευνα μεταξύ αγοριών που ατακτούσαν και συζητούσαν για το σεξ “με καμάρι” και αποδείχθηκε ότι είχαν εξαιρετική άγνοια για το θέμα και παρά τα όσα έλεγαν, ήταν όλοι τους τελείως ανίδεοι (πράγμα που θα το αρνούνταν αν τους ρωτούσαν φανερά, χωρίς αμφιβολία).» (περ. Ακτίνες, Ιούλ.-Σεπτ. 1982, 197)

Ο Jung επίσης

“αρνείται να δεχθή ως κυρίαρχο το σεξουαλικό ένστικτο στη ζωή. Το ένστικτο αποτελεί ασφαλώς μια πρώτη ύλη, μα θα ήταν τόσο αστείο να κατατάξῃ κανείς την ανθρώπινη ζωή στη σεξουαλική τάξι “όσο και το να κατατάξῃ τη μητρόπολι της Κολωνίας στην ορυκτολογία επειδή είναι φτιαγμένη από πέτρα” (η φράση είναι του Jung).» (περ. Ακτίνες, Αύγ.-Σεπτ. 1946, 297)

Εάν αντιστρέψουμε τη θέσι ψυχής και σώματος επακολούθει δυσαρμονία:

«Εάν η τάξι της ιεραρχήσεως διαταραχθή, παύει πλέον να υπάρχη αρμονία. Ο De Rougemont δίνει γι’ αυτό μία ωραία εικόνα: τη διόπτρα που θα δοκιμάζαμε ν’ αντιστρέψουμε τους διαφόρους φακούς της.» (Paul Tournier, περ. Ακτίνες, Νοέμ. 1974, 257)

Ο Manfred Moller τονίζει με παραλληλισμούς ότι κάτι δεν είναι φυσιολογικό επειδή το κάνουν όλοι:

«Σ’ έναν άνθρωπο που πάσχει από φυματίωσι δεν λέμε: “Γι’ αυτό δεν φταις εσύ· σκόρπιζε, λοιπόν, την αρρώστια σου ελεύθερα γύρω σου”... Ας πάρουμε το ψέμα. Εάν προσπαθούσαμε να εξακριβώσουμε πόσοι άνθρωποι ψεύδονται, θα βρίσκαμε έναν καταπληκτικά μεγάλο αριθμό. Εάν τώρα απ’ αυτό βγάζαμε το συμπέρασμα ότι το ψεύδος είναι το φυσιολογικό και το ορθό, που θα μας οδηγούσε αυτό; Ή ας εξετάσουμε τους ανθρώπους από την άποψη της αγάπης προς τον πλησίον. Θα διαπιστώσουμε πόσο σκληροί εγωϊστές είμαστε όλοι. Εντούτοις δεν θα πούμε απλά: Αφήστε ελεύθερο τον εγωισμό σας. Γνωρίζουμε μάλλον ότι η προς τον πλησίον αγάπη είναι το καθήκον της ζωής μας. Έτσι και οι νεώτερες αντιλήψεις περί ηθικής δεν είναι απόδειξι κατά της αλήθειας και κατά των εντολών του Θεού.

Ανθρωποι: φως του κόσμου.

Αυτά τα χρόνια όλο και καθαρώτερα διαβλέπω γιατί ο Χριστός είπε: “Σεις είστε το φως του κόσμου”. Ο κόσμος δεν είναι το φως, αλλά χρειάζεται το φως, δηλαδή χρειάζεται μερικούς ανθρώπους σαν σπινθήρες, σαν δείκτες, προς τους οποίους να μπορούμε να προσανατολιζώμαστε. Εννοώ ότι, εάν υπήρχαν μερικοί

άνθρωποι, που να τηρούσαν σταθερά τις ρητές εντολές του Θεού, θα ήταν σημεία προσανατολισμού σ' έναν κόσμο που έχει χάσει τον προσανατολισμό του. Αυτό είναι η αποστολή μας, γι' αυτό σαν Χριστιανοί δεν είμαστε εδώ μόνον για τον εαυτό μας, αλλά βρισκόμαστε μέσα στον κόσμο.» (περ. Ακτίνες, Απρ. 1972, 131)

Ο Κ. Σ. Λιούις, επίσης, επισημαίνει ότι αποτελεί ψευδαίσθησι το γεγονός πως το σώμα μας είναι ιδιοκτησία μας και μπορούμε να το διαθέτουμε όπως θέλουμε:

«Η μοντέρνα πολεμική εναντίον της αγνότητος προέρχεται από ανθρώπους που νομίζουν ότι τα σώματά τους είναι “ιδιοκτησία” τους, ενώ στην πραγματικότητα δεν μπορούν να διαθέσουν διόλου τον οργανισμό τους, που πάλλεται από τη δημιουργική δύναμι του κόσμου, μέσα στον οποίο βρίσκονται κλεισμένοι χωρίς την συγκατάθεσί τους και από τον οποίο εκδιώκονται σύμφωνα με την αρέσκεια ενός Άλλου. Οι άνθρωποι είναι σαν ένα πρίγκηπα, που τον έβαλε ο πατέρας του, από αγάπη, επί κεφαλής μιας μεγάλης επαρχίας, που την κυβερνά με την βοήθεια σοφών συμβούλων, και ο οποίος φαντάζεται ότι κατέχει πράγματι τις πόλεις, τα δάση, τους καρπούς, όπως κατέχει τα παιχνίδια του.» (Τακτική του Διαβόλου, εκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη 1974, 105)

Ο Μιχ. Μηλίγκος προσφέρει την ιατρική άποψι:

«Ο γιατρός και θεολόγος A. Niedermeyer είχε γράψει, στο σύγγραμμά του “Ποιμαντική Ιατρική”, το εξής χαρακτηριστικό απόφθεγμα: “Ούτε ένα στοιχείο που είναι καλό από θηικής επόψεως, μπορεί να είναι κακό από πλευράς υγείας”. Τι μεγάλη αλήθεια! Αιώνες, τώρα περιμένουμε να δούμε τα νοσηλευτικά ιδρύματα και τα σωφρονιστικά καταστήματα που φιλοξενούν “πάσχοντες” λόγω... θρησκευτικής βιώσεως. Αντίθετα, βλέπουμε κοινωνίες ολόκληρες να νοσούν, να γεμίζουν εγκληματικότητα, να θερίζονται από το θάνατο, εξ αιτίας μιας συμπεριφοράς ανθρώπων, οι οποίοι δηλώνουν και βιώνουν... “αδέσμευτοι”, από ηθικούς φραγμούς και ιατρικούς περιορισμούς.» (Ακτίνες, Δεκ. 1997, 30)

Το ίδιο κι ο Tihamer Toth:

«”Αρκετά συχνά τα ένστικτα αποδεικνύονται απατηλά. Μετά τηνφοειδή πυρετό ο ευρισκόμενος υπό ανάρρωσι πάντοτε πεινά, ώστε κλαίει και παρακαλεί να του δοθή λίγη τροφή. Ίσως ποτέ άλλοτε το ένστικτο της διατροφής δεν εκδηλώνεται με τόση σφοδρότητα όσο τότε. Και όμως τι συμβαίνει αν από οίκτο υποχωρήσουν στις παρακλήσεις του αρρώστου και του δώσουν ό,τι ζητά; Τον εκθέτουν στο σοβαρότερο κίνδυνο. Ο ασθενής με τις πληγές που μόλις επουλώθηκαν δεχόμενος τροφή δεν είναι σε θέσι να την υποφέρη, οι πληγές ξανανοίγουν, όταν δε κάποιος από αυτούς τους δύστυχους φτάση στο χειρουργικό τραπέζι, τότε μπορεί κανείς να αντιληφθή, ότι η τόσο ποθητή τροφή τον θανάτωσε και ότι τα εντόσθια του είναι διάτρητα όπως το κόσκινο.»

Ποιος δεν παρακινήθηκε από το ένστικτό του να πιη ποτήρι παγωμένου νερού ή να λουστή με παγωμένο νερό, όταν κινδυνεύη να σκάση από τη ζέστη; Ο κόσμος όλος όμως γνωρίζει, τι επικίνδυνες συνέπειες μπορεί να έχη η απερίσκεπτη αυτή πράξι και για αυτό αποφεύγει να πιη.

Ο καθένας λοιπόν βλέπει τη βασιμότητα της δηλώσεώς μας, ότι το ένστικτο είναι δυνατόν να απατηθή και γι' αυτό πρέπει να χαλιναγωγηθή.» (Liebermann, Aux .... De l'Université et des Lycées, Βουδαπέστη 1912, σελ. 11-12)» (Τα αγνά νιάτα, εκδ. Αστήρ, Αθήναι 1991, 115)

Η προσποίησι και η υποκρισία είναι πολύ συχνά παρούσες:

«Τα πρώτα ραντεβού, λέει ο κοινωνιολόγος Rόμπερτ Ουίντς στο βιβλίο του “Η σύγχρονη οικογένεια”, είναι σαν να κοιτάς τη βιτρίνα ενός μαγαζιού. Το φλερτ είναι ένα παζάρεμα ανάμεσα σε δύο ανθρώπους που ο καθένας τους παρουσιάζει μια προσωπικότητα κομμένη και ραμμένη για εκείνη τη στιγμή. Και οι δυο τους φορούν “μάσκες”.» (Τζούντιθ Μπάρναρντ και Μάικλ Φαίην, στο: “Επιλογές από το Reader's Digest, Σεπτ. 1982, 57)

Καιρός, όμως, είναι, μετά τα παραπάνω χαρακτηριστικά του σεξουαλικού ενστίκτου, να δούμε αν η αγνότητα αποτελεί κέρδος ή ζημιά για τον άνθρωπο:

«Μεγαλύτεροι, διεφθαρμένοι νέοι συνηθίζουν να κουρδίζουν τους αγνούς φίλους των:

“Δεν έχεις το θάρρος να το κάνης αυτό... Έτσι, καϋμένε, δεν ξέρεις τι θα πη ζωή! Όποιος δεν τα κάνει αυτά, είναι ακόμη παιδί. Δεν έχει πείρα της ζωής. Δεν μπορεί να κουβεντιάσῃ κανείς μαζί σου. Μπέμπη!...»

Λοιπόν τι θα απαντήσης στα κοροϊδευτικά αυτά λόγια; Μπορείς να του πης:

“Όσο γι' αυτό έχεις κάποιο δίκηο, ότι εκείνου που ζη μια ζωή αγνή, του λείπει μια πείρα Αντ' αυτού όμως είμαι πλουσιώτατος σε μια άλλη, πολύ πολυτιμότερη, πείρα: γιατί είναι μια βασιλική χαρά να κυριαρχής στον εαυτό σου! Όποιου δεν αρρώστησε ποτέ, του λείπει κι αυτού κάποια πείρα· αλλά – δεν είναι έτσι; -

ευχαρίστως κανείς παραιτείται από αυτή την πείρα προκειμένου να μείνη πάντοτε υγιής. Εσύ στερήθηκες την αγνή ζωή, εγώ την ακάθαρτη. Εσύ απέκτησες μια καινούργια πείρα, εγώ επίσης. Μόνο που η δική μου είναι πολύ πιο άξια! Εγώ με τη δική μου πείρα έγινα περισσότερο άνθρωπος, εσύ περισσότερο κτήνος. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά.’’» (Tihamer Toth, Ο Χριστός και οι νέοι, εκδ. Η Δαμασκός, Αθήνα 1956, 67)

Όχι μόνο, λοιπόν, δεν πρέπει να αισθάνωνται μειονεκτικά οι αγνοί νέοι και νέες, αλλά, αντιθέτως, πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι ακριβώς η ζωή της αμαρτίας είναι εκείνη που αφαιρεί από τον άνθρωπο και του προσθέτει αντί της ηδονής, αηδία:

«Ο Νάνσεν, ο εξερευνητής του Βορείου Πόλου, διηγείται στις εντυπώσεις του από τις εξερευνήσεις, πως, στις παγωμένες αρκτικές θάλασσες, οι σύντροφοί του κι αυτός χρησιμοποιούσαν για φωτισμό κεριά που έφτιαχναν οι ίδιοι από λίπος φώκιας. Ό,τι περίσσευε από τα λαρδιά αυτά τα έτρωγαν ύστερα από πολλή όρεξη, για να σιγάσουν την πείνα τους. Σ' εκείνες τις παγωμένες χώρες, που κινδυνεύει κανείς να παγώσῃ από ώρα σε ώρα, τα εύρισκαν εξαιρετικά νόστιμα.

Όταν λοιπόν ξαναγύρισαν στην πατρίδα τους, ύστερα από τόσων μηνών κακουχίες, κι όταν ξανάφαγαν τα περιποιημένα σπιτικά φαγητά, όπως όλοι οι άνθρωποι που ζουν με φυσιολογικό ρυθμό, αηδίαζαν στην ανάμνησι των λαρδινών κεριών. Όταν για πρώτη φορά έφαγε πολιτισμένο φαγητό ο Νάνσεν, μόλις τα θυμήθηκε, φώναξε με αηδία: “Θεέ μου πως μπορούσα να καταπίνω εκείνα τα απαίσια πράγματα!”

Το ίδιο αίσθημα δοκίμασα τώρα κι εγώ [μπορεί να πη ο κάθε αγωνιζόμενος χριστιανός], ύστερα από τον απολογισμό των θλιβερών μου αμαρτημάτων, τώρα που ξαναστέκομαι στα πόδια μου, ύστερα από τόσες πτώσεις, τώρα που σφιχταγκαλιάζω τη ζωή και γλύτωσα από το θάνατο που απειλούσε την ψυχή μου. Θεέ μου, πως είχα τυφλωθή έτσι, ώστε να ζω μέσα σ' εξευτελιστικές αμαρτίες και να μ' ευχαριστούν; Ω! Τώρα καταλαβαίνω τη βασιλική ευτυχία της αγνής ζωής!» (Tihamer Toth, Για μια όμορφη ζωή, εκδόσεις Κ.Κακουλίδη, Αθήναι χ.χ., 168)

Για το ίδιο θέμα γράφει και ο Ελβετός γιατρός Paul Tournier:

«Είναι ένας παγκόσμιος νόμος, ότι κυνηγώντας την απόλαυσι, οι άνθρωποι δεν κάνουν άλλο παρά να τη χάνουν, όπως ένας κοιλιόδουλος εξοικειωμένος με μια πολύπλοκη κουζίνα αδυνατεί να εκτιμήσῃ ένα καλό και απλό φαγητό με φυσική γεύση, και καταντά να μη βρίσκη τρόπο να ευχαριστήσῃ την ακόρεστη λαιμαργία του. Έτσι ο νεαρός υπάλληλος, που αναζητά με ζήλο τους επαίνους του διευθυντή του, στο τέλος γίνεται ενοχλητικός. Το ίδιο και ο ερωτευμένος, που δεν σκέφτεται παρά μόνο την απόλαυσι, δεν αργεί να καταστρέψῃ την ευτυχία του. Το αντίθετο, εκείνος που σκέφτεται να ευχαριστήσῃ μόνο εκείνη που αγαπά, διατηρεί την ευτυχία του μέσα σε μια φλόγα πάντα καινούργια.» (περ. Ακτίνες, Δεκ. 1972, 370)

Ο Όσιος Εφραίμ ο Σύρος τονίζει ότι η ικανοποίησι του πάθους προσθέτει στην αδηφαγία του:

«Εκείνος που διαπράττει την αμαρτία έχει περισσότερο πόλεμο από κείνον που εγκρατεύεται. Διότι, όπως εκείνος που χύνει σ' έναν τόπο βρωμιές, αυξάνει τη δυσωδία, έτσι και κείνος που δεν εγκρατεύεται αυξάνει το πάθος.» (Έργα, τόμ. γ', εκδ. Το Περιβόλι της Παναγίας, Θεσ/νίκη 1990, 225)

Ο π. Βασίλειος Μπακογιάννης υπογραμμίζει ότι αληθινός ήρωας είναι ο αγνός:

«Το να αμαρτάνης, μοιχεύης λ.χ., είναι εύκολο, ιδιαίτερα σήμερα. Το να μη μοιχεύης είναι δύσκολο, ιδιαίτερα σήμερα. Και ποιος είναι ήρωας; Εκείνος που κάνει τα εύκολα ή τα δύσκολα; Εκείνος που αντιστέκεται στην αμαρτία ή αυτός που παρασύρεται από την αμαρτία; Εκείνος που νικά το πάθος ή εκείνος που νικιέται απ' αυτό; Εκείνος δηλαδή που εφαρμόζει το θείο νόμο ή Εκείνος που τον περιφρονεί; Ασφαλώς ήρωας είναι εκείνος που αντιστέκεται στην αμαρτία· που νικά τα πάθη· την ηδονή. Που εφαρμόζει το νόμο του Θεού. ’’Το όχι είναι μια μικρή λέξι· αλλά πόση δύναμι χρειάζεται γι' αυτήν! ’’ (Αννίβας)» (Κάτι για τον άνθρωπο, εκδ. Ν. Παναγοπούλου, Αθήνα 1993, 37)

Ο π. Παΐσιος απαντά ευστοχώτατα σ' αυτούς που κατηγορούν τα χριστιανικά «μη!» στην αμαρτία, ως ανελευθερία:

«Δεν είναι ελευθερία όταν πούμε στους ανθρώπους ότι όλα επιτρέπονται. Αυτή είναι σκλαβιά. Για να προκόψῃ κανείς πρέπει να δυσκολευθή. Να ένα παράδειγμα: Έχουμε ένα δεντράκι. Το περιποιούμαστε, του βάζουμε πάσσαλο και το δένουμε με σχοίνι. Δεν το δένουμε όμως με σύρμα, γιατί θα του κάνουμε κακό. Με τους τρόπους αυτούς δεν περιορίζουμε το δέντρο; Και όμως δεν γίνεται αλλιώς. Για κοιτάξτε και το παιδάκι. Του περιορίζουμε την ελευθερία από την αρχή. Μόλις συλλαμβάνεται είναι περιορισμένο το κακόμοιρο στην κοιλιά της μητέρας· μένει εκεί εννιά μήνες... μόλις αρχίζει να μεγαλώνη του βάζουν κάγκελα κ.λ.π... Όλα αυτά είναι απαραίτητα για να μεγαλώσῃ. Φαίνονται ότι του στερούν την ελευθερία, αλλά δίχως αυτά τα

προστατευτικά μέτρα το παιδί θα πέθαινε από την πρώτη στιγμή.» (Διονυσίου Τάτση, Αθωνικόν Ημερολόγιον, εκδ. Ορθοδόξου Τύπου, Αθήναι 1988, 71)

Επίσης ο π. Βασίλειος Μπακογιάννης:

«Απελευθερώνομαι μεν από τα πάθη, αλλά γίνομαι δούλος του νόμου του Θεού. Γίνομαι συνεπώς ξανά σκλάβος. Έστω! Αλλά καλύτερα σκλάβος στο καλό, παρά στο κακό. Και το πιο σημαντικό: Η σκλαβιά στα πάθη φέρνει απελπισία. Ενώ η σκλαβιά στο νόμου του Θεού, φέρνει γαλήνη. Και συνεπώς καλύτερα “σκλαβιά” στο νόμου του Θεού, που φέρνει γαλήνη, παρά σκλαβιά στα πάθη, που φέρνει απελπισία. Η σκλαβιά που φέρνει απελπισία, είναι πικρή σκλαβιά. Ενώ η σκλαβιά που φέρνει γαλήνη, είναι γλυκειά σκλαβιά! Συνεπώς δεν είναι πια σκλαβιά! Είναι ελευθερία.» (Κάτι για τον άνθρωπο, εκδ. Ν. Παναγοπούλου, Αθήνα 1993, 37)

Και ο Toth για το ίδιο θέμα:

«Δες αυτή την τριανταφυλλιά, που μεγάλωσε ελεύθερα στη νεότητά της (δηλ. ο κηπουρός της άφησε όλους του βλαστούς της). Θα έχῃ αυτή ποτέ τη δύναμι να φέρη άνθη; Ποτέ! Διότι οι πολυτιμότερες δυνάμεις της νεότητάς της έχουν κατασπαταληθή στη άγρια βλαστάρια. Παιδί μου, συ είσαι ο υπεύθυνος κηπουρός για την τριανταφυλλιά της ψυχής σου. Θα κατασπαταλήσεις τις δυνάμεις σε άγρια κλαδιά ή θα τις δώσης συνετά για καρπούς και άνθη;» (Tihamer Toth, Τα αγνά νιάτα, εκδ. οίκος Αστήρ, Αθήναι 1991, 117)

Ούτε είναι έλλειψι χαράς ο ηθικός νόμος:

«Είναι άρνησι της χαράς της ζωής ο ηθικός νόμος; Παραμερίζοντας για την ώρα κάθε υπερβατική άποψι, δεν μπορούμε να μη δούμε ότι τις περισσότερες φορές ο ηθικός νόμος άλλο δεν είναι παρά μια σοφή καθοδήγησι πώς να γευθή, ακριβώς, κανείς τη χαρά αυτή... χωρίς να στομαχιάσῃ. Κι απ' αυτήν ακόμα την άποψι, αγάπη κι όχι κακεντρέχεια για τον άνθρωπο, μαρτυρεί ο ηθικός νόμος. Είναι η συνταγή του μέτρου που έχει τη νοστιμάδα γιατί αποφεύγει το μπούχτισμα, που έχει τη διάρκεια γιατί αποφεύγει την απληστία, που δίνει καθαρή χαρά, όχι ένα κόμπο χαράς μέσα σε μιαν ολόκληρη θάλασσα από φαρμάκια και πίκρες, αρρώστιες κι άλλες δραματικές συγκρούσεις, απ' αυτές που σκάβουν τα συθέμελα του ανθρώπου. Μπορεί να περιορίζη τον εαυτό του ο άνθρωπος του ηθικού νόμου, να του στερή κάποτε την “εγκόσμια χαρά”, δηλαδή κάποια ηδονή, και μπορεί ο περιορισμός να τον πονάῃ. Σύμφωνοι. Άλλα ο περιορισμός αυτός, κι ο πόνος που φέρνει, δεν έχουν αιτία τον ηθικό νόμο. Άλλη είναι η αιτία κι ο ηθικός νόμος είναι, ίσο-ίσα, το φάρμακό της. Αιτία είναι το ότι ο κόσμος αυτός δεν είναι φτιαγμένος έτσι που να μπορή κανείς να δίνη στον εαυτό του ό,τι του κατέβη. Τον άνθρωπο που δεν σέβεται κανένα ηθικό νόμο, πολλές φορές ανάγκη ακατανίκητη, η πραγματικότητα, τον εμποδίζει, κι άλλοτε πάλι νόμοι που μοιάζουν με τους φυσικούς νόμους τον τιμωρούν σκληρά κάθε φορά που θα ξεπεράσῃ κάποιο βαλμένο όριο. Να τα βάλη κανείς μ' αυτές τις πραγματικότητες της ανάγκης, αυτό δεν θα έχει άλλο αποτέλεσμα παρά να τσακισθή πάνω στους βράχους της. Ενώ με σιγουριά πορεύεται ανάμεσά τους αν αφήστη τον ηθικό νόμο να τον οδηγήστη. Έτσι στο τέλος κι από την άποψι ακόμα της εγκόσμιας χαράς, αν κάνουν ένα είδος ισολογισμού ο άνθρωπος του ηθικού νόμου κι ο αρνητής του, ο δεύτερος θα είναι ο χαμένος. Μπορεί, ίσως, να έχῃ περισσότερα στο “ενεργητικό” του. Άλλα θα του τα τινάζη στον αέρα ένα παθητικό βαρυφορτωμένο από κάθε λογής δυστυχίες.» (περ. Ακτίνες, Οκτ. 1948, 467)

Ο Αλέξανδρος Τσιριντάνης απαντά σ' εκείνους που θεωρούν φυσιολογικό τον ελεύθερο έρωτα:

«Η σχολή του ελεύθερου έρωτα, προβάλλει στον άνθρωπο με το ερώτημα: Γιατί αυτοί οι ηθικοί κανόνες και οι περιορισμοί, στην εκδήλωσι μιας τόσο φυσιολογικής λειτουργίας στον άνθρωπο, όπως είναι η γενετήσια λειτουργία;

Διότι... διότι αυτό ακριβώς είναι το ζήτημα! Πότε είναι φυσιολογική η λειτουργία αυτή; Και είναι, άραγε, ο “ελεύθερος έρωτας” κάτι το φυσιολογικό για τον άνθρωπο;

Αυτό ακριβώς είναι το ζήτημα! Και, λίγο να σκεφθής ψύχραιμα κι απροκάλυπτα, θα δης, πως το ζήτημα αυτό δεν είναι και τόσο απλό, όπως το φαντάζεται η θεωρία του “ελεύθερου έρωτα”. Το γενετήσιο ένστικτο είναι ένστικτο δημιουργικό. Σκοπό του έχει στον άνθρωπο, όπως και στο ζώο, τη δημιουργία απογόνων. Το γενετήσιο ένστικτο είναι ακριβώς “γενετήσιο”. Όταν λοιπόν έλθης τώρα και, με τρόπο τεχνητό, κόψης από τη λειτουργία του ενστίκτου αυτού εκείνο που είναι η ουσία του, δηλαδή τη δημιουργία, για να κρατήσεις μόνο το ηδονιστικό στοιχείο, τότε κάνεις κάτι, που, πως το θέλεις, δεν είναι σύμφωνο με τη φύσι του ενστίκτου αυτού, το σκοπό του, τον προορισμό του. Αυτή η διάσπασι αναπαραγωγικής δημιουργίας και ηδονής, για να κρατήσουμε τη δεύτερη και ν' αποκλείσουμε την πρώτη, είναι κάτι που δεν το κάνει η φύσι. Είναι ξένο γι' αυτήν. Είναι κάτι το αντιφυσιολογικό, το τεχνητό, το ψεύτικο.

Υπάρχει κι άλλο ένα ένστικτο, που η ικανοποίησί του συνδέεται με ηδονή. Είναι το ένστικτο της πείρας. Η πείνα, σκοπό έχει έναν: Τη διατροφή, τη συντήρησι του ανθρώπου. Η ηδονή η γευστική έχει συνδεθή με τον σκοπό αυτό· δεν είναι φυσιολογικό να επιδιωχθή η ηδονή με αποκλεισμό της πραγματοποιήσεως του σκοπού. Τέτοιο τεχνητό χωρισμό της ηδονής από τον σκοπό του ενστίκτου, τη θρέψι, έκαναν στην εποχή της ρωμαϊκής καταπτώσεως, στα συμπόσια του Νέρωνος, όπου οι αποκτηνωμένοι φαγάδες έτρωγαν, μονάχα για την γευστική απόλαυσι, και κατόπιν προκαλούσαν τεχνητά εμετό, για να ξαναφάνε πάλι και έτσι συνεχίζοταν μια τακτική, που προκαλεί τόσο τη βδελυγμία, ώστε πρέπει να ζητήσω συγγνώμη από τους αναγνώστες μου που τους τη θυμίζω. Όμως δεν είναι καμια ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στην τακτική αυτή και τον τεχνητό χωρισμό της γενετήσιας απολαύσεως από το σκοπό της, τη δημιουργία. Και στη γευστική και στη σεξουαλική απόλαυση, η ικανοποίησι του ενστίκτου, με τρόπο που να είναι ξένος προς το σκοπό του, με τον τεχνητό χωρισμό της ηδονής από το σκοπό της λειτουργίας που τη φέρνει, είναι κάτι το αντιφυσιολογικό, το τεχνητό, το ψεύτικο. Κι επειδή, στην γενετήσια λειτουργία, ο ψεύτικος χαρακτήρας εκδηλώνεται σε μια κεντρικότατη έκφανσι της όλης λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού, δεν είναι περίεργο, πως μια τέτοια διάσπασι φέρνει σε εκφυλιστικά αποτελέσματα, που τα υφίσταται ο άνθρωπος και σαν σωματικός και σαν πνευματικός οργανισμός και σαν άτομο και σαν κοινωνία» (Α. Τσιριντάνης, περ. Ακτίνες, Απρ. 1946, 118). Εδώ θα πρέπει, βέβαια, να σημειώσουμε ότι, ακόμα και αν στις προγαμιαίες σχέσεις επιτευχθή καρπός, δεν πάνουν να παραμένουν στην περιοχή της αμαρτίας, εφόσον στη φυσιολογική πλέον λειτουργία του ενστίκτου δεν προστεθή και η τέλεσι του Μυστηρίου του (θρησκευτικού) γάμου. Μόνο μετά την τέλεσι του Μυστηρίου ανήκει ο άνδρας στη γυναίκα και αυτή σ' εκείνον. Οτιδήποτε έχει προηγηθή (συνεύρεσι δηλ. έστω και χωρίς αποφυγή τεκνογονίας) πρέπει να εξομολογήται ως πορνεία ή μοιχεία, αναλόγως.

Ο Thomas Merton τονίζει πως η ζωή της αγνότητος προσπορίζει μεγαλύτερη ευτυχία:

«Ανόητοι που είμαστε! Κάναμε στην πραγματικότητα αυτό που θέλαμε να κάνουμε. Ο Θεός μας επέτρεψε την ηδονή, γιατί κι η ηδονή επίσης είναι το θέλημά Του. Εμείς όμως αφήσαμε να παραπέσῃ η ευτυχία που ήθελε να μας χαρίση ταυτόχρονα με την ηδονή, ή ίσως η πιο βαθειά ευτυχία που μας προόριζε χωρίς την ηδονή, και πέρα και πάνω από την ηδονή!»

Φάγαμε τη φλούδα και ρίζαμε τις φέτες του πορτοκαλιού. Κρατήσαμε το χαρτί του περιτυλίγματος κι απορρίψαμε τη θήκη, το δακτυλίδι και το διαμάντι.

Και τώρα, που η ηδονή, η οποία θα πρέπη να έχη ένα τέλος, τέλειωσε, δεν έχουμε την ευτυχία του παντοτινού πλουτισμού. Αν είχαμε πάρει (ή αφήσει) την ηδονή, όπως το θέλε ο Θεός, για την ευτυχία μας, θα κρατούσαμε ακόμα και τώρα την ηδονή μέσα στην ευτυχία μας, θα έμενε για πάντα μαζί μας και θα μας ακολουθούσε παντού μέσα στο θέλημα του Θεού.

Γ' αυτό είναι αδύνατο ένας άνθρωπος με καθαρό μυαλό να θλίβεται για μια πράξι, που εκτελεί συνειδητά, σε συμφωνία με το θέλημα του Θεού.» (περ. Ακτίνες, Οκτ. 1974, 233)

Πάνω στο ίδιο θέμα επισημαίνει ο Ralph Emerson:

«Το νερό που κόβουμε με το χέρι μας ξαναενώνεται αμέσως. Μόλις κάνουμε ν' αποχωρίσουμε τα ευχάριστα πράγματα, τα επωφελή πράγματα, τα πράγματα που φέρνουν δύναμι, απ' το όλο, πάει κι η ευχαρίστησι, πάει και τ' όφελος, πάει κι η δύναμι. Δεν μπορούμε να διχοτομήσουμε κάτι και να πάρουμε μονάχα το αισθησιακά καλό, όπως και δεν μπορούμε να πάρουμε κάτι που να έχη περιεχόμενο χωρίς εξωτερική επιφάνεια» (Δοκίμια, τόμ. β', εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1994, 217)

Ως προς τη χριστιανική χαρά σε σχέσι με το θέμα της αγνότητος γράφει σ' ένα νέο και ο Walter Trobisch:

«Δεν θέλω να σου στερήσω μια χαρά, αλλά να σε προφυλάξω, ώστε να μη στερήσης μόνος σου τον εαυτό σου από μια απ' τις μεγαλύτερες χαρές της ζωής σου. Όποιος μαδά τ' άνθη της μηλιάς, δεν γεύεται ποτέ του μήλα. Κι όταν σε συμβουλεύω να μη μαδάς τώρα τ' άνθη, δεν θέλω να σου πάρω τίποτα, μα να σου δώσω. Στην αφρικανική παροιμία σου [“Πρέπει ν' ακονήση κανείς το κοντάρι, προτού βγη για κυνήγι” (σ. 14)] απαντώ με μια άλλη: “Οποιος βιάζεται σκοντάφτει”.» (Αγάπησα ένα κορίτσι, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 17)

Επίσης:

«Η αγάπη χτυπάει συχνά λιγότερο σε μια πόρτα που είναι ολάνοικτη.» (Charles Hugo Doyle, Λέμε να παντρευτούμε, έκδ. Τήνος, Αθήνα χ.χ., 57)

Ο Γάλλος Ακαδημαϊκός Jean Guittton επισημαίνει στο *Le Figaro* (5 Μρ '74) ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγησι δεν είναι απαραίτητη:

«Ευτυχώς, δεν είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε το μηχανισμό της οράσεως για να βλέπουμε, ούτε το μηχανισμό της πέψεως για να φάμε ένα καλό γεύμα, ούτε, ακόμη λιγότερο, είναι απαραίτητη η γνώση του μηχανισμού της αναπαραγωγής για να έρχονται νέοι άνθρωποι στον κόσμο. Και στην εποχή μας όπου οι επιστημονικές γνώσεις προσφέρονται από τα μαθητικά χρόνια ‘εκπλήσσεται κανείς που η ανθρωπότητα έχει κατορθώσει να αναπαράγεται σε τόσο μεγάλη έκτασι, χωρίς να έχη παρακολουθήσει μαθήματα για τα σπερματοζωάρια.’» (περ. Ακτίνες, Νοέμ. 1974, 274)

Και μια εύθυμη νότα πάνω σ' αυτό:

«Ο Καναδός ζωγράφος Xároilντ Τάουν έμαθε να ζωγραφίζῃ σκιτσάροντας πάνω στο τραπέζι της κουζίνας. Όταν παντρεύθηκε κι απέκτησε παιδιά φρόντισε να αποκτήσῃ ένα παρόμοιο τραπέζι πάνω στο οποίο θα μπορούσε κανείς να σχεδιάζῃ κι ύστερα να σβήνῃ εύκολα τις μολυβίες.

Ένα απόγευμα, όταν η μικρότερή του κόρη τον ρώτησε πως γεννιούνται τα παιδιά, ο Τάουν κάθησε και της σχεδίασε πάνω στο τραπέζι ένα πολύπλοκο διάγραμμα με τα γυναικεία όργανα αναπαραγωγής. Καθώς σκιτσάριζε, εξήγούσε λεπτομερώς πως λειτουργούν οι ωθήκες, οι σάλπιγγες και η μήτρα.

Όταν τέλειωσε, το μόνο που είχε να πη η κόρη του ήταν: ‘‘Και τώρα κάνε μου μια καμηλοπάρδαλη’’». (Επιλογές από το Reader's Digest, Ιαν. '86, 49)

Ο Walter Trobisch παρουσιάζει τις προγαμιαίες επιδόσεις ως κατασπατάλησι με επικίνδυνες επιπτώσεις δίνοντας ένα ωραίο παράλληλο, από παλαιότερες εποχές βέβαια:

«Ξέρεις την ιστορία του φαροφύλακα. Ο φάρος βρισκόταν σ' έναν επικίνδυνο πορθμό. Έπρεπε να διατηρή μέρα-νύχτα τη φωτιά με λάδι. Κοντά ήταν ένα μικρό χωριό. Οι κάτοικοι του χωριού έρχονταν κάθε λίγο και παρακαλούσαν το φαροφύλακα να τους δώσῃ λίγες σταγόνες λάδι για τις λάμπες τους. Αυτός είχε πολύ καλή καρδιά και δεν μπορούσε να πη όχι. Έτσι έδωσε όλο του το απόθεμα σε λάδι σε μικρές-μικρές ποσότητες. Μια μέρα εξαντλήθηκε το απόθεμα, και το φως έσβυσε. Ένα πλοίο ξτύπησε σ' έναν βράχο και βυθίσθηκε. Με την καλωσύνη του προκάλεσε το θάνατο πολλών ανθρώπων.» (Ν' αποφασίσουμε τον γάμο;, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 82)

Συζητώντας ακόμα μ' ένα κορίτσι τονίζει τις επιπτώσεις των προγαμιαίων σχέσεων:

«- ‘‘Η παρθενία δεν είναι κάτι που χάνει ένα κορίτσι, αλλά που το χαρίζει’’. Αυτό δεν το καταλαβαίνω.

- Κάθε κορίτσι έχει ένα μοναδικό χάρισμα· το χάρισμα να δοθή ολοκληρωτικά σ' έναν άνδρα. Αυτό το χάρισμα είναι σαν ένα μεγάλο κεφάλαιο σ' ένα λογαριασμό τραπέζης. Πολλά κορίτσια όμως ξοδεύουν αυτό το κεφάλαιο σε μικρές δόσεις. Κάθε μέρα αποσύρουν μέρος απ' αυτό και το σπαταλούν. Λίγα φιλιά από δω κι από κει, ένα μικρό φλερτ πότε-πότε. Έτσι καθαρά σωματικά ένα κορίτσι μπορεί να έχη ακόμη όλη την παρθενία του κι όμως την ικανότητά της ν' αγαπήσῃ την έχει λιγοστέψει ήδη. Οι συγχέες και πολύ πρώημες τρυφερότητες άρπαξαν απ' την καρδιά της την παρθενία.» (Walter Trobisch, Ν' αποφασίσουμε τον γάμο;, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 127)

Με ωραίες εικόνες επίσης συμβουλεύει την εγκράτεια σ' ένα νέο· είναι κέρδος κι όχι απώλεια ο αγώνας γι' αυτήν:

«Θέλεις ν' αποδείξης, πως δεν είσαι ανθρωπάκι, δηλαδή μονάχα ένα σωματικά ανεπτυγμένο αρσενικό ζώο; Μάθε, όπως οι οδηγοί, να κρατάς γερά τα φρένα και το τιμόνι. Όσο για το γκάζι, είναι εύκολο να το χρησιμοποιήσης. Όχι ν' αφεθής να παρασύρεσαι, μα να αυτοκυριαρχήσαι, αυτός είναι δείγμα ανδρισμού. Ακόμη και στο γάμο θα σου χρειασθή η εγκράτεια, όταν ένας απ' τους δύο σας είναι βαρύθυμος ή άρρωστος, ή σαν χρειασθή να χωρισθήτε για ένα ωρισμένο χρονικό διάστημα.

Οσο περισσότερο συνηθίζεις τη σεξουαλική εγκράτεια, τόσο αυξάνει η ικανότητά σου ν' αγαπάς με την καρδιά σου και να προσέχης αυτό που αποκαλύπτει την ψυχή μιας κοπέλλας· ένα χαμόγελο, ένα βλέμμα, μια κίνηση του χεριού, μιαν απόχρωσι στον τόνο της φωνής. Είν' απαλή μουσική όλ' αυτά και χρειάζεται άσκηση, για να μπορής να τ' ακούσης. Θα τα νοιώθης όμως ευκολότερα, αν χαμηλώνης περισσότερο τα τύμπανα.

Οσο περισσότερο σηκώνεις το φιτίλι μιας λάμπας πετρελαίου, τόσο γίνεται πιο μαύρο το γυαλί της, κι η λάμπα δεν φωτίζει. Πρέπει να ελέγχης το φιτίλι, μπορείς να το σηκώσης σ' ωρισμένο μόνο ύψος, αλλιώς η λάμπα δεν εκπληρώνει το σκοπό της.» (Walter Trobisch, Αγάπησα ένα κορίτσι, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 23)

Και κάποιος ασκητής του Αγ. Όρους συμβουλεύει μια ομάδα νέων ότι ο γάμος και όχι ο προγαμιαίες σχέσεις ωφελεί πραγματικά:

«Επειτα μας ρώτησε: ‘Κοπέλες έχετε; (γνεύσαμε καταφατικά). Να τις παντρευτήτε! Κάντε μου αυτήν τη χάρι· τώρα που θα πάτε πίσω στον κόσμο, να τις ζητήσετε σε γάμο. Να μην τ’ αφήνετε τα κορίτσια μόνα τους, ούτε να τα παρατάτε, γιατί η γυναίκα είναι σαν το τριαντάφυλλο· αν το μυρίσης μια φορά και το χαϊδέψης και τ’ αφήσης, μαδάει και μαραίνεται. Πρέπει να το φυτέψης στον κήπο σου και να το περιποήσαι. Και τότε κι αυτό σου δίνει το πιο καλό του άρωμα και χρώμα!»

Για το ίδιο θέμα προσφέρει ωραία παραδείγματα κι ο Walter Trobisch:

«Υπάρχει στη Βίβλο μια παράξενη παρομοίωσι της αγάπης με το θάνατο. Στο Ασμα Ασμάτων κεφ. 8 στίχ. 6 λέγεται: “κραταιά ως θάνατος αγάπη”. Έχουν και τα δυο το κοινό χαρακτηριστικό πως δεν μπορεί κανείς να τα δοκιμάσῃ μονάχα. Αυτή είναι η δύναμι τους, η σοβαρότητά τους. Η νομίζεις πως θα μπορούσες να δοκιμάσης το θάνατο με το να κοιμηθής βαθειά μια φορά; Έτσι δεν μπορείς να δοκιμάσης και την αγάπη με μια σεξουαλική εμπειρία. Είναι άλλες, ανώτερες οι προϋποθέσεις, για να αποκτήσης την εμπειρία της αγάπης.

Δεν μπορείς να δοκιμάσης ένα αλεξίπτωτο πηδώντας από μια στέγη, μια γέφυρα ή ένα ψηλό δέντρο. Δεν ανοίγει σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα και σε τόσο ελάχιστο ύψος, και το πήδημα σου θάναι θανατηφόρο. Πρέπει να πηδήσης από αεροπλάνο για ν’ ανοίξη και να σε βαστάξῃ.

Έτσι είναι και με την αγάπη. Πρέπει να πετάξης στα ύψη του γάμου, για να ανοίξη σ’ όλο της το πλάτος.

Η προσπάθεια να δοκιμάσης τη γενετήσια ορμή σου έξω από το γάμο και χωρίς το στήριγμα της αγάπης, μοιάζει με το θανάσιμο πήδημα από μικρό ύψος.

Όταν είναι κανείς παντρεμένος, η σωματική ένωσι γίνεται κάτω από εντελώς άλλες συνθήκες. Δεν υπάρχει φόβος μην τον ανακαλύψουν, τον προδώσουν ή τον εγκαταλείψουν, ούτ’ ο φόβος μην προκληθή εγκυμοσύνη. Πάνω απ’ όλα υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος ν’ ανοιχθούν οι σύζυγοι ο ένας στον άλλο... και γεμάτοι αγάπη να ξεπεράσουν τις δυσκολίες κι αδεξιότητες που παρουσιάζονται πάντα στην αρχή. Η ωλοκληρωμένη αγάπη, που αγκαλιάζει όλους τους τομείς της ζωής, αναπτύσσεται και κλείνει μέσα της και τη γενετήσια ορμή.

Είναι καλό να προετοιμάζεσαι για το γάμο. Άλλα ακριβώς γι’ αυτό δεν έχει πρωταρχική σημασία η σωματική-αισθησιακή λειτουργία των γενετησίων οργάνων. Πιο σπουδαία από την ένωσι των σωμάτων είναι η συνάντησι των καρδιών.

Σπάνια σ’ ένα γάμο έχουν σωματικά αίτια οι σεξουαλικές δυσκολίες. Αν ήταν έτσι, θα μπορούσαν να διαπιστωθούν πριν από το γάμο με μια ιατρική εξέταση. Τα αίτια της κρίσεως του γάμου είναι πολύ πιο συχνά η έλλειψη ψυχικής επαφής, η ανυπαρξία εσωτερικής αρμονίας.

Άκουσες ποτέ πως σε μια ορχήστρα κουρντίζουν τα όργανα πριν από το παίξιμο; Αρχίζουν με τα σιγανά όργανα, τα βιολιά και τα φλάουτα. Δεν θα ακούγονταν αυτά, αν άρχιζαν με τα τύμπανα και τις σάλπιγγες. Έτσι και στην ορχήστρα του γάμου πρέπει ν’ αρχίσης με την τρυφερή αρμονία της ψυχικής ενώσεως, για να μπορέσης μετά να εναρμονήσης και τη βροντερή γενετήσια ορμή.

Αυτή την τρυφερή εναρμόνισι των τόνων της καρδιάς πρέπει να προετοιμασθής για το γάμο σου. Μπορείς ν’ ασκήσαι σ’ αυτό. Μ’ ακριβώς αυτό δεν κάνεις, όταν κοιμάσαι με το πρώτο τυχαίο κορίτσι. Απεναντίας, έτσι γίνεται η καρδιά σου φτωχότερη. Τα τύμπανα σκεπάζουν τα φλάουτα και χάνεις την ηχητική παρουσία τους. Δεν πρέπει να φοβάσαι την ατροφία των γεννητικών οργάνων σου, μα την ατροφία της δυνάμεως της καρδιάς σου γι’ αγάπη.

Όταν προσπαθής να εκτελέσης τη γενετήσια πράξι, χωρίς αυτή την αγάπη της καρδιάς, μιμείσαι μονάχα μερικές από τις εξωτερικές φάσεις της, την υποβιβάζεις όμως συνάμα σε μια μηχανική πράξι, σ’ ένα ζωάδη, ενστικτώδη αυτοματισμό. Κι έτσι χάνεις το σπουδαιότερο, το άνοιγμα του Εγώ για το Συ, κι εμποδίζεις τον εαυτό σου να μπορέσῃ ν’ αγαπήσῃ τη μέλλουσα γυναίκα σου τόσο πλατειά και βαθειά, όπως θα το περιμένη από σένα.» (Αγάπησα ένα κορίτσι, εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 15)

Τονίζει επίσης τον εγωισμό των νέων και την απώλεια από τις προγαμιαίες σχέσεις:

«Ο νεαρός που κοιμάται μ’ ένα κορίτσι, για να μην αρρωστήση σωματικά ή για να μην αποκτήση ψυχολογικό πλέγμα κατωτερότητος, που θέλει να μαζεύη “εμπειρίες” και να μαθαίνη με πειράματα, ή αυτός

που ίσως θάθελε μόνο να ξεφύγη την κοροϊδία των συντρόφων του και να μπορή να συμμετέχη στη συζήτησί τους, κατά βάσιν σκέφτεται μόνο τον ίδιο τον εαυτό του και δεν αγαπάει.

Το κορίτσι που δίνεται για ν' αποκτήσῃ – συνειδητά ή ασυνειδητα – τη βεβαιότητα ότι μπορεί να γίνη μητέρα, που ευχαρίστως δέχεται την αγάπη των νέων, για να “ψαρέψη” μ' αυτό τον τρόπο έναν άνδρα και να δεθή μαζί του, επίσης στην ουσία σκέφτεται μόνο τον ίδιο τον εαυτό του και δεν αγαπάει πραγματικά.

Το τελευταίο ιδιαίτερα είναι σχεδόν πάντα ένας λανθασμένος υπολογισμός· γιατί ως επί το πλείστον το οχυρό που κυριεύθηκε, χάνει για το νέο το γόνητρό του. “Για μένα ήταν η αρχή, γι' αυτόν ήταν το τέλος” μου είπε κάποτε ένα κορίτσι που εξαπατήθηκε. Αντί να δέση, έχασε ό,τι ήθελε να δέση και απέκτησε την εμπειρία ότι το σεξ όχι μόνο δεν φέρνει την αγάπη, αλλά μπορεί και να την καταστρέψῃ.» (Walter Trobisch, N' αποφασίσουμε τον γάμο; εκδ. Έλαφος, Αθήνα 1980, 72)

Ο Victor E. Frankl επισημαίνει τις πραγματικές διαστάσεις του σεξ και διαλύει τους μύθους με τους οποίους το περιβάλλει η σύγχρονη εποχή:

«Σκεφθήτε απλώς την έμφασι που δίνει η κοινή γνώμη στη σεξουαλική επίδοσι... Η έμφασι προκαλεί προκαταλήψεις και φόβους. Οι άνθρωποι γνοιάζονται υπερβολικά για σεξουαλική επιτυχία και κατατρέχονται από το φόβο της σεξουαλικής αποτυχίας. Ο φόβος όμως τείνει να προκαλή ακριβώς εκείνο που φοβάται κανείς. Έτσι δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Και εξηγεί πολλές από τις περιπτώσεις σεξουαλικών νευρώσεων που απασχολούν τους ψυχιάτρους σήμερα.

Αυτό που βρίσκεται πίσω από την έμφασι στη σεξουαλική επίδοσι και δύναμι, αυτό που βρίσκεται πίσω απ' αυτή τη θέλησι για σεξουαλική ευχαρίστησι και ευτυχία είναι και πάλι η ματαιωμένη θέλησι για νόημα στη ζωή. Το σεξουαλικό ένστικτο γίνεται υπερτροφικό μόνο μέσα σε υπαρξιακό κενό. Το αποτέλεσμα είναι ένας πληθωρισμός του σεξ· και, όπως και ο πληθωρισμός του χρήματος, είναι συνδεδεμένος με υποτίμησι. Πιο συγκεκριμένα, το σεξ υποτιμάται στο βαθμό που απανθρωπίζεται. Γιατί το ανθρώπινο σεξ είναι πάντα κάτι περισσότερο από απλό σεξ. Και είναι κάτι περισσότερο από απλό σεξ ακριβώς στο βαθμό που εξυπηρετεί ως σωματική έκφρασι ενός πράγματος μετασεξουαλικού – σωματική έκφρασι της αγάπης. Και μόνο στο βαθμό που το σεξ εκτελεί αυτό το ρόλο της ενσωματώσεως – ενσαρκώσεως – της αγάπης, μόνο στο βαθμό αυτό θα αποκορυφωθή σε μια αληθινή αμειπτική [= ανταποδοτική] εμπειρία. Αν το δούμε απ' αυτή την πλευρά, ο Maslow είχε δίκιο όταν υπογράμμιζε πως οι άνθρωποι που δεν μπορούν να αγαπήσουν δεν μπορούν ποτέ να νοιώσουν την ίδια αγαλλίασι από το σεξ με κείνους που μπορούν να αγαπήσουν. Θα πρέπει λοιπόν να συστήσουμε να εξανθρωπισθή και πάλι το σεξ αν όχι για τίποτε άλλο τουλάχιστο για να μεγιστοποιηθή ο οργασμός. Αυτό τεκμηριώθηκε πρόσφατα από μια έκθεσι πάνω σε 20.000 απαντήσεις σε 101 ερωτήσεις σχετικά με σεξουαλικές στάσεις και συνήθειες· αποκαλύφθηκε πως ανάμεσα στους παράγοντες που συμβάλλουν σε ψηλό οργασμό και σε ψηλά ποσοστά σεξουαλικής ικανότητας ο πιο σπουδαίος είναι ο “ρομαντισμός”.» (Ο Θεός του ασυνειδήτου, εκδ. Ταμασός, Λευκωσία 1980, 82)

ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΑΡΚΙΚΩΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ

Ο όσ. Εφραίμ ο Σύρος επισημαίνει το πόσο αποκρουστική είναι στα μάτια του Θεού η ενασχόλησι με τα σαρκικά:

«Όπως μια κόρη αρραβωνιασμένη μ' έναν άνδρα, αν αποπλανηθή από άλλους, γίνεται σιχαμερή για τον άνδρα της, έτσι και η ψυχή, αν παρασύρεται από ρυπαρούς λογισμούς και συμφωνή μ' αυτούς, είναι σιχαμερή στον επουράνιο νυμφίο της Χριστό.» (Εργα, τόμ. ε', εκδ. Το Περιβόλι της Παναγίας, Θεσ/νίκη 1994, 164)

Και ο λαϊκός ιεροκήρυκας Δ. Παναγόπουλος, μ' ένα ωραίο παράδειγμα, τονίζει ότι με το να παραβλέπησ την ψυχή σου υβρίζεις το Δημιουργό σου:

«Ως επί το πλείστον μιλάμε για το εξωτερικό του ανθρώπου, το σώμα, και όχι για το εσωτερικό, την ψυχή.

Πως θα αισθανθήτε, εάν στείλετε στη μνηστή σας ένα πολύτιμο δώρο μέσα σε κουτί ωραιότατο από βελούδο, ένα ακριβό μαργαριτάρι φερ' ειπείν, και όταν συναντηθήτε να σας μιλάη πολύ σοβαρά και επί πολλή ώρα για το βελούδινο κουτί και να μην κάνη καμμία μνεία για το μαργαριτάρι; Πως θα αισθανθήτε;

Έτσι έχει και η ψυχή προς το σώμα· αλλά δυστυχώς ο άνθρωπος δεν θέλει να το παραδεχθή. Θα υπήρχε σώμα χωρίς ψυχή, εφ' όσον μόνο του, χωρίς αυτή, δεν μπορεί να διατηρηθή;» (Εσπερινά Κηρύγματα, τόμος Α', εκδ. Ο Άγ. Νικόδημος, Αθήνα χ.χ., 80)

Ο ίδιος:

«Μου είπαν μερικές γυναίκες: Όποιος σκανδαλίζεται να μη βλέπῃ· να γυρίζῃ το πρόσωπό του αλλού · δεν του είπε κανείς να κυντάζῃ κλπ. Εγώ ζεσταίνομαι και θα γδυθώ.

Και σ' αυτές απαντήσαμε· δεν δικάζεται όποιος πίνει το δηλητήριο, αλλά όποιος το προσφέρει.» (στο: Ορθόδοξος Πνευματική Κυψέλη, εκδ. Ορθ. Κυψέλη, Θεσ/νίκη χ.χ., 95)

Ο Θεόφιλος Καμπανίας εφιστά την προσοχή μας στο μέγεθος των σαρκικών αμαρτιών· εκτός του ότι ο καθένας, εκτός από την προσωπική του αμαρτία, αναδέχεται και την αμαρτία του προσώπου με το οποίο την τελεί,

«η αμαρτία της μοιχείας και της πορνείας είναι χειρότερες από κάθε άλλη, διότι όποιο αμάρτημα ευρεθή το οποίο να εκρήμνισε μεγάλους άνδρες, εκείνο είναι το δυσκολότερο. Αυτή η καταραμένη αμαρτία και ο τυφλός έρωτας, εκρήμνισε το μέγα Προφήτη Δαβίδ, ώστε εχρειάσθηκε όλη του τη ζωή, και θάλασσα δάκρυα με στεναγμούς και δεήσεις προς το Θεό, για να ξεπλυσθή και να καθαρισθή. Αυτή εκρήμνισε το σοφώτατο Σολομώντα, ώστε και σε ειδωλολατρία να ξεπέση για την αγάπη των Εθνικών γυναικών.» (Ταμείον Ορθοδοξίας, εκδ. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη χ.χ., 80)

Παρόμοιο επισημαίνεται και στο ακόλουθο απόσπασμα:

«Όταν αργότερα γνώρισα καλύτερα τις κοπέλλες που υπηρετούσαν στο ρωσσικό στρατό, έβγαλα το συμπέρασμα πως αυτή η γεμάτη αλαζονία σκληρότητά τους ήταν ο καρπός της μανιασμένης τους προσπάθειας να ξεφύγουν απ' τις τύψεις τους. Η διαφθορά ήταν μόνο επιφανειακή. Τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες, όταν έρχονταν να μου ζητήσουν φάρμακα για τα αφροδίσια νοσήματά τους, έριχγαν τα μάτια χάμω στη γη. “Κάτι” τους έλεγε μέσα τους πως αυτές οι αρρώστιες δεν ήταν σαν τα κρυοπαγήματα και την ελονοσία και τις άλλες συνηθισμένες αρρώστιες που τις αρπάζει κανείς χωρίς να φταίη καθόλου.» (F. George-Gr. Palmer, Αυτοί δεν υπέκυψαν, εκδ. Δαμασκός, Αθήνα 1991, 150)

Και θα κλείσουμε την ενότητα αυτή με τις θαυμάσιες σκέψεις του π. Επιφανίου Θεοδωροπούλου – απάντησι στους «θεολογούντες» που διακηρύσσουν ότι οι από αγάπη και όχι με χρηματικά ανταλλάγματα σχέσεις δύο προσώπων εκτός γάμου δεν αποτελούν πορνεία ή μοιχεία. Τονίζει μεταξύ άλλων:

«Ας δούμε αν οι παραπάνω “νεονικολαϊτικές” θεωρίες*, ότι δηλ. το Ευαγγέλιο απαγορεύει μόνο τις “με χρηματικά ανταλλάγματα” σαρκικές σχέσεις, είναι δυνατόν να βρουν κάποιο στήριγμα στην Καινή Διαθήκη. Θα βεβαιωθούμε ότι και στην Καινή Διαθήκη πορνεία είναι η εκτός γάμου σχέσι, αδιαφόρως αν αυτή γίνεται με χρήματα ή... “από αγάπη”. Ρωτάμε όσους φρονούν το αντίθετο: Πως ερμηνεύουν το λόγο του Κυρίου “ος αν απολύσῃ την γυναίκα αυτού παρεκτός λόγου πορνείας, ποιεί αυτήν μοιχάσθαι” (Ματθ. 5:32); Βεβαίως εδώ η λέξι δηλώνει τη μοιχεία (... μερικές φορές χρησιμοποιείται και με έννοια γενική και καθολική)· αλλά εκείνο που έχει βαρύνουσα σημασία είναι ότι με τη λέξι πορνεία χαρακτηρίζεται η παράνομη σαρκική μείζι ασχέτως αν γίνεται με χρήματα ή όχι. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλ. η λέξι πορνεία εννοή αναγκαστικά και αποκλειστικά την με αμοιβή σχέσι και δεν αναφέρεται και στη σχέσι “από αγάπη”, τότε θα καταλήξουμε σε συμπέρασμα πραγματικά τερατώδες. Να ποιο είναι αυτό:

Ο Κύριος επιτρέπει το διαζύγιο για αθέτησι της συζυγικής πίστεως, αλλά υπό ένα απαράβατο όρο: Ότι η άπιστη σύζυγος πήρε χρήματα από εκείνο με τον οποίο συνήψε σχέσεις. Αν δεν πήρε χρήματα, αν έκανε ό,τι έκανε “από αγάπη” προς το “φίλο” της, τότε δεν έχουμε πορνεία. Άρα δεν αποκλείεται το διαζύγιο. Μ' άλλα λόγια, ο αδικούμενος σύζυγος πρέπει να συνεχίζει υποχρεωτικά τη συζυγία του με τη μοιχαλίδα, ανεχόμενος και αυτήν και τις απιστίες της, αφού αυτές δεν έχουν σαν κίνητρο τα χρήματα, αλλά μόνο την ... “αγάπη”!!! Όπου δεν μεσολαβούν χρήματα, δεν υπάρχει πορνεία. Και όπου δεν υπάρχει πορνεία, δεν επιτρέπεται, κατά τους λόγους του Κυρίου, το διαζύγιο! Συμφωνείτε, αδελφοί! Εκεί οδηγούν κατευθείαν και με ασφάλεια οι θεωρίες σας, ότι η πορνεία σημαίνει μόνο και αποκλειστικά την με χρήματα σχέσι...

* Σημ. τ. επιμελ.: Οι Νικολαΐτες, αιρετικοί της πρωτοχριστιανικής εποχής, (ονομ. από τον αρχηγό τους Νικόλαο), επηρεασμένοι από τον (προχριστιανικό) γνωστικισμό, δίδασκαν μεταξύ άλλων ότι ο πνευματοφόρος άνθρωπος δεν βλάπτεται από την διάπραξη αμαρτιών, όπως δεν βλάπτεται ο χρυσός αν πέσει στη λάσπη. Ο Χριστός μισούσε τα έργα τους (βλ. Αποκάλ. Ιω. 2:6,7).

Επίσης ρωτάμε: Πως ερμηνεύουν, όσοι διδάσκουν τέτοιες θεωρίες, το χωρίο του Παύλου Α' Κορ. 5:1 κ. εξ.; Να τι λέει ο θείος Απόστολος: “Ολώς ακούεται εν υμίν πορνεία, και τοιαύτη πορνεία, ήτις ουδέ εν τοις έθνεσιν ονομάζεται, ώστε γυναίκα τινα του πατρός ἔχειν”. Ο άνθρωπος αυτός δεν επισκεπτόταν τα πορνεία· απλώς συζούσε με τη μητριά του. Και προφανώς ο δεσμός του ήταν “από αγάπη”. Δεν συζή κάποιος... πληρώνοντας! Για τον Παύλο όμως η αθέμιτη αυτή συζυγία ήταν πορνεία! Ποια άλλη απόδειξι χρειάζεται για το ότι πορνεία δεν χαρακτηρίζεται η με χρήματα μείξι, αλλά κάθε σαρκική συνάφεια εκτός νομίμου γάμου; Σαφέστατο είναι και το εδάφιο Α' Κορ. 7:8-9: “Λέγω δε τοις αγάμοις και ταις χήραις, καλόν αυτοίς εστιν εάν μείνωσιν ως καγώ. Ει δε ουκ εγκρατεύονται, γαμησάτωσαν (= ας έλθουν σε κοινωνία γάμου)· κρείσσον γαρ εστι γαμήσαι ἡ πυρούσθαι”. Επιθυμεί ο μέγας Απόστολος την ισόβια αγαμία για όλους τους αγάμους. Δεν αγνοεί όμως ότι η αγαμία είναι μεν ανώτερη, αλλά όχι και εύκολη οδός. Γι' αυτό και προσθέτει: “Ει δε ουκ εγκρατεύονται, γαμησάτωσαν”. Δηλ.: Εάν δεν μπορούν να επιβληθούν στις ορμές της σαρκός, ας έρχονται σε κοινωνία γάμου. Μοναδική διέξοδος είναι με το γάμο. “Μονόδρομος”. Άλλη διέξοδος δεν υπάρχει. Η αγαμία, λοιπόν, για όσους μπορούν να εγκρατευθούν, ή γάμος για όσους δεν μπορούν. Ούτε διανοείται ο Παύλος την εύκολη “λύσι” των “από αγάπη” σχέσεων για όσους δεν εγκρατεύονται. Το δίλημμα το οποίο θέτει είναι άτεγκτο: Εγκρατεύεσαι; Μείνε αγαμος! Δεν εγκρατεύεσαι; “Παντρέψου”! Αυτά λέει ο Παύλος ή μάλλον το Πνεύμα το Άγιον δια του Παύλου. Κάθε άλλη “λύσι” είναι “νεονικολαϊτικό” επινόημα... Ερχόμαστε και στο χωρίο Α' Κορ. 7:27-28: “Δέδεσαι γυναικί; Μη ζήτει λύσιν. Λέλυσαι από γυναικός; Μη ζήτει γυναικα. Εάν δε και γήμης, ουχ ήμαρτες”. Μία σχέσι βλέπει ο Παύλος αναμάρτητη: Τη σχέσι μέσα στο γάμο! Εάν είσαι αγαμος, λέει, μείνε όπως είσαι· μη ζητάς γυναίκα. Απόφυγε το γάμο και ζήσε παρθενικά. Άλλα ο Παύλος δεν σταματά εδώ. Γνωρίζει ότι οι χριστιανοί της εποχής εκείνης κατέχονται από “ενθουσιαστικές τάσεις”· γνωρίζει ακόμη ότι επίκειται η εμφάνισι αιρετικών που διδάσκουν ότι ο γάμος είναι ακάθαρτος, είναι αμαρτία και γι' αυτό οι πιστοί πρέπει να τον αποφεύγουν (Α' Τιμ. 4:3). Φοβούμενος, λοιπόν, μήπως παρεξηγηθούν οι λόγοι του αυτοί ότι νομοθετούν υποχρεωτικά την ισόβια παρθενία, ότι κηρύσσουν το γάμο ακάθαρτο, προσθέτει τα όσα είδαμε παραπάνω: “Εάν δε και γήμης (= έλθης σε γάμο), ουχ ήμαρτες”. Δεν είναι αμαρτία ο γάμος. Εάν δεν θέλης να μείνης όπως είσαι, δηλ. αγαμος, αλλά θέλης να νυμφευθής, αυτό είναι δικαίωμά σου. Η μείνε αγαμος, λοιπόν, ή νυμφεύσου. Ένα από τα δύο. Ούτε ο ελάχιστος υπαινιγμός για σχέσεις “από αγάπη” έξω από το γάμο. Ο Παύλος γνωρίζει ως καταστάσεις εκτός αμαρτίας μόνο την με αγνότητα αγαμία και το νόμιμο γάμο. Είναι χαρακτηριστική και η αμέσως εν συνεχείᾳ φράσι του: “και εάν γήμη η παρθένος, ουχ ήμαρτε”. Μέγα και υψηλό πράγμα η ισόβια παρθενία. Δεν είναι όμως αμαρτία, λέει ο Απόστολος, να έλθη σε γάμο η παρθένος (εννοείται εκείνη που δεν αφιερώθηκε στο Θεό). Τονίζουμε: Η παρθένος! Δεν λέει απλώς “η γυναίκα”, αλλά η “παρθένος”. Θεωρεί αυτονότο ο Παύλος ότι είναι παρθένος η χριστιανή γυναίκα που έρχεται σε κοινωνία γάμου (εκτός βεβαίως εάν είναι χήρα ή αν προηγουμένως ζόύσε μακριά από το Χριστό). Που είναι, λοιπόν, οι πριν από το γάμο “προχωρημένοι δεσμοί”; Που είναι οι “από αγάπη” προγαμιαίες σχέσεις; Πως θα ήταν δυνατόν δε να μην μιλά για “παρθένο” γυναίκα ο Παύλος, πως θα ήταν νοητόν να μην απαιτείται παρθενία πριν από το γάμο στην Καινή Διαθήκη, η οποία μας καλεί σε ισάγγελη πολιτεία, σε ουράνια ζωή, όταν και στην ίδια την Παλαιά Διαθήκη, που και την πολυγαμία επέτρεπε και τα εύκολα διαζύγια ανεχόταν, νομοθετήται αμείλικτα η υποχρέωσι της γυναίκας να βρεθή παρθένος κατά το γάμο της με ποινή λιθοβολισμού της; “... Εάν δε επ’ αληθείας γένηται ο λόγος ούτος (δηλ. η κατηγορία του συζύγου) και μη ευρεθή παρθένα τη νεάνιδι, και εξάζουσι την νεάνιν επί τας θύρας του οίκου του πατρός αυτής και λιθοβολήσουν αυτήν εν λίθοις, και αποθανείται, ότι εποίησεν αφροσύνην εν νιοίς Ισραήλ εκπορνεύσαι τον οίκον του πατρός αυτής” (Δευτ. 22:20-21). Ακούτε, αδελφοί; Ανώτερες και ψηλότερες ηθικές επιταγές είχε η Παλαιά Διαθήκη και κατώτερες η Καινή; Οι θυγατέρες των Εβραίων έπρεπε να ζουν παρθενικά μέχρι το γάμο τους και οι θυγατέρες των χριστιανών, οι γυναίκες της βασιλείας των Ουρανών (έτσι καλείται ο Χριστιανισμός και η Εκκλησία από τον ίδιο τον Κύριο), είναι ελεύθερες να έχουν προγαμιαίες σχέσεις, αρκεί να μην παίρνουν γι' αυτές... χρήματα (!), αλλ' απλώς να ολοκληρώνουν με αυτές την “αγάπη τους”;

Που οδηγούμαστε μ' αυτές τις νεονικολαϊτικές επινοήσεις; Οδηγούμαστε όχι απλώς σε “άθεσμο ηδονή”, αλλά σε ΑΤΥΠΟ ΠΟΛΥΓΑΜΙΑ! Διότι είναι αυτονότο ότι αν επιτρέπωνται οι “από αγάπη” σαρκικές σχέσεις, δεν επιτρέπονται “εφ' απαξ” δια βίου. Αν δηλ. οι χριστιανές νέες διαφωνήσουν αργότερα με το πρόσωπο το οποίο αγαπούν σήμερα και με το οποίο “ολοκληρώνουν την αγάπη τους”, δεν εμποδίζονται να το αντικαταστήσουν με άλλο. Εάν και μ' εκείνο διαφωνήσουν και χωρισθούν, θα αναζητήσουν την “αγάπη” τρίτου, έπειτα τετάρτου, πέμπτου κ.ο.κ., μέχρις ότου “κάπου, κάποτε, με κάποιον” καταλήξουν σε

γάμο. τα ίδια βεβαίως θα κάνουν και οι χριστιανοί νέοι. Όλα δε αυτά είναι αναμάρτητα(!!!), διότι γίνονται... “από αγάπη” και όχι για χρήματα! Ωραίος Χριστιανισμός! “Ομορφος κόσμος, ηθικός, αγγελικά πλασμένος”....

Ας επισφραγίσουμε, όμως, το άρθρο μας με προσφυγή στον ίδιο τον Κύριο μας. Ας ακούσουμε τι διδάσκει Αυτός για τις σχέσεις εκτός γάμου. Νομοθετώντας το αδιάλυτο του γάμου, παρεκτός λόγου πορνείας, ακούει την αντίδρασι-διαμαρτυρία των μαθητών Του: “Ει ούτως εστίν η αιτία του ανθρώπου μετά της γυναικός, ου συμφέρει γαμήσαι” (Ματθ. 19:10). Εάν το διαζύγιο είναι τόσο δύσκολο, εάν για μία μόνο αιτία μπορεί κάποιος να διαζευχθή τη γυναίκα του, τότε δεν συμφέρει να έρχεται κάποιος σε γάμο. προτιμότερο είναι να μένη άγαμος. Τι απαντά ο Κύριος σ’ αυτά; Ότι πρέπει να έρχεται κάποιος σε γάμο για αυτό ή εκείνο το λόγο, π.χ. για να συντελέσῃ στη διαιώνισι του ανθρωπίνου γένους κ.τ.τ.; Όχι! Η απάντησις Του είναι κεραυνός: “Ο δε είπεν αυτοίς· ου πάντες χωρούσι τον λόγον τούτον, αλλ’ οις δέδοται· εισί γαρ ευνούχοι οίτινες εκ κοιλίας μητρός εγεννήθησαν ούτω· και εισιν ευνούχοι, οίτινες ευνούχισαν εαυτούς δια την βασιλείαν των ουρανών. Ο δυνάμενος χωρείν χωρείτω” (Ματθ. 19:11-12).

Δηλαδή ο Κύριος παρουσιάζει την αγαμία ως “βουνό”. Ως πράγμα μεγάλο, τεράστιο, δύσκολο, δυσχερές, δύσκολα κατορθωτό. Δεν είναι απλό και εύκολο να αποφύγη κάποιος το γάμο, λέει. Η οδός της αγαμίας είναι δυσχερέστατη και γι’ αυτό είναι βατή μόνο σε λίγους, σε ελαχίστους του Ουρανού. Άλλα γιατί ο Κύριος μιλά έτσι; Ποια είναι η δυσκολία της αγαμίας, όταν υπάρχη σ’ αυτήν η δυνατότητα τόσο της συναισθηματικής ικανοποίησεως όσο και της αισθησιακής απολαύσεως; Όταν, δηλαδή, μπορεί και ο άγαμος να συνδέεται με μια γυναίκα με δεσμούς αγάπης και να ικανοποιεί μ’ αυτήν ελεύθερα την σαρκική του επιθυμία; Που είναι το δύσκολα κατορθωτό της αγαμίας, όταν και το συναίσθημα ικανοποιείται με ένα “δεσμό”, άλλοτε ολιγοχρόνιο, άλλοτε μακροχρόνιο, μερικές φορές δε και μόνιμο, και η ικανοποίησι της σαρκικής επιθυμίας επιτρέπεται με μόνη προϋπόθεσι ότι η ικανοποίησι αυτή γίνεται “από αγάπη” και όχι με χρήματα; Ποιος άνδρας ή ποια γυναίκα δεν μπορεί να βρη και να ερωτευθή είτε μόνιμα είτε – κατ’ ανάγκην – διαδοχικά, ένα πρόσωπο και έτσι να δώσῃ διέξοδο και στις απαιτήσεις του συναισθήματος και στα “οιδήματα” της σαρκός; Που έγκειται η δυσκολία της σε αγαμία “ελεύθερης συμβιώσεως” ενός ζεύγους αλληλοαγαπωμένων προσώπων; Αυτού του είδους η αγαμία όχι μόνο δεν είναι δυσκολώτερη από το γάμο, αλλά είναι και πολύ ευκολώτερη. Έχει όλα σχεδόν τα πλεονεκτήματα του γάμου (αγάπη, στοργή, αφοσίωσι, σαρκική ηδονή, περιποίησι κ.τ.τ.), ενώ δεν έχει τα μειονεκτήματά του, δηλαδή τις υποχρεώσεις του και τις δεσμεύσεις του. Και όμως ο Κύριος βροντοφωνεί ότι η αγαμία είναι “βουνό”, είναι δυσχερέστατη, είναι για ελάχιστους. Γιατί αυτό; Απλούστατα διότι ο Κύριος θεωρεί αδιανόητη αυτού του είδους την αγαμία. Ο Κύριος ταυτίζει την αγαμία με την παρθενία. Για τον Κύριο η αγαμία σημαίνει ισόβια “μοναξιά”, ισόβια παρθενία, ισόβια αγνότητα. Το διακηρύσσει, άλλωστε, ρητά, σαφώς και χωρίς περιστροφές: “Ου πάντες χωρούσι τον λόγον τούτον (της αγαμίας), αλλ’ οις δέδοται... Εισίν ευνούχοι, οίτινες ευνούχισαν εαυτούς δια την βασιλείαν των Ουρανών. Ο δυνάμενος χωρείν χωρείτω”. Επιλογή της αγαμίας, λέει ο Κύριος, σημαίνει, ούτε λίγο ούτε πολύ, απόφασι “ευνουχισμού”! “Ο δυνάμενος χωρείν”, λοιπόν, δηλ. εκείνος που μπορεί να “αυτοευνουχισθή” (όχι με έργο, εννοείται, αλλά με διάθεσι)*, “χωρείτω” ας ακολουθήσῃ την οδό της αγαμίας. Αγαμία και “ευνουχισμός” (επαναλαμβάνουμε: ευνουχισμός ηθικός, όχι φυσικός) είναι δύο πράγματα ταυτόσημα για τον Κύριο. Γι’ αυτό επισημαίνει ότι η αγαμία είναι δυσχερής και δυσκολοκατόρθωτη και αρμόζει σε μικρό αριθμό ανθρώπων. Δύο μόνο δρόμοι υπάρχουν, λέει ο Κύριος: Ο γάμος, ο οποίος, παρά το αδιάλυτο και τις από αυτό δεσμεύσεις, είναι για τους πολλούς, και η αγαμία, η οποία, επειδή απαιτεί “ευνουχισμό”, δηλ. ισόβια παρθενία, ισόβιο και συνεχή και σκληρό αγώνα για καθυπόταξι της ισχυρότατης φυσικής γενετήσιας ορμής, συγχρόνως δε και επειδή συνεπάγεται ισόβια “μοναξιά”, είναι για τους λίγους. Τρίτος δρόμος δεν υπάρχει! Αυτά ορίζει, αυτά διατάσσει, αυτά νομοθετεί ο Κύριος, αδελφοί μου. Μην προσπαθούμε εμείς να “λύσουμε” ή να διαστρέψουμε τις εντολές Του, για να μη “θησαυρίσωμεν την οργήν” Του “εν ημέρα οργής και αποκαλύψεως και δικαιοκρισίας του Θεού” (πρβλ. Ρωμ. 2:5).

Όχι μόνο δε εδώ, αλλά και αλλού ο Κύριος διδάσκει σαφέστατα ότι είναι αδιανόητη η σαρκική σχέση εκτός ή χωρίς το νόμιμο γάμο. ας μελετήσουν οι πιστοί νέοι, άνδρες και γυναίκες, το διάλογο του Κυρίου μας

* Σημ. τ. επιμ.: Ο Αλεξανδρινός θεολόγος Ωριγένης παρερμήνευσε το εδάφιο αυτό και αυτοευνουχίσθηκε για να απαλλαγεί από τους σαρκικούς πειρασμούς. Θεώρησε δηλαδή λανθασμένα ότι η αιτία του κακού δεν βρίσκεται στην προαίρεση των όντων, αλλά στο σώμα, στην ύλη – άρα και στο Δημιουργό της ύλης, το Θεό! Όμως ο Θεός δεν δημιούργησε τίποτα κακό, και η ύλη είναι καλή λίαν. Εμείς την χρησιμοποιούμε κακώς.

με τη Σαμαρείτιδα. Όταν είπε προς αυτήν ο Κύριος “*Υπαγε φώνησον τον ἄνδρα σου και ελθέ ενθάδε*” και εκείνη απάντησε “*Ουκ ἔχω ἄνδρα*”, ο Κύριος αποκρίθηκε: “*Καλώς είπας ότι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γαρ ἄνδρας ἔσχες και νῦν ον ἔχεις οὐκ ἔστι σου ανήρ· τούτο αληθές είρηκας*” (Ιω. 4: 16-18). Η Σαμαρείτιδα αναμφίβολα δεν έπαιρνε χρήματα για τις σαρκικές σχέσεις της με τον ἄνδρα εκείνο. “*Από αγάπη*” συζούσε μαζί του. Και όμως! Ο Κύριος δεν αναγνωρίζει, δεν αποδέχεται αυτή τη “*συζυγία*”. Εφόσον δεν είχε τελεσθή γάμος (σύμφωνα με τα τότε ισχύοντα, εννοείται). “*Και νῦν ον ἔχεις οὐκ ἔστι σου ανήρ*”, λέει. Για τον Κύριο, δηλαδή, η Σαμαρείτιδα δεν ζῃ σε επιτρεπτή συζυγία. Μοιχική και όχι νόμιμη είναι η συνοίκησί της με ἄνδρα. Δεν είναι αυτός “*ἄνδρας της*”, κατά την τάξι την οποία καθώρισε ο Θεός από την αρχή, θεσπίζοντας το γάμο ως φυσικό θεσμό και δεσμό μέχρις ότου, στη νέα οικονομία, τον ανυψώση σε ιερώτατο Μυστήριο. Ούτε αυτή είναι “*γυναίκα του*”. Δεν είναι σύζυγοι, αλλά ζευγάρι μοιχών. Η ἐλλειψι αμοιβής για τη σαρκική επαφή, η “*από αγάπη*” συνοίκησι και σχέσι τους δεν ἔχει καμμία ισχύ να μεταβάλη την κατάστασι από αθέμιτη σε θεμιτή. Ο λόγος του Κυρίου ακούγεται σαν βροντή: “*Και νῦν ον ἔχεις οὐκ ἔστι σου ανήρ*”! Ποια ἀλλή απόδειξι θέλουμε για το ότι ο Κύριος δεν αναγνωρίζει σαρκικές σχέσεις ἔξω από το νόμιμο γάμο, ἔστω κι αν αυτές γίνωνται χωρίς χρήματα, αλλ’ “*από αγάπη*” και μόνο; Χαρακτηριστικό μάλιστα είναι ότι και η ίδια η Σαμαρείτιδα, μολονότι συζή “*από αγάπη*” με το πρόσωπο αυτό, εν τούτοις, επειδή δεν ἔχει τελέσει γάμο με αυτό (σημειωτέον ότι αυτή μπορούσε να τελέση και ἔκτος γάμο, σύμφωνα με τα τότε ισχύοντα), δεν θεωρεί τη συνοίκησι αυτή νόμιμη και επιτρεπτή· δεν θεωρεί το πρόσωπο με το οποίο συζή “*ἄνδρα της*”, σύζυγό της. Δεν τρέφει αυταπάτες. Γνωρίζει τι διαπράττει. Έχει συνείδησι ότι συνοικεί παρανόμως, εφόσον δεν τέλεσε γάμο. Γι’ αυτό και δεν τολμά να τον εμφανίση ως σύζυγό της, μολονότι ἔχει σχέσεις μαζί του όχι για χρήματα, αλλ’ “*από αγάπη*”. “*Κύριε, ἄνδρα οὐκ ἔχω*”, λέει. Δεν ἔχω σύζυγο. Δεν είμαι παντρεμένη. Και μιλά έτσι ποια; Μια χριστιανή γυναίκα; Μια Ιουδαία; Όχι! Αλλά μια Σαμαρείτιδα! Δηλαδή μια γυναίκα η οποία δεν αναγνωρίζει εκτός από το Μωσαϊκό Νόμο, εκτός από την “*Πεντάτευχο*”, κανένα άλλο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης. Απέρριπτε τους ψαλμούς, τους Προφήτες κλπ. Αρκούσε ο Μωσαϊκός Νόμος να της δημιουργήσῃ συνείδησι μοιχαλίδος, εφόσον είχε σχέσεις με τον αγαπημένο της, χωρίς να ἔχῃ τελέσει γάμο μαζί του. Και σήμερα ἔρχονται “*χριστιανοί*” (!) νέοι και νέες να υποστηρίζουν “*χωρίς φρόνησι, χωρίς ντροπή*”, ότι δεν είναι αξιοκατάκριτες οι χωρίς γάμο, δηλ. οι πριν από το γάμο σχέσεις των, εφόσον γίνονται “*από αγάπη*” και όχι για χρήματα!... Όχι πλέον ο Χριστός, όχι οι Προφήτες, όχι η Καινή Διαθήκη, όχι οι Κανόνες της Εκκλησίας, όχι οι ἀγιοι Πατέρες, αλλά η Σαμαρείτιδα Φωτεινή διαμαρτύρεται και φωνάζει προς αυτούς: “*Αδελφοί μου, κάθε σαρκική συνάφεια ἔξω από το νόμιμο γάμο είναι πορνεία και μοιχεία. Αφήστε τις σοφιστείες για δεσμούς από αγάπη και για σχέσεις με χρηματικά ανταλλάγματα. Οι διακρίσεις αυτές είναι εμπνεύσεις του περιεχομένου της κοιλιάς σας. Μη σας πλανά ο Διάβολος. Μην αυταπάτασθε. Συνέλθετε και ξυπνήστε!*...”» (Προγαμιαίαι Σχέσεις, Πολιτικός Γάμος, Αμβλώσεις, εκδ. Ορθ. Τύπου, Αθήναι 1986, 23)

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΑΡΚΙΚΩΝ ΠΕΙΡΑΣΜΩΝ

Ο Walter Trobisch τονίζει ότι είναι στο χέρι μας να αποκρούονται τους σαρκικούς πειρασμούς:

“Δεν μπορεί να ξεφύγης αυτές τις σκέψεις και τα αισθήματα, όπως δεν μπορείς να εμποδίσης τα πουλιά να φτερουγίζουν πάνω απ’ το κεφάλι σου. Μπορείς όμως, βέβαια, να εμποδίσης τα πουλιά να κτίσουν τη φωλιά τους πάνω στα μαλλιά σου.” (Αγάπησα ένα κορίτσι, εκδ. Έλαφος, Αθήναι 1980, 10)

Και ιδού η εφαρμογή· ο Κύπριος Σταυροβουνιώτης Ιερομόναχος Κυπριανός:

“Οταν πρωτοξεκίνησαν για τις εξωτερικές εργασίες στα πέριξ της μονής κτήματα, είχαν κατ’ ανάγκην και λαϊκούς εργαζομένους μαζί τους και έμεναν μονίμως στα μετόχια και εργάζονταν ετησίως εκεί· χάριν δε τούτου ο πρωτεργάτης είχε μαζί και τη σύζυγό του, γιατί δεν παρέμεναν στον τόπο οι πατέρες τη νύκτα· μόνο την ημέρα εργάζονταν και έφευγαν το απόγευμα. Η σεμνή αυτή γυναικούλα σαν νοικοκύρα, τρόπον τινά, υπηρετούσε γενικά και στο φαγητό και στις γεωργικές υπηρεσίες, ιδίως της συγκομιδής, στο αλώνισμα και στο λύχνισμα των δημητριακών, όπου ο μακαρίτης αυτός Γέροντας εργαζόταν. Στην υπηρεσία αυτή παρέμεινε ολόκληρη πενταετία και μετά τον ανεκάλεσε η μονή για ν’ αναλάβη την εφημερία και την εξομοιόγηση. Εκεί

παραμένοντας δέχθηκε κάποτε και τη ρηθείσα γυναίκα του πρωτεργάτου για εξομολόγησι και όταν την ερώτησε από πού κατάγεται, εκείνη γέλασε και έτσι γνώρισε τότε από τη φωνή! Δεν επέτρεψε το διαμάντι αυτό της καρτερίας και αυτεπιβολής επί πενταετία ολόκληρη στην όρασι να την δη κατά πρόσωπο!!» (Γέροντος Ιωσήφ, Πατερικές μορφές της Ι. Μ. Σταυροβουνίου Κύπρου, εκδ. Ορθόδοξος Κυψέλη, Θεσ/νίκη 1979, 32)

Επίσης ο Tihamer Toth επισημαίνει:

«Ενδέχεται, νεαροί μου φίλοι, να συναντήσετε γιατρούς, οι οποίοι να σας πουν ότι καθ' όλο το μακρό στάδιο τους δεν έχουν δη νέους που να παρέμειναν αγνοί. Γιατί εκπλήττεσθε γι' αυτό; Ένα οι γιατροί αυτοί δεν έχουν συναντήσει αγνούς νέους, ο λόγος είναι πολύ πιο απλός παρά ότι πιστεύουν, διότι οι νέοι που παραμένουν αγνοί δεν έχουν την ανάγκη των γιατρών οι πελάτες των, αντίθετα, είναι εκείνοι που έχουν, ένεκα των καταχρήσεων, αρρώστιες... Δεν είναι λοιπόν πειστικό επιχείρημα το λεγόμενο, ότι οι ειδικοί για τα σεξουαλικά παθήματα γιατροί δεν έχουν συναντήσει νέους αγνούς. Μήπως θα κατηγορήσουμε τον ήλιο, διότι υπάρχουν μύωπες; ή διότι υπάρχουν διαβητικοί θα καταργήσουμε το σιταρένιο ψωμί και δεν θα τρώμε παρά ψωμί από σίκαλι;» (Ο Δεκάλογος, εκδ. Αστήρ, Αθήνα 1964, 343)

Ο Αλέξανδρος Τσιριντάνης με τη δυνατή επιχειρηματολογία που τον διακρίνει τονίζει ότι η εγκράτεια είναι κατορθωτή, με τη βοήθεια του Χριστού βέβαια:

«Μα είναι δυνατή, είναι εφαρμόσιμη η γενετήσια αυτή ηθική, μάλιστα στον αιώνα μας και την κοινωνία μας;

Πολλοί σπεύδουν να δώσουν αρνητική απάντησι στο ερώτημα τούτο. Και ίσως να 'χουν κάποιο δίκιο. Ή μάλλον, ασφαλώς έχουν δίκιο... με ορισμένες προϋποθέσεις... Η γενετήσια ηθική είναι ηθική αυτοκυριαρχίας. Και η αυτοκυριαρχία αυτή, σ' έναν τέτοιο τομέα σαν το σεξουαλικό, είναι δυνατή μόνο μέσα στο πλαίσιο μιας ανώτερης πνευματικής ζωής. Έξω από αυτήν δεν είναι, βέβαια, δυνατή.

Δεν είναι δυνατή η γενετήσια αυτοκυριαρχία, όταν τη ζωή δεν την βλέπης με ειλικρίνεια, όταν δεν ξεκαθαρίζης αν θα ζήσης σαν πνευματικός άνθρωπος ή σαν σαρκίο, όταν κάθε σαρκολατρική κατωτερότητα τη θέλης να την καμουφλάρης σαν "ιδεολογία", σαν υποταγή στην "επιστήμη", κτίζοντας τη ζωή σου πάνω στην ψευτιά.

Δεν είναι δυνατή η γενετήσια αυτοκυριαρχία, όταν δεν έχουμε μέσα μας ξεκαθαρίσει τι είναι ελευθερία, σαν προϋπόθεσι μιας ζωής ανθρώπινης στ' αλήθεια και φυσιολογικής. Ότι ελευθερία θα πη συ να είσαι ελεύθερος απέναντι στα ένστικτα, όχι τα ένστικτα να είναι ελεύθερα να σε οδηγούν όπου θέλουν, σε κάτι που είναι ξένο προς τον προορισμό τους.

Δεν είναι δυνατή η αυτοκυριαρχία, όταν δεν την ζητάμε στα σοβαρά, με συνέπεια, χτυπώντας αλύπητα σαν εχθρό μας – σαν τον χειρότερο εχθρό μας – κάθε τι που μας εμποδίζει στην αυτοκυριαρχία αυτή.

Δεν είναι δυνατή η ηθική της αυτοκυριαρχίας, όταν τη ζητάμε έξω από το πεδίο, όπου μπορεί να εκδηλωθή. Η ηθική της αυτοκυριαρχίας στην ολοκλήρωσί της είναι χριστιανική ηθική. Και ο χριστιανισμός δεν είναι δειγματολόγιο ηθικών αρχών, να διαλέξῃς όποια θέλεις. Είναι ένα ενιαίο, αδιάσπαστο, αδιαίρετο σύστημα ζωής. Ή το δέχεσαι, ή το απορρίπτεις. Με όλες τις συνέπειες και στη μια περίπτωση και στην άλλη.

Αν, όμως, το άτομο, ο νέος, η νέα, μπη ολοκληρωτικά, ειλικρινά, με συνέπεια μέσα στο χριστιανικό κανόνα ζωής;

Τότε... τότε η νίκη στην πάλη με ότι κατώτερο μέσα μας δεν είναι απλώς "δυνατή". Είναι πραγματικότητα. Στον πνευματικό στίβο ο αγώνας είναι νίκη. Ο αγωνιστής της ελευθερίας, της πνευματικής ελευθερίας, και μόνο με το να είναι αγωνιστής, είναι νικητής. Αυτό ισχύει και για τη γενετήσια ελευθερία, στην πνευματική της πλευρά.

Όσο για τη σωματική, τη φυσιολογική πλευρά, ο πνευματικός αγωνιστής – ο νικητής που νίκησε στον σπουδαιότερο τομέα, τον πνευματικό -, ας ξέρη και τούτο:

Ο Χριστιανισμός δεν δίνει μόνο εντολές. Δίνει δύναμι.

Και η δύναμι αυτή κάνει και το γενετήσιο ένστικτο, δύναμι άγια και δημιουργική. Όχι ανταγωνιστή, παρά σύμμαχο και βοηθό του ανθρώπου, ενισχυτή και οδηγητή του μέσα στη ζωή της χριστιανικής δημιουργίας, μέσα στον χριστιανικό γάμο, μέσα τη χριστιανική οικογένεια.

Όπως και σ' άλλους τομείς, έτσι κι εδώ, η χριστιανική ηθική ενώνει το φυσιολογικό με το υπερφυσικό, εναρμονίζει το βιολογικό με το πνευματικό, την εντολή με το φυσιολογικά σκόπιμο, το παράγγελμα με τη δύναμι για την εκτέλεσί του.

Και αν σήμερα, σε τούτο τον εικοστό αιώνα, ζούμε ακόμα σαν άνθρωποι ομαλοί, σαν κοινωνία κάπως ακόμα ανθρώπινη, σαν βιολογικοί οργανισμοί όχι ακόμα εκφυλισμένοι, αν υπάρχουμε ακόμα σαν κάποιος πολιτισμός, αν δεν πέσαμε ακόμα από τα πλάνα ονειροπολήματα εξωχριστιανικών “υπερανθρώπων” στην πραγματικότητα του υποκτήνους, αυτό οφείλεται στο ότι η ανθρωπότητα, αιώνες τώρα και γενεών γενεές, τη δοκίμασε τη θεία αυτή δύναμι και τη νιώθει ακόμα να ενεργή πάνω της, πάνω στην εκλεκτότερη μερίδα της.

Οφείλεται στο ότι η χριστιανική ηθική, και στον τομέα της γενετήσιας δημιουργικής λειτουργίας, δεν είναι μόνο δυνατότητα. Είναι πραγματικότητα.

Όπως πραγματικότητα είναι η ζωή. Η καθαρή, ανώτερη, πνευματική κυβερνημένη ζωή. Η ζωή, που είναι η μόνη άξια και φυσιολογική για τον άνθρωπο!» (περ. Ακτίνες, Απρ. 1946, 123)

Κάποιο πνευματικό τέκνο του π. Επιφανίου Θεοδωροπούλου σημειώνει:

«Θυμάμαι την ακόλουθη συζήτησι με τον Γέροντα, όταν ήμουν υποψήφιος φοιτητής:

- Πάτερ, ένας συνυποψήφιος στο φροντιστήριο, στις συζητήσεις μας, από ‘δώ το φέρνει, από ‘κεί το πάει, όλο με παροτρύνει να βρω φιλενάδα. Βέβαια δεν με επηρεάζει, αλλά με ενοχλεί. Τι να του πω για να σταματήσῃ;

- Έχει αδελφή ο φίλος σου;

- Έχει, πάτερ.

- Να του κάνη ό,τι έκανε κάποιος σημερινός Επίσκοπος σε φίλο του για τον ίδιο λόγο. Πες του: Εντάξει! Θα μου κάνης όμως ένα χατήρι. Με ξέρεις τι καλό παιδί είμαι. Θα μου δώσης, λοιπόν, για ένα βράδυ την αδελφή σου. Πες του έτσι και βλέπουμε στη συνέχεια.

Την άλλη μέρα έθεσα σε άμεση εφαρμογή το σχέδιο του Γέροντα. Ο φίλος άρχισε τα συνηθισμένα του.

- Λοιπόν, φίλε μου, του είπα, τι να ψάχνω να βρω φιλενάδα; Δεν μου δίνεις γι' απόψε την αδελφή σου και μετά βλέπουμε;

Ο φίλος τραβήχθηκε προς τα πίσω σοκαρισμένος! Κι αμέσως αντέδρασε:

- Όχι, ρε, και την αδελφή μου! Τι το περάσαμε;

- Γιατί όχι την αδελφή σου; απάντησα εγώ. Μήπως και η άλλη, την οποία θες να βρω, δεν είναι αδελφή ή κόρη κάποιου; Γιατί, βρε X, την αδελφή του άλλου τη θέλεις για να διασκεδάσης και τη δική σου την προστατεύεις; Βλέπεις ότι είσαι λάθος;

Από τότε ο X σφίγγα περί φιλενάδας!» (Ιερ. Ησυχαστ. Κεχαριτωμένης Θεοτόκου, Υποθήκες Ζωής, Αθήναι 1998, 143)

Ο π. Παΐσιος διεισδύει στο βάθος του προβλήματος:

«Πολλές φορές συμβαίνει και το εξής, ενώ η σάρκα μας είναι σκελετωμένη, εν τούτοις πετάει κλωτσιές (κάνει αταξίες), κι εμείς, για να την ταπεινώσουμε, ελαττώνουμε τις τροφές και διπλασιάζουμε τους αγώνες, αλλά η σάρκα παρ’ όλα αυτά συνεχίζει να είναι θηρίο. Σ’ αυτές τις περιπτώσεις το παθαίνουμε όπως ο ανόητος εκείνος χωρικός που αφήνει το γαϊδουράκι νηστικό και το βαρυφορτώνει, για να ημερέψη, επειδή πετάει κλωτσιές συνέχεια, ενώ το κακόμιορο το ζώο δεν φταίει, αλλά το ρημάδι το σαμάρι του που του πλήγωσε τις πλάτες. Ενώ δηλαδή πολλές φορές και σ’ εμάς η αιτία είναι ο εγωισμός, η υπερηφάνεια, η κατάκριση, με την έλλειψη της αγάπης, που διώχνουμε τη Χάρι του Θεού, και μας πλησιάζει το ταγκαλάκι (ο εχθρός), για να μας βάλη φωτιά και στα ξηρά κόκκαλα, εμείς αυξάνουμε τις νηστείες και τους πνευματικούς αγώνες, μετάνοιες κ.λ.π., για να ταπεινώσουμε τη σάρκα· η σάρκα όμως δεν ταπεινώνεται, γιατί λείπει η ταπείνωσι και η αγάπη από την ψυχή μας» (Επιστολές. Εκδ. Ι. Ησ. Ευαγγ. Ιωάννης ο Θεολόγος, Σουρωτή Θεσ/νίκης, 1994, 70)

Επίσης:

«Να αποφεύγετε τις αφορμές. Ας πούμε ένα παράδειγμα. Όταν κάποιος έχῃ ζάχαρο και δεν πρέπει να τρώῃ γλυκά, μπορεί να τα σταματήσῃ, όταν γυροφέρνη στα ζαχαροπλαστεία;» (Διον. Τάτση, Υπαίθριο Αρχονταρίκι, Καταγραφή διδαχών του π. Παΐσιου, Κόνιτσα Φεβρ. '94, 32)

Και τέλος:

«Εάν στον ύπνο σου συμβή κάτι σαρκικό, μην το εξετάζης καθόλου, όπως επίσης και κανένα περιστατικό στη ζωή σου (σαρκικής πάλι φύσεως), από το οποίο σε γλύτωσε ο Θεός με το να σε σκεπάσῃ και να σε γλυτώσῃ σαν το κλωσοπούλι από τα νύχια του γερακιού, γιατί είναι επικίνδυνο. Οπως ο εχθρός πολλές φορές πετάει μια χειροβομβίδα να σκοτώσῃ τον στρατιώτη, και ο Θεός τον προστατεύει με το να μη γίνη η έκρηξη και γλυτώνει ο στρατιώτης, και μετά από καιρό κάθεται ο ανόητος και περιεργάζεται τη χειροβομβίδα,

και με το ξεσκάλισμα, που την κάνει, σκάει και του τινάζει τα μυαλά στον αέρα, το ίδιο μπορεί να πάθη και ένας νέος, όταν ξεσκαλίζη αμαρτήματα σαρκικής φύσεως.» (Γερ. Παϊσίου, Επιστολές, εκδ. Ι. Ησ. Ευαγγ. Ιωάννης ο Θεολόγος, Σουρωτή Θεσ/νίκης, 1994, 64)

Επίσης ο Στάρετς Λεωνίδας:

«Κατέβα με το νου σου στον άδη. Και εκεί, ρίξε με το φως των αγίων Γραφών, μια ματιά στους σαρκολάτρες. Και σκέψου: Είσαι σίγουρος, ότι προτιμάς την αιώνια καταδίκη με αντάλλαγμα την πρόσκαιρη και στιγμιαία γλύκα της αμαρτίας; Θυμήσου, ότι είσαι θνητός. Και παρακάλεσε ταπεινά το Θεό. Γιατί Εκείνος είναι ο ελευθερωτής μας από τα πάθη.» (έκδ. Ιερ. Μητρ. Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1992, 110)

Ο όσ. Εφραίμ ο Σύρος:

«Μην κοιμηθής έχοντας κάτι εναντίον κάποιου, για να μη σε ταράξουν τη νύχτα αισχρές φαντασίες.» (Εργα, τόμ. α', εκδ. Το Περιβόλι της Παναγίας, Θεσ/νίκη 1988, 265)

Δύο όπλα μας προσφέρει και ο όσ. Ισαάκ ο Σύρος. Το πρώτο:

«Κανένα άλλο πράγμα δεν είναι τόσο ισχυρό, ώστε ν' αποβάλη από την ψυχή του ανθρώπου τις ενθυμήσεις της παλαιάς ακολασίας, και να διώξῃ τις μνήμες της, οι οποίες κινούνται και διεγείρονται κατά της σάρκας, και ανάβουν τη φλόγα της αισχρής επιθυμίας, όσο το να καταγίνεται κανείς με πόθο στη μελέτη της θείας Γραφής και να αναζητά τα βάθη των νοημάτων της. Όταν οι λογισμοί, από την ηδονή της επίμονης μελέτης της σοφίας του Θεού, η οποία υπάρχει θησαυρισμένη στη θεία γραφή, καθαρισθούν με τη δύναμι εκείνη, με την οποία αποκτάται τελείως η αληθινή γνώση, τότε ο άνθρωπος απαρνείται αμέσως το μάταιο κόσμο και λησμονεί όλα του τα αγαθά, και εξαλείφει από την ψυχή του όλες τις ενθυμήσεις, οι οποίες δημιουργούν στο νου του εικόνες της σωματώσεως του κόσμου.» (Ασκητικοί Λόγοι, εκδ. Αστήρ, Αθήναι 1961, 3)

Και το δεύτερο:

«Είπε κάποτε κάποιος γνωστικός άγιος, ότι κανένα άλλο πράγμα δεν μπορεί να ελευθερώσῃ το μοναχό από το δαίμονα της υπερηφάνειας και να συνεργήσῃ στη σωφροσύνη του τον καιρό που πειράζεται και εξάπτεται σ' αυτόν το πάθος της πορνείας, όσο εκείνο, το να επισκέπτεται και να βοηθά τους ασθενείς, οι οποίοι βρίσκονται κατάκοιτοι στο κρεβάτι, και εκείνους, οι οποίοι καταξηράνθηκαν από τη στενοχώρια της σάρκας.» (Αββά Ισαάκ του Σύρου, Ασκητικοί Λόγοι, εκδ. Αστήρ, Αθήναι 1961, 309)

«Ρώτησαν τον π. Ευσέβιο Μαθόπουλο πώς να αποφεύγουν τις πονηρές σκέψεις που έρχονται στο νου.

- Να κάνης αριθμητικές πράξεις, προσθέσεις και αφαιρέσεις, με το νου σου: 266+342=...» (Παραλειπόμενα, Αθήναι 1985, 133)

Μεγάλη ενίσχυσι παίρνουν οι χριστιανοί από τους αγίους που κατεξοχήν βίωσαν την αγνότητα και αγωνίσθηκαν γι' αυτήν: τον πάγκαλο Ιωσήφ, τον όσ. Μαρτινιανό (13 Φεβρουαρίου), την αγία μάρτυρα Θωμαΐδα (14 Απριλίου) και τον όσ. Μωϋσή τον Ούγγρο. Ο τελευταίος (Πατερικόν των Σπηλαίων του Κιέβου, εκδ. Ι. Μ. Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 1990, 178 κ.ε.) επί 6 χρόνια επολιορκείτο από μία πλούσια κυρία να αμαρτήσῃ μαζύ της. Με τη βοήθεια του Θεού νίκησε και πήρε τη θαυματουργική δύναμι κατά των σαρκικών παθών. Αυτό το είπε ο ίδιος ο Κύριος στον όσ. Ιωάννη τον πολύαθλο:

«Για ν' απαλλαχθής από το σαρκικό πόλεμο, προσευχήσου στον όσιο Μωϋσή τον Ούγγρο. Αυτός αναδείχθηκε ανώτερος από τον πάγκαλο Ιωσήφ στη σωφροσύνη, γι' αυτό μπορεί να βοηθήσῃ αποτελεσματικά όσους πολεμούνται από το πάθος της πορνείας.

Εγώ τότε ‘εκέκραξα προς Κύριον’:

- Κύριε, δι' ευχών του οσίου Μωϋσέως, ελέησέ με!

Και να! Αμέσως μ' έλουσε ένα υπέροχο, γλυκύτατο φως, που μέχρι τώρα παραμένει και φωτίζει τη σπληιά μου τόσο, ώστε δε μου χρειάζονται κεριά. Και όσοι έρχονται εδώ με πίστη, απλότητα και καθαρή καρδιά, βλέπουν το θείο αυτό φως, που με καταύγασε και με απάλλαξε από τα βέλη του πονηρού εκείνη τη νύχτα της Αναστάσεως» (στο ίδιο, 190)

Ας προσθέσουμε, τέλος, στο σημείο αυτό και κάποιες απόψεις σοβαρών επιστημόνων:

«Πριν λίγους μήνες ο Καθηγητής της Χειρουργικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθυντής της Α' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου κ. Βασίλειος Χ. Γολεμάτης, έδωσε μια υπεύθυνη και αξιόλογη συνέντευξη σε ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό. Σε τηλεοπτική εκπομπή του Αντέννα του ζητήθηκε να προτείνη μέτρα για τη πρόληψη του AIDS. Όπως ανέφερε ο ίδιος, η

δημοσιογράφος περίμενε να της πη ότι θα πρέπει οι άνθρωποι να λαμβάνουν μέτρα προφυλάξεως (...). Ο κ. Γολεμάτης όμως απάντησε ως εξής: “Έγώ είμαι Καθηγητής της Χειρουργικής και διδάσκω σε νέους ανθρώπους την επιστήμη. Δεν μπορώ να διδάξω την ανηθικότητα. Θα σας πω ότι λέω και στους φοιτητές μου. Καλύτερο μέσο προφυλάξεως από το AIDS δεν υπάρχει από το γάμο. μόνο οι παντρεμένοι πρέπει να έχουν σεξουαλικές σχέσεις. Συνιστώ δε στους φοιτητές μου να παντρεύωνται μικροί, μόλις τελειώσουν τις σπουδές τους. Έτσι επιτυγχάνουμε τρεις εθνικούς στόχους: α') Αυξάνεται η γεννητικότητα των Ελλήνων και αντιμετωπίζεται το βαρύ δημογραφικό πρόβλημα, που έχουμε· β') οι γυναίκες, που γεννούν για πρώτη φορά πριν τα 28 τους χρόνια έχουν ελάχιστες πιθανότητες να πάθουν καρκίνο του μαστού· και γ') εκμηδενίζεται ο κίνδυνος του AIDS, όταν βεβαίως παραμένουν πιστοί στο σύζυγό τους.” (βλ. Περιοδ. Ο Σωτήρ, τεύχ. 1466/3.6.1992, σελ. 345)

Εξ άλλου ο ιατρός-παθολόγος κ. Χρήστος Α. Παπαδημητρίου μετέφερε τελευταία στις στήλες απογευματινής εφημερίδος τα κυριώτερα σημεία της επιστολής ενός ιατρού στο Περιοδικό British Medical Journal. Ο κ. Παπαδημητρίου εσημείωνε: “Οσον αφορά την αντίληψι, ότι η πλήρης σεξουαλική αποχή είναι αδύνατη για νεαρά άτομα, ο ιατρός αυτός (δηλαδή ο επιστολογράφος του British Medical Journal) πιστεύει ότι είναι εσφαλμένη. Ο ίδιος (ξένος γιατρός) πιστεύει, ότι η σεξουαλική αποχή μέχρι το γάμο είναι δυνατή, φθάνει ν' αντιληφθούν οι νέοι, ότι μόνον έτσι είναι εξασφαλισμένοι κατά του AIDS. Το να τους λέη κανείς ότι πρέπει να χρησιμοποιούν προφυλακτικά για να ελαττώσουν την πιθανότητα να κολλήσουν AIDS, ισοδυναμεί με το να τους λέη να παίξουν ρώσικη ρουλέτα. Αργά ή γρήγορα το αποτέλεσμα θα είναι ο θάνατος.” (εφημ. Ελεύθερος, 20/11/1992) (Η Δράσις μας, Μάι. '93, 156)».

Ερωτικές ιστορίες καθημερινής τρέλλας № 2

Η ελευθερία: Η ελευθερία είναι ένα αγαθό πολύτιμο, που μέσα στον κήπο παρεξηγείται πολύ συχνά:

*Αν φύγω αύριο θα με θυμάσαι ακόμα;
Γιατί πρέπει να συνεχίσω να ταξιδεύω τώρα
επειδή υπάρχουν πολλά μέρη
που πρέπει ακόμα να δω.
Αλλά αν έμενα εδώ μαζί σου κορίτσι
απλά τα πράγματα δε θα μπορούσαν
να' ναι τα ίδια
γιατί είμαι ελεύθερος σαν πουλί τώρα,
κι αντό το πουλί δεν μπορείς να το αλλάξεις.
Ο Θεός ζέρει ότι δεν μπορώ να αλλάξω.
Αντίο, ήταν μια γλυκειά αγάπη
αλλά δεν μπορώ να αλλάξω,
παρά το συναίσθημα αυτό.
Σε παρακαλώ μην το παίρνεις βαριά,
γιατί ο Θεός ζέρει ότι εγώ φταιώ.
Αν έμενα εδώ μαζί σου κορίτσι,
απλά τα πράγματα δεν θα μπορούσαν
να είναι τα ίδια
γιατί είμαι λεύτερος σαν το πουλί
κι αντό το πουλί δεν θα το αλλάξεις ποτέ,
κι αντό το πουλί δεν μπορείς να το αλλάξεις...
Ο Θεός ζέρει, δεν μπορώ να αλλάξω.
Θεέ μου, βοήθα με, δεν μπορώ να αλλάξω!**

Το πουλάκι του τραγουδιού λοιπόν είναι ελεύθερο για να πετά όπου θέλει και για να κάνει σχέσεις που να διαρκούν όσο θέλει, όχι όμως και για να πάρει τις ευθύνες των πράξεών του...

Η περιπλάνηση: Αυτή η μανία πολλών κατοίκων του κήπου είναι συναφής με την κατάσταση που περιέγραφε κάποιος γέροντα, με αφορμή έναν δαιμονισμένο που τριγυρνούσε ανήσυχος από τόπο σε τόπο: «Ο άνθρωπος που δεν έχει μέσα του παρηγοριά από το Θεό, περιπλανιέται διαρκώς από τόπο σε τόπο, προσπαθώντας να βρει ικανοποίηση από τη συνεχή αλλαγή». Επιπλέον, η διαρκής ενασχόληση με τις εξωτερικές αλλαγές (που καμμιά φορά συνδυάζεται με δήθεν εσωτερική αναζήτηση, «ψάχνω να βρω τον εαυτό μου» και τα παρόμοια) δεν αφήνει περιθώρια να τρομάξει κανείς με τη γύμνια της ψυχής του. Έτσι οι περιπλανώμενοι του κήπου αλλάζουν τόπους και ανθρώπους «ελεύθερα». Συχνά η περιπλάνηση είναι συνώνυμο της ελευθερίας, και χρησιμοποιείται ως πρόφαση για τον ίδιο σκοπό:

*Μωρό μου, πρόκειται να σ' αφήσω
Είπα μωρό, ζέρεις ότι πρόκειται να σ' αφήσω.
Θα σ' αφήσω όταν το καλοκαίρι τελειώσει... (!)
Μωρό μου, δεν θέλω να σ' αφήσω.
Δεν κοροϊδεύω γυναίκα, πρέπει να περιπλανηθώ,
πράγματι πρέπει να περιπλανηθώ.
Μπορώ να το ακούω να με φωνάζει
με τον τρόπο που συνήθιζε,
μπορώ να το ακούω να με καλεί πίσω στο σπίτι
(στην πατρίδα)
Αυτό συμβαίνει όταν με φωνάζει,*

* Στίχοι από το Free Bird των Lynyrd Skynyrd.

Αυτό συμβαίνει όταν με καλεί πίσω στο σπίτι... *

---

* Παραδοσιακό τραγούδι σε διασκευή των Led Zeppelin.

Περί γενετησίου ενστίκτου (Ιερομονάχου Διονυσίου Βογλού)

Πλήθυνε ο αιώνας που διανύουμε σε πόνο, δάκρυ, αγωνία, στέρηση, αφόρητη συναισθηματική συναλλαγή, τραγική αντικειμενοποίηση του ανθρώπου. Η αρχική αναζήτηση της ελευθερίας οδήγησε στην καταπάτησή της, η ίδια ελευθερία έγινε νεκρόψυχος δεσμός του ανθρώπου. Ο άνθρωπος αισθάνεται μια λυσσαλέα ανάγκη να ζήσει χωρίς το βάρος της προσωπικής του ευθύνης, την οποία ασύστολα φόρτωσε στην πλάτη της φύσεως.

Έτσι το πολύ πλήθος τρέχει ασυγκράτητο στην πολλά υποσχόμενη ψευδαίσθηση της απελευθέρωσης της γενετήσιας ορμής, τόσο για να αντισταθμίσει τον πόνο που έχει μέσα του, όσο και για να αισθανθεί ελεύθερο από τις υποσχέσεις που (φαινομενικά) στενεύουν τους ορίζοντες προοπτικής. Ζώντας χωρίς Χριστό αδυνατεί να δώσει στην γενετήσια ορμή την αληθινή της διάσταση, αλλά την iεροποιεί και ωραιοποιεί. Την κάνει σκοπό της ζωής, χωρίς αυτήν αισθάνεται αλλοτριωμένος από τη ζωή, το άλλο φύλο, αυτοαμφισβητείται, γεμίζει ανασφάλεια.

Για να βάλει κανείς τη γενετήσια λειτουργία στην σωστή της διάσταση και προοπτική, θα πρέπει να ξεκινήσει ίσως από τον πρωτόπλαστο. Άλλωστε ως βιολογική λειτουργία, από εκεί έχει την αρχή της. Η εντολή του Θεού «αυξάνεσθε και πληθύνεσθε» δόθηκε μέσα στον παράδεισο. Βέβαια είναι παντελώς άγνωστος ο τρόπος που θα πολλαπλασιάζονταν οι πρωτόπλαστοι μέσα στον παράδεισο αν δεν αμάρταναν. Πάντως δύο δεν θα μένανε. Είναι άγνωστος ο προπτωτικός τρόπος αύξησης του ανθρώπινου γένους σ' όλους, ακόμα και στους αγίους. Άλλωστε δεν αφορά τον μεταπτωτικό άνθρωπο. Το να γνωρίζει ο άνθρωπος πλέον με ποιον τρόπο θα αυξανόταν το ανθρώπινο γένος αν οι πρωτόπλαστοι παρέμεναν αναμάρτητοι, δεν είναι γνώση σωτηριολογική, δηλ. δε βοηθά στη σωτηρία του. Μ' αυτή τη γνώση να τον κάνει μέτοχο της θέωσης, συμμέτοχο του Χριστού στην πατρική κληρονομιά. Ο Χριστός, ο Υιός και Λόγος του Πατρός, όταν σαρκώθηκε για τη σωτηρία του ανθρώπου, αποκάλυψε την Αγία Τριάδα και τον άνθρωπο και πρόσφερε σ' αυτόν ό,τι είναι χρήσιμο για την πορεία του προς την θέωση, στην οικείωση της ζωής της Αγίας Τριάδας, για να μπορέσει ο άνθρωπος να ζει αιώνια μαζί Του. Δεν μίλησε, δεν αποκάλυψε τον τρόπο αύξησης του ανθρώπινου γένους πριν την πτώση του ανθρώπου.

Επίσης, είναι σίγουρο ότι ο γνωστός βιολογικός τρόπος αναπαραγωγής της ανθρωπότητας δεν υπήρχε μέσα στον παράδεισο. Ο γνωστός τρόπος αναπαραγωγής και κατ' επέκτασιν η οποιαδήποτε χρήση αυτής της λειτουργίας, φυσική, παραφυσική, παραχρηστική ή καταχρηστική, είναι μεταπτωτικό φαινόμενο.

Οταν οι πρωτόπλαστοι έγιναν αυτοεξόριστοι της παραδείσιας μακαριότητας γέννησαν με το γνωστό βιολογικό τρόπο τον Κάϊν. Λέγει η Αγία Γραφή: «Αδάμ δε ἔγνω την γυναίκα αυτού, καὶ συλλαβούσα ἐτεκε τον Κάϊν» (Γέν. 4:1). Οταν λέγει η Γραφή «έγνω» εννοεί ότι γνώρισε αυτήν σεξουαλικά.

Οταν λοιπόν ο Χριστός εξέβαλλε του παραδείσου τον αμαρτωλό πλέον άνθρωπο για να μη γίνει το κακό αθάνατο και βασανίζει αυτόν (τον άνθρωπο) αιώνια, τον ενέδυσε με τους δερμάτινους χιτώνες ώστε να μπορέσει ο άνθρωπος να επιβιώσει, μέχρις ότου δια του Χριστού εισέλθει στην θέωση. Είπε ο Χριστός στη γυναίκα και στον άνδρα: «εν λύπαις τέξη τέκνα...» (Γέν. 3:16-21). Οι δερμάτινοι χιτώνες δόθηκαν ως φάρμακο κατά του θανάτου αφού ο άνθρωπος, αντί της μετά του Θεού αθανασίας, επέλεξε τον θάνατο χωρίς Θεό.

Εάν δεν πολλαπλασιάζονταν οι πρωτόπλαστοι μετά την πτώση, θα πέθαιναν, και το ανθρώπινο γένος θα εξαφανιζόταν· έτσι ο ανθρωποκτόνος διάβολος θα πετύχαινε τη δική του ανυπαρξία, ο δε άνθρωπος θα έχανε κάθε διέξοδο από το αδιέξοδο, η οδός προς την αθανασία και τη θέωση θα έμενε αδιάβατη. Γι' αυτό η Αγία Τριάδα προσφέρει στο γένος των ανθρώπων τους δερμάτινους χιτώνες, ένας εκ των οποίων είναι ο γνωστός βιολογικός τρόπος αύξησης της ανθρωπότητας. Άλλα επειδή οι δερμάτινοι χιτώνες έχουν την αρχή τους στον θάνατο, είναι διφυείς· νικούν τον θάνατο, αλλά και δίνουν τροφή στον θάνατο, τον συντηρούν. Έτσι και η γνωστή βιολογική λειτουργία της γενετήσιας ορμής, ο γνωστός τρόπος αυξήσεως νικά μεν τον θάνατο, καθ' ότι στο πρόσωπο των απογόνων ζει το ανθρώπινο γένος, αλλά συγχρόνως δίνει τροφή στο θάνατο γιατί και τα παιδιά θα τα κυριεύει ο θάνατος, αφού τον θάνατο δεν μπορεί κανείς να τον νικήσει μόνο με τις δικές του δυνάμεις. Γι' αυτό, η σεξουαλική νίκη κατά του θανάτου είναι πύρρεια.

Στην αιωνιότητα όπου ο άνθρωπος θα εισέλθει εξ' αιτίας της ανάστασης του Χριστού, οι δερμάτινοι χιτώνες καταργούνται. Η βιολογική γενετήσια λειτουργία καταργείται αφού ο Χριστός με την σταυρική Του θυσία και ανάσταση ζωοποίησε τον θάνατο κι ο θάνατος έπαψε να είναι ανίκητος, έγινε πέρασμα. Γι' αυτό ο

Χριστός, όταν τον ρωτούν οι Σαδδουκαίοι, λέγει ότι στην αιωνιότητα οι ἀνθρωποι θα ζουν όπως οι ἄγγελοι (Ματθ. 22:23-30). Με άλλα λόγια, το σεξ είναι φάρμακο κατά του θανάτου, και εφ' όσον στην αιωνιότητα δεν υπάρχει θάνατος, παύει κι αυτό να λειτουργεί. Απλά το ανθρώπινο σώμα δεν εξυπηρετεί προς την κατεύθυνση του σεξ.

Το μεγαλείο της αγνείας, της παρθενίας, ασχέτως αν οι περισσότεροι ἀνθρωποι αδυνατούν να εφαρμόσουν αυτή την αρετή, έγκειται στο γεγονός ότι ο κατά Χριστόν ουσιαστικά παρθένος στη διάνοια, στην ψυχή και στο σώμα, νικά τον θάνατο ολοσχερώς. Διότι αυτός, ζώντας εν Χριστώ και φτάνοντας ήδη από την παρούσα ζωή στην θέωση, στην ένωση μετά του Τριαδικού Θεού, έχει νικήσει το θάνατο ο ίδιος. Διότι ο Χριστός δεν αφήνει να πεθάνει αυτόν που είναι ενωμένος μαζί Του – κι αν πεθάνει, όταν πεθάνει δεν θα πεθάνει. Ο θεωμένος ἀνθρωπος έχει οικειωθεί τη ζωή του Χριστού κατά χάριν, γίνεται κύριος του θανάτου· π.χ. ο Μέγας Βασίλειος, ο ἄγιος Ιωάννης, γέροντας του αγίου Δωροθέου, οι οποίοι πέθαναν μόνον όταν το θέλησαν. Άλλωστε, ό,τι ο Χριστός αγιάζει, ό,τι προσλαμβάνει, αφθαρτοποιείται. Ο εν Χριστώ παρθένος λοιπόν, επειδή δεν αφήνει απογόνους, δεν δίνει τροφή στο θάνατο. Ο ίδιος είναι ζωοποιημένος, χριστοειδής, απογόνους δεν αφήνει ώστε να προσφέρει ζωή στο θάνατο, έχει νικήσει αυτόν καθ' ολοκληρίαν. Αυτός ο ἀνθρωπος είναι ουσιαστικά επίγειος ἄγγελος και ουράνιος ἀνθρωπος. Γι' αυτό οι Πατέρες της Εκκλησίας χαρακτηρίζουν την πορνεία ως πτώση, καθ' ότι ο πόρνος μένει δέσμιος του θανάτου και της φθοράς. Η αγιοπνευματική κατάσταση της παρθενίας προέρχεται τελικά από την παρουσία του Αγίου Πνεύματος. Σ' αυτήν ακριβώς τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος πρέπει να προσαρτηθούν οι συστάσεις του Αποστόλου Παύλου: «Τούτο γαρ εστι θέλημα του Θεού, ο αγιασμός υμών, απέχεσθαι υμάς από της πορνείας, ειδέναι έκαστος υμών το εαυτού σκεύος κτάσθαι εν αγιασμῷ και τιμῇ, μη εν πάθει επιθυμίας» (Α' Θεσ. 4:3 εξ.). Ίσως αξίζει εδώ να μηνημονεύθει ότι μια πόρνη κάθεται πάνω στο θηρίο (Αποκ. 17), ενώ τα γνήσια τέκνα της Εκκλησίας ακολουθούν το Χριστό, γιατί έζησαν με παρθενία (Αποκ. 14:4).

Οταν ο Υιός και Λόγος του Πατρός έλαβε ανθρώπινο σώμα δια της αειπαρθένου Παναγίας, δεν το έλαβε με τον γνωστό βιολογικό τρόπο. Όχι γιατί περιφρονεί τον ανθρώπινο τρόπο αύξησης ή τη γενετήσια ορμή, αλλά γιατί ως Θεός κατά φύσιν δεν είχε ανάγκη των δερματίνων χιτώνων, γι' αυτό ούτε πήγε κάπου να σπουδάσει ούτε έκανε σεξ. Αν χρησιμοποιούσε τους δερμάτινους χιτώνες τότε θα ήταν δέσμιος του θανάτου. Ο θάνατος θα ήταν αθάνατος αφού ο Χριστός ό,τι προσέλαβε το αφθαρτοποίησε. Επίσης δεν θα μπορούσε να σταυρωθεί, να ελευθερώσει τον ἀνθρωπο, να αναστηθεί και να αναστήσει την ανθρωπότητα, να χαρίσει την ζωή στον ἀνθρωπο.

Ο σταυρωμένος και αναστημένος Υιός του Πατρός, ο Χριστός δεν έζησε όπως οι Ιουδαίοι ραββίνοι, οι οποίοι έπρεπε να νυμφεύνονται. Η αληθοφανής αγαμία των Εσσαίων (Κουμράν) συνέβαλε στον περιορισμό του σκανδάλου που θα μπορούσε να προκαλέσει η παρθενία του Ιησού. Η παρθενία στον Χριστό δεν ήταν ένας στείρος ασκητισμός εχθρικός προς την γυναίκα. Μπορεί κανείς να καταλάβει τα κίνητρα αυτής της παρθενίας στη δήλωση: «Εἰσίν ενυούχοι οίτινες ενυούχισαν εαυτούς δια την βασιλείαν των ουρανών». Ένα τέτοιο πρόγραμμα ζωής, που αποτελεί πρόσκληση στον «δυνάμενο χωρείν», δεν γίνεται κατανοητό παρά μόνο σε σχέση με τη νέα πραγματικότητα, η οποία αποκαλύπτεται με τον Χριστό: ο ερχομός της βασιλείας της Αγίας Τριάδας, όπου εισέρχεται κανείς ακολουθώντας Τον. Η είσοδος σ' αυτή την ένωση με την Αγία Τριάδα μπορεί να οδηγήσει σ' ένα ξεπέρασμα των δερματίνων χιτώνων και της εντολής της δημιουργίας, προσδίδοντας ερωτικό νόημα στη θεληματική εγκράτεια.

Οσοι λοιπόν πιστεύουν ότι το σεξ, η χρήση ή η παράχρησή του, είναι φυσικά στον ἀνθρωπο, κάνουν λάθος. Φυσική κατάσταση του ανθρώπου είναι ο Αδάμ πριν από την αμαρτία, παραφυσική είναι ο Αδάμ μετά την πτώση, έξω από τον παράδεισο, υπέρ φύσιν είναι η ζωή με τον Χριστό εν Αγίω Πνεύματι. Η αγιοπνευματική ζωή με τον Χριστό είναι ασυγκρίτως ανώτερη από τη φυσική ζωή του Αδάμ. Είναι ο τρόπος ζωής στον οποίο ο Αδάμ προσκλήθηκε να συμμετάσχει, αλλά αυτός απέτυχε. Είναι ουσιαστικά ο τρόπος ζωής που ταιριάζει στην ανθρώπινη φύση. Αυτός λοιπόν που πιστεύει ότι το σεξ είναι φυσιολογικό είναι αυτός που δεν επιθυμεί ή αδυνατεί να συμμετάσχει στη ζωή της αιωνιότητας. Αμαρτία είναι η εγκατάλειψη στην αδυναμία κι αυτός, αντί να ταπεινωθεί ως αδύναμος και να ζητήσει τη βοήθεια του Θεανθρώπου, δικαιολογεί την αδυναμία του κατηγορώντας ή συκοφαντώντας τον Χριστό ως άδικο, ως απάνθρωπο, και την Εκκλησία ως αναχρονιστική. Έτσι ούτε στην Εκκλησία Του εισέρχεται ούτε με τον Χριστό επιθυμεί να έχει αγαπητική σχέση. Αντίθετα, διατηρεί με τον Εσταυρωμένο Θεάνθρωπο σχέση αδιαφορίας ή αντιπαλότητας. Αν όμως

περάσει στην αιωνιότητα με τέτοια ψυχική κατάσταση, πως εκεί θα αγαπήσει τον ταπεινό Χριστό, την πραεία Αγία Τριάδα; Πως θα επιβιώσει μέσα στην αγάπη;

Αυτός (που φέρεται έτσι) είναι πλέον βέβαια ότι θα κάνει το σεξ σκοπό της ζωής του και τότε θα έχει πρόβλημα στην αιωνιότητα, επειδή εκεί το σώμα, ως εκφραστικό μέσο της ψυχής του, δεν θα τον εξυπηρετεί προς αυτή την κατεύθυνση. Η ψυχή του θα ηδονίζεται, θα επιθυμεί να κάνει σεξ αλλά το σώμα θα μένει ακίνητο και έτσι ο απραγματοποίητος πόθος σημαίνει αβάσταχτος πόνος. Βέβαια πόνος σημαίνει κόλαση.

Αυτός που κάνει το σεξ σκοπό της ζωής του και γι' αυτό δεν επιτρέπει στον εαυτό του να το αποχωρισθεί, ουσιαστικά το θεωρεί ως αξία απόλυτη πάνω από το Χριστό, αφού προτιμά την ανυπακοή από την υπακοή προς τον Χριστό που τον προτρέπει σε εγκράτεια. Τον γράφει στα παλιά του παπούτσια και του λέγει «κάνεις λάθος». Τον βρίζει, αν όχι με το στόμα, αλλά με τις πράξεις αυτό δείχνει. Διότι Θεός που κάνει λάθος (όπως αυτός πιστεύει) δεν είναι Θεός. Κι ο Χριστός είπε ότι αν ο άνθρωπος στην συνείδησή του τοποθετεί ο, τιδήποτε πάνω από τον Χριστό, δεν μπορεί να είναι γνήσιος μαθητής Του (Ματθ. 10:37). Για τους γνήσιους ακολούθους Του λέγει: «ίνα όπου ειμί εγώ, και υμείς ήτε» (Ιωάν. 14:3). Ο Χριστός είναι στον παράδεισο ως κτήτοράς του, αυτός που δεν μπορεί να ζήσει με τον Χριστό, που θα υπάγει;

Στον παράδεισο είναι αδύνατον να υπάγει. Εκεί η ζωή με τον Χριστό είναι ελευθερία, δεν υπάρχει καταπίεση ή πειθαρχία, αλλά μόνο αγαπητικές σχέσεις με την Αγία Τριάδα και τους συνανθρώπους. Ο Χριστός ποτέ δεν λειτουργεί ως εξουσία. Εφ' όσον λοιπόν υπάρχει ελευθερία στον παράδεισο, ο άνθρωπος του σεξ κυνηγά όλες τις άγιες γυναίκες που θα συναντήσει εκεί. γι' αυτό πηγαίνει στην κόλαση, όπου εκεί δεν μπορεί να κάνει όσο κακό θέλει να κάνει. Η κόλαση είναι αδιέξοδη, είναι το αδιάβατο όριο του κακού.

Άλλος πιστεύει ότι μέσω του σεξ διατηρείται η αγάπη ή ότι αν αγαπά κανείς κάποιον πρέπει να κάνει σεξ με αυτόν. Γεννιέται το ερώτημα: Αν κάποιος αγαπά κάποιον, θα πρέπει να κάνει σεξ μαζί του για να αποδείξει την αγάπη του; Όχι βέβαια. Αν κάποιος αγαπά κάποιον άντρα θα πρέπει να κάνει σεξ μαζί του; Αν το πρόσωπο της αγάπης είναι παιδί, τότε τι θα πρέπει να γίνει; Αγάπη νομίζω είναι η αγαθή διάθεση της ψυχής, κατά την οποία κάποιος δεν προτιμά κανένα από τα υλικά πράγματα μπροστά στην ευτυχία του πλησίον. Και είναι αδύνατον να αποκτήσει την αγάπη αυτή εκείνος που προσηλώνεται με πάθος στην υλική επιφάνεια του προσώπου· δηλαδή στο σώμα. Άλλωστε είναι γνωστά στα γνήσια παιδιά της Εκκλησίας ότι την αγάπη γεννά η καθαρότητα, την καθαρότητα γεννά η υπομονή και η μακροθυμία, αυτές δε τις γεννά η εγκράτεια που τις περιέχει. Αυτός που είναι εγκρατής υπομένει τις θλίψεις, ενώ αυτός που υπομένει τα θλιβερά έχει την ελπίδα του προς τον Χριστό. Η ελπίδα προς τον αναστημένο Υιό του Πατρός απομακρύνει το νου από κάθε προσήλωση στην υλική επιφάνεια των όντων, αφού δε απομακρύνει ο νους από αυτή την προσήλωση, θα έχει την πραγματική αγάπη προς τον άλλο, που είναι κραταιά ως ο θάνατος.

Κάποιος λέγει ότι το σεξ διατηρεί τον έρωτα. Αντίθετα η πραγματικότητα δείχνει ότι το σεξ σκοτώνει τον έρωτα. Κάθε έρωτας, είτε απευθύνεται προς την Αγία Τριάδα είτε προς το άλλο φύλο, βρίσκει την πλήρη έκφρασή του στην ένωση. Άλλωστε γι' αυτό κάποιος παντρεύεται, για να είναι πάντοτε μαζί με τον άλλον που ερωτεύθηκε έστω και φευγαλέα. Αφού λοιπόν ο έρωτας βρίσκει την πλήρη έκφρασή του στην ένωση, όταν πραγματοποιηθεί αυτή δια του σεξ, ο έρωτας έχει εξαντλήσει τα όριά του, δεν έχει άλλο τίποτα να δώσει. Αυτός λοιπόν που μένει προσκολλημένος στο σεξ, ως μοναδική ή ύψιστη εκδήλωση του έρωτα, χάνει τον έρωτα, την τρυφερότητα, την στοργή, τον σεβασμό του προσώπου του άλλου, και μετά έρχεται ως συνέπεια η φθορά της ερωτικής διάθεσης. Γι' αυτό όλες οι προγαμιαίες σχέσεις φθείρονται, καταστρέφονται, τις διαδέχεται πολλές φορές το μίσος. Αρχίζουν οι νέοι, π.χ. να ερωτεύονται και να έχουν προγαμιαίες σχέσεις στα δεκάξι τους χρόνια, αλλά στην ηλικία των τριάντα παντρεύονται άλλον, αφού έχουν αλλάξει ερωτικό σύντροφο πέντε – δέκα φορές. Που είναι ο έρωτας; Έρωτας είναι η παρατεταμένη αγάπη. Η αγάπη που διατηρείται στο χρόνο δεν γεννά τον έρωτα, είναι έρωτας.

Βέβαια και μέσα στο γάμο υπάρχουν οι καταστροφικές παρενέργειες του σεξ. Μέσα στο γάμο υπάρχει το σεξ. Άλλωστε δι' αυτού συνεργαζόμενος ο άνθρωπος με το Θεό αφήνει απογόνους, νικά τον θάνατο, και γι' αυτό αισθάνεται ολοκληρωμένος. Άλλα στον γάμο ο Χριστός δεν ευλογεί το σεξ, όπως νομίζουν πολλοί, αλλά την ερωτική ένωση με σκοπό την υπέρβαση των δερματίνων χιτώνων. Την σωματική ένωση η Εκκλησία την προσφέρει ως προϋπόθεση. Ακούγεται κατά τη διάρκεια του μυστηρίου: «καταλείψει άνθρωπος τον πατέραν αυτού και την μητέρα, και προσκολληθήσεται προς την γυναίκα αυτού, και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν, ώστε ουκέτι εισί δύο, αλλά μία σαρξ» (Μαρκ. 10:7-8). Αυτό σημαίνει ότι και σεξ να μην υπάρξει, ήδη

κατά Χριστόν είναι κανείς ένα σώμα με το ταίρι του. Γι' αυτό ο βαθμός συγγενείας μεταξύ των συζύγων είναι μηδέν. Κανείς δεν είναι συγγενής του εαυτού του.

Ο Χριστός όταν έρχεται να τελέσει το μυστήριο του γάμου, καθαγιάζει την οικογένεια, προσφέρει τη δυνατότητα της μεταστροφής που υπογραμμίζει την αξία του χαμένου ιδανικού. Δεν αποδέχεται το γάμο ως αδυναμία του αμαρτωλού. Δεν αρκείται να επαναφέρει το γάμο στην αρχική τελειότητα, που είχε αμαυρώσει η ανθρώπινη αμαρτία. Τοποθετεί αυτόν σε νέα βάση που τον παρέχει την πραγματική του σημασία μέσα στη βασιλεία της Αγίας Τριάδας. Η άρρηκτη ένωση της Εκκλησίας με τον Χριστό και η θυσιαστική αγάπη Του για την Εκκλησία, που την τελείωσε (τελειοποίησε) με το αίμα Του, αποτελούν το ζωντανό πρότυπο προς το οποίο τείνουν να ομοιωθούν οι σύζυγοι. Η γενετήσια ορμή γίνεται τώρα αποδεκτή μέσα στο φως της Αναστάσεως που τη μεταμορφώνει: «Οι άνδρες αγαπάτε τας γυναίκας εαυτών, καθώς ο Χριστός ηγάπησε την Εκκλησίαν» (Εφ. 5:25). Το βάρος πέφτει στο «καθώς». δηλ. με το αίμα Του, με την σταύρωσή Του. Με άλλα λόγια, ο άνθρωπος μέσα στο γάμο θα πρέπει να θυσιάζεται. Δι' αυτής της θυσίας συσταυρώνεται με τον Χριστό και έτσι δύναται να συναναστηθεί μαζί Του.

Η Εκκλησία λοιπόν ως φιλόστοργη μητέρα βάζει τον Χριστό μέσα στη γαμική ένωση. Ο Χριστός ελεύθερα εισβάλλει μέσα στην Ιστορία με την τέλεση του μυστηρίου για την αγάπη των τέκνων της Εκκλησίας. Αν το ζευγάρι ζει κατά Χριστόν μαζί με τον Χριστό, πιασμένο από το χέρι Του, τρώγοντας το σώμα Του και πίνοντας το αίμα Του, συμμετέχοντας στο τραπέζι που Αυτός ετοιμάζει, οι παρενέργειες του σεξ παύουν να υπάρχουν.

Η Εκκλησία λοιπόν δεν ευλογεί τις προγαμιαίες σχέσεις, γιατί αυτές δεν έχουν Χριστό μέσα τους. Ούτε καν έρωτα δεν έχουν. Δημιουργούν ψευδαίσθηση έρωτος αλλά καταλήγουν στην εκμετάλλευση του πλησίον. Κάνουν τον άνθρωπο να βλέπει το συνάνθρωπό του ως αντικείμενο από το οποίο θα πάρει ηδονή. Είναι παρατηρημένο ότι κανείς δεν πηγαίνει να κάνει σεξ για να προσφέρει στον άλλον ευχαρίστηση αλλά μόνον για να πάρει. Εκμεταλλεύεται το σώμα του άλλου όπως και ο πλούσιος. Ο ένας εκμεταλλεύεται τον πλησίον για το χρήμα και ο άλλος για την ηδονή. Γι' αυτό και ο ένας και ο άλλος δύσκολα θα εισέλθουν στην βασιλεία της Αγίας Τριάδας.

Αυτός που πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να δημιουργήσει προγαμιαίες σχέσεις μολύνει την ψυχή του και την ψυχή του άλλου. Γίνεται ο ίδιος αντικείμενο εκμετάλλευσης και εκμεταλλεύεται. Δια της πράξεως εγχαράσσεται μέσα του το είδωλο της αμαρτίας, και πολεμείται πλέον μόνος του, βάσει της λειτουργίας του συνειρμού και της αναπλάσεως. Γι' αυτό είτε βλέπει είτε δεν βλέπει το άλλο φύλο, το φαντάζεται μόνος του – είτε το θέλει είτε δεν το θέλει. Αυτό το είδωλο υπάρχει πάντα μέσα του και δεν εξαλείφεται παρά μόνο με την συχνή εξομολόγηση, προσευχή, νηστεία. Βλέπει τον άλλον μόνο μέσα από τη σεξουαλική πράξη.

Επίσης, τα είδωλα των προγαμιαίων σχέσεων τον εμποδίζουν να δημιουργήσει υγιείς γαμικές σχέσεις με τον έρωτά του. Γιατί όλοι αυτοί που πέρασαν από τη ζωή του είναι μέσα του, υπάρχουν. Φέρει μέσα του ο, τιδήποτε έζησε με τους άλλους κι έτσι τον καινούργιο έρωτά του, συνειδητά ή ασυνείδητα, τον συγκρίνει με τους άλλους. Οι άλλοι είναι πάντοτε παρόντες. Έτσι αδυνατεί να γνωρίσει πραγματικά το ταίρι του, να το κατανοήσει, να το αξιολογήσει, το αδικεί. Π.χ. αν κάποιοι τον διώξανε, φοβάται ότι και το ταίρι του θα τον διώξει. Οι γυναίκες λένε «όλοι οι άντρες θέλουν σεξ», ή, «όλες οι γυναίκες είναι καλές μόνο για το κρεββάτι». έτσι, αν ο ένας για κάποιο λόγο δεν μπορεί να κάνει σεξ, ο άλλος σκέπτεται «με απατά», γιατί και ο (η) πρώην τα ίδια έκανε. Έτσι κατακρίνει τον νυν και τον αστυνομεύει, ενώ δεν υπάρχει αιτία. Ή προσφέρει μόνο το σώμα του για να κρατήσει τον νυν κοντά του – για κατανόηση του ψυχικού κόσμου του άλλου ούτε σκέψη δεν υπάρχει. Απομονώνεται από τον άλλον και οδηγείται στην ατομοκρατία, την φιλαυτία, που είναι μητέρα των κακών. Διότι απ' αυτήν γεννιούνται τα τρία πρωταρχικά και μανιώδη πάθη: δηλαδή της γαστριμαργίας, της φιλαργυρίας και της ματαιοδοξίας. Αυτά τα πάθη λαμβάνουν τις αφορμές της κακίας από τις δήθεν απαραίτητες σωματικές ανάγκες, από τις οποίες γεννιέται όλος ο κατάλογος των κακών. Το πάθος της φιλαυτίας υποκινεί τον άνθρωπο να ασχολείται υπερβολικά με το σώμα και να του παρέχει περισσότερες απ' όσες πρέπει τροφές και διασκεδάσεις, τάχα για να ζήσει τη ζωή του, τάχα για να ελκύσει τον άλλον να ενδιαφερθεί, τάχα για να διώξει την ανία, ώστε παρασυρόμενος σιγά-σιγά, να πέσει στον απύθμενο λάκκο της φιληδονίας, της ικανοποίησεως των επιθυμιών σε βάρος του πλησίον.

Ο φίλαυτος όμως δεν μπορεί να αγαπήσει κανέναν και τίποτα. Αδυνατεί να αγαπήσει γιατί στην ξέφρενη πορεία για την ικανοποίηση των επιθυμιών του θα συγκρουσθεί και με τους καλούς και τους κακούς. Με τους κακούς, γιατί αυτοί διεκδικούν μερίδιο από τις ηδονές;, με τους εναρέτους, γιατί αυτοί με τον τρόπο

ζωής των δημιουργούν σ' αυτόν αισθήματα ενοχής και φθόνου. Έτσι, όπως ακριβώς τις μέρες διαδέχονται οι νύχτες και τα καλοκαίρια οι χειμώνες, την ηδονή διαδέχεται η λύπη και η στεναχώρια. Αυτός όμως ζώντας χωρίς το Χριστό και τη χαρά που Εκείνος προσφέρει, καταφεύγει πάλι στην εκμετάλλευση των όντων ώστε να πάρει ηδονή από αυτά, η ηδονή οδηγεί στη στεναχώρια κ.λπ. Ο φαύλος κύκλος περισφίγγει τον άνθρωπο και η αμαρτία ζει και ο άνθρωπος πεθαίνει.

Ο δέσμιος της φιλήδονης φιλαυτίας, για να δικαιολογήσει την αδυναμία του, την εγκατάλειψή του στην ευκολία, θα μεταθέτει τη γενετήσια ορμή ακόμα και στους κόλπους της θεότητας. Αδυνατεί να πιστέψει πως ο Υιός γεννάται εκ του Πατρός χωρίς τη γενετήσια ορμή. Θα αρνηθεί τον τρόπο σαρκώσεως του Υιού εκ της αειπαρθένου Μαρίας. Απίστευτο γι' αυτόν το πως η παρθένος μένει παρθένος μετά τη γέννηση. Θα πει ότι η Παναγία είχε σεξουαλικές σχέσεις με τον Ιωσήφ. Ο Χριστός δεν έζησε με παρθενία. Οι άγιοι δεν είναι άγιοι. Η Εκκλησία είναι απάνθρωπη. Έτσι φτάνει μέχρι τη βλασφημία και iεροποιεί την γενετήσια ορμή.

Γι' αυτό ο Χριστός, οι Πατέρες της Εκκλησίας, προτρέπουν τον άνθρωπο στην αγνότητα. Αγνότητα δεν είναι κάτι μόνο σωματικό· δεν είναι μόνο, απλώς, η αποχή από το σεξ. Αγνός είναι αυτός ο οποίος σκέφτεται πάντοτε αθώα για τους πάντες και τα πάντα. Τέλος της αγνότητας είναι η θεολογία. Θεολόγος είναι αυτός ο οποίος έχει ενωθεί με το Θεό Λόγο, και τότε ο ανθρώπινος λόγος ενωμένος με το Θεό Λόγο γίνεται θεανθρώπινος λόγος, και ο άνθρωπος από λογικό ον γίνεται θεολογικό. Σ' αυτή την πνευματική κατάσταση μιλά για τον Θεό μαζί με τον Θεό. Για να φτάσει κανείς σ' αυτή την αγιοπνευματική κατάσταση πρέπει ο νους να αποκοπεί τελείως από τα σαρκικά και κοσμικά πράγματα και να προσεύχεται (ο νους) απαλλαγμένος από τα υλικά πράγματα και σχήματα του κόσμου. Εκείνος που διατηρεί ακέραια αυτή την κατάσταση, αυτός πραγματικά είναι αγνός.

Οσο λοιπόν πιο εγκρατής είναι κανείς, τόσο καλύτερα. Ο Χριστός, η Εκκλησία, δείχνουν το τέλος που θα έπρεπε να φτάσει ο άνθρωπος. Για την πορεία προς αυτό το τέλος υπάρχει η εξομολόγηση, και ο πνευματικός πατέρας βοηθά τον γνήσιο ακόλουθο του Χριστού να βρει το προσωπικό του μέτρο απέναντι στο Θεό, στο συνάνθρωπο, στον εαυτό του. Ας αγωνιστεί εργαζόμενος τις εντολές να βρει το μέτρο του με την εξομολόγηση, τον πνευματικό του και θα συναντήσει τον Χριστό.

Εκείνον τον Σαμψών, η παράλογη επιθυμία της γυναίκας τον έριξε στη φυλακή. Όχι η γυναίκα ως ον, αλλά η πορνεία του, η αχαλίνωτη επιθυμία ικανοποιήσεως της γενετήσιας ορμής. Ο Σολομών από την ίδια κατάχρηση έπεσε. Ο Δαβίδ έφθασε στο αμάρτημα του φόρου, έγινε σκληρός και απάνθρωπος μετά τη μοιχεία του με τη Βηρσαβεέ. Μπορεί να νομίζει λοιπόν κανείς ότι η παράχρηση ή κατάχρηση του σεξ δεν φθείρει τον άνθρωπο ψυχικά, αλλά το παράδειγμα του Δαβίδ πιστοποιεί το αντίθετο.

Ο σώφρονας δεν θα δώσει προσοχή στις κακόφωνες σειρήνες που λένε π.χ. «έφτασες 20 χρονών και είσαι ακόμα παρθένος;» Το λέγει αυτός που έχει υποστεί όλες τις παρενέργειες του σεξ και φθονεί, συνειδητά ή ασυνειδητα, την αγνότητα του άλλου. Θέλει να μην ξεχωρίζει κανείς γιατί καθρεπτίζεται, κι αυτό που βλέπει δεν τον ικανοποιεί καθόλου. Όταν κάποιος στέκεται πραγματικά σ' ένα επίπεδο, ο άλλος, συνειδητά ή ασυνειδητα, λέγει: «κι εγώ θα ήθελα να ήμουν σαν κι αυτόν αλλά δεν τα έχω καταφέρει». Γι' αυτό κατηγορεί, συκοφαντεί τον αγνό για να δικαιολογήσει τον τρόπο ζωής του. Εκφράζει το μίσος ή αποστροφή προς τον αγνό για να τον εξουθενώσει, ενώ ουσιαστικά μισεί, περιφρονεί τον δικό του ακόλαστο εαυτό. Γι' αυτό οι περισσότεροι συκοφαντούν, κατηγορούν τον μοναχισμό, τους μοναχούς.

Ο εραστής της αγνότητας θα αδιαφορήσει για το επιχείρημα που έντονα προβάλλεται από αυτούς που κατέχονται από το σαρκικό φρόνημα, ότι «πρέπει κανείς να τα δοκιμάσει όλα για να τα γνωρίζει όλα». Όταν κανείς κάνει το κακό, χάνει τη γνώση του κακού που κάνει. Το κακό πολεμά το αγαθό καθ' ολοκληρίαν και ένα από τα αγαθά είναι και η γνώση του κακού. Ο Χριστός, ως Θεός παντογνώστης γνωρίζει το κακό, αλλά δεν έχει εμπειρία του κακού. Δεν κάνει το κακό. Δεν είναι κακός.

Ο χριστοειδής αγωνιστής της αγνότητας θα κρεμαστεί από το ρούχο του Χριστού και δεν θα το αφήσει για να είναι αρεστός στους ανθρώπους. Δεν θα φύγει από τον Χριστό για να μην διωχθεί από την παρέα, την κοινωνία ως αναχρονιστικός. Η ανθρωπαρέσκεια οδηγεί ουσιαστικά στην απιστία προς τον Χριστό. Και σ' αυτήν ακολουθούν σαν παιδιά η αμέλεια στην κοινή λατρευτική και ιδιωτική προσευχή, ακολουθεί η ακολασία, στη συνέχεια έρχεται η κενοδοξία, η υπερηφάνεια και αυτήν ακολουθεί ο φθόνος, η ζήλεια, ο δόλος, η υποκρισία, η υποκριτικά ευλάβεια, η προσωποληψία και η προσπάθεια να παρουσιαστούν όλα αυτά με τη σοφία των λόγων ως καλά ώστε να καλυφθεί η βλάβη τους. Ακολουθεί η

πτώχευση της προσωπικότητας, η οποία παραπέμπει στην απελπισία, η οποία οδηγεί στην σκληρότητα, στον σαδισμό.

Ο σαδιστής, ο σκληρόκαρδος συμβουλεύοντας έναν, σκέφτεται κακό εναντίον άλλου. Επαινώντας έναν, κατηγορεί άλλον. Διαβάλλει ανώνυμα, για να καλύψει τη δική του κακολογία. Όταν εγκωμιάζονται ενάρετοι δείχνει την αποστροφή του. Τους προϊσταμένους όταν είναι απόντες τους εξευτελίζει, και όταν είναι παρόντες τους εξυμνεί κατά πρόσωπον. Αυτούς που υστερούν σε παιδεία τους κοροϊδεύει και στους δασκάλους ψάχνει να βρει μομφή, για να δείξει ότι ο ίδιος είναι σοφός. Τις αρετές των άλλων τις λησμονεί περιφρονώντας, ενώ τις ελλείψεις των τις διατηρεί στη μνήμη του. Αναζητά ευκαιρίες να υπηρετεί πρόσωπα ως δούλος, ενώ εξουθενώνει όσους είναι υποδεέστεροι. Κρύπτει τα δικά του κακά με το να ρωτά για τα κακά των άλλων. Με τάφο ανοιχτό μοιάζει ο λάρυγγάς του· με τη γλώσσα του πλέκει δολιότητες. Δηλητήριο φιδιών υπάρχει κάτω από τα χείλη του, και το στόμα του είναι γεμάτο από κακία και κατάρα. Συντρίμματα και δυστυχία σπέρνει στο δρόμο του και δε γνωρίζει το δρόμο της ειρήνης. Τα χέρια του είναι γεμάτα από αίμα : επειδή «*κεκείνος που μισεί τον αδελφό του είναι φονιάς*» (Α' Ιωάν. 3:15, πρβλ. Ψαλμ. 13:3).

Ο γνήσιος ακόλουθος του Χριστού ξέρει να αγωνίζεται και γιατί αγωνίζεται. Το δικό του πολίτευμα υπάρχει στον ουρανό. Δεν θέλει να μείνει στο παρά φύσιν, ούτε στη φυσική κατάσταση, αλλά αγωνίζεται να ανέλθει στο υπέρ φύσιν, να γίνει θεός κατά χάριν, να μετέχει στις άκτιστες ενέργειες της Αγίας Τριάδας. Ο αγώνας του είναι να έχει κατά χάριν ό,τι έχει ο Θεός κατά φύσιν. Ενωμένος με τον Χριστό να περάσει στην αιωνιότητα. Στην αιωνιότητα θα κινείται μέσα στον άπειρο ορίζοντα της Αγίας Τριάδας, από τον οποίο δεν επιθυμεί να εξέλθει. Γιατί γνωρίζει ότι δεν υπάρχει τίποτα πιο γλυκό, πιο ωραίο από το πρόσωπο του Χριστού, ώστε να κινηθεί προς αυτό. Και τότε θα υπάρχουν οι ήλιοι, τα φεγγάρια, οι αστέρες, αλλά όλα θα τα καλύπτει το άκτιστο φως του αναστημένου Υιού του Πατρός. Γι' αυτό λέγει ο Χριστός ότι οι αστέρες δε θα δώσουν το φέγγος τους. Αυτό το φως θα αντανακλάται από τα σώματα των σεσωσμένων. Το ανθρώπινο σώμα θα φεγγοβολεί με το φως του Χριστού, θα έχει διαφάνεια, θα λάμπει περισσότερο από τον ήλιο. Είναι τόσο όμορφος ο Χριστός, είναι πηγή κάθε ομορφιάς, που δεν θα θέλει ο θεωμένος να βλέπει τίποτα άλλο.

Εκεί λοιπόν επιθυμεί να φτάσει ο γήινος ακόλουθος του Χριστού. Και να παντρευτεί, και παιδιά να κάνει, πάνω από τον Χριστό δεν τοποθετεί τίποτα. Πολύ περισσότερο την αχαλίνωτη γενετήσια ορμή. Ο Χριστός είναι το Α και το Ω.

Το να σωθεί κάποιος μόνος του, με τις δικές του μόνο δυνάμεις, είναι αδύνατο, όμως τα πάντα είναι δυνατά στο Χριστό. Ας βιαστεί να εμφανιστεί μπροστά Του με ύμνους, δοξολογίες, συμμετοχή στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας. Ας πέσει μπροστά Του κι ας κλάψει για την αμαρτία του, για την αδυναμία του. Ας βασισθεί στα λόγια Αυτού που λέγει με τη φωνή του Ησαΐα: «*Όταν απομακρυνθείς από το δρόμο Μου και στενάξεις γεμάτος από μετάνοια, τότε θα σωθείς*» (Ησ. 30:15). «*Μήπως δεν έχει τη δύναμη το παντοδύναμο χέρι του Χριστού να σε σώσει; Ή μήπως έγινε βαρήκοο το αντί Του ώστε να μην ακούει πλέον; Τα αμαρτήματα χωρίζουν τον άνθρωπο από το Θεό*» (Ησ. 59:1-2).

«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας № 3

Η αναζήτηση του ιδανικού: Μέσα στο κομφούζιο του κήπου, το ιδανικό ταίρι παραμένει ένα απατηλό όνειρο. Σχέσεις αρχίζουν και τελειώνουν με τη θλιβερή διαπίστωση ότι ήταν λάθος:

Πλησίασε και δες, κοίτα ανάμεσα στα δέντρα
Βρες το κορίτσι, αν μπορείς.
Πλησίασε και δες, κοίτα μέσα στο σκοτάδι
Ακολούθησε τα μάτια σου
έχε εμπιστοσύνη στα μάτια σου.
Ακούω τη φωνή της να φωνάζει τ' όνομά μου.
Ο ήχος είναι βαθύς μέσα στο σκοτάδι.
Ακούω τη φωνή της κι αρχίζω να τρέχω
μέσα στα δέντρα, μέσα στα δέντρα.
Άξαφνα σταματώ, μα ζέρω πως είναι
πολύ αργά,
έχω χαθεί μέσα σ' ένα δάσος ολομόναχος.
Το κορίτσι δεν ήταν ποτέ εκεί
Είναι πάντα τα ίδια
Τρέχω προς το τίποτα ξανά και ξανά
και ξανά...*

Το παιχνίδι: Μερικές φορές μια σχέση θεωρείται παιχνίδι. Το σεξ έχει πρωταρχικό ρόλο· πέραν αυτού σχεδόν τίποτα δεν συνδέει τους «συντρόφους», που φροντίζουν επιμελώς να έχει ο άλλος την ευθύνη και την πρώτη κίνηση:

Άσε με να σου κρατώ το χέρι
τρέμω σαν γάλα,
γίνομαι μελαγχολικός...
... Μοιάζουμε τέλειοι σαν γάτες
οι δυο μας πάλι μαζί
μα είναι απλώς το ίδιο, ένα χαζό παιχνίδι.
Μα δεν με νοιάζει αν εσένα δε σε νοιάζει
Και δεν νιώθω αν δε νιώθεις εσύ
Και δεν θα το πω αν δεν το πεις εσύ πρώτα...
... Όλα αυτά, ύστερα πίσω ξανά
Ένα άλλο κορίτσι, ένα άλλο όνομα
μείνε ζωντανός, μα μείνε ο ίδιος
είναι απλώς το ίδιο, ένα χαζό παιχνίδι.
Μα δεν με νοιάζει, αν εσένα δε σε νοιάζει,
και δεν νιώθω, αν δε νιώθεις εσύ,
και δεν το θέλω αν δεν το θέλει εσύ,
και δεν θα το παίξω
αν δεν το παίξεις εσύ πρώτη...
... Πάμε στο κρεββάτι.*

Σεξουαλικά αντικείμενα μιας χρήσεως (**One night stand**): Κάποιος που «δεν μας κάνει» για σύντροφος ίσως χρησιμοποιηθεί μόνο μία φορά, χωρίς να του δοθεί ιδιαίτερη σημασία:

Περίμενε ένα λεπτό άνθρωπε,
πρόφερες λάθος τ' όνομά μου,
δεν περίμενες για όλες τις πληροφορίες
προτού με διώξεις.

* A forest, τραγούδι του αγγλικού συγκροτήματος The Cure

* Στίχοι από το τραγούδι Let's go to bed των Cure.

Στάσου ένα λεπτό κύριε,
πληγώνεις κάπως τα αισθήματά μου
με βλέπεις σαν μια γλυκειά φτιαγμένη κούκλα...
Με πέρασες για κοροϊδο,
με πέρασες για παιδί...
Κοίταξες έντονα τον πισινό μου για πολύ
κι έπαιξες γκολφ για λίγο.
Κινείσαι σαν ψάρι,
με χαιδεύεις στο κεφάλι.
Μ' έβγαλες έξω να με ποτίσεις, να με ταισεις
και να μου κάνεις σεξ,

αλλά δεν άκουσες λέξη απ' όσα είπα... *

Μπορεί επίσης να δοθούν υποσχέσεις σε ανθρώπους που χρησιμοποιήσαμε μόνο μια φορά:
Λοιπόν, είναι οκτώ η ώρα στο Μπόζ του Αιντάχο

Θα βρω τον οδηγό της λιμουζίνας μου.
Κύριος, πήγαινέ μας στην παράσταση.
Έχω κάνει σχέδια για αργότερα απόψε.
Θα βρω μια μικρή βασίλισσα
και ξέρω ότι μπορώ να την περιποιηθώ καλά.
Πως είναι τ' όνομά σου, κοριτσάκι;
Πως είναι τ' όνομά σου;
Πίσω στο ξενοδοχείο...
... Λοιπόν, η αστυνομία είπε
ότι δεν μπορούμε να πιούμε στο μπαρ, τι κρίμα
Δεν έρχεσαι πάνω κορίτσι μου
να πιούμε λίγη σαμπάνια;
Πως είναι τ' όνομά σου, κοριτσάκι;
Πως είναι τ' όνομά σου;
... Εννιά η ώρα την επόμενη μέρα
και είμαι έτοιμος να φύγω.
Έχω να διανύσω εξακόσια μίλια
για να δώσω άλλη μια παράσταση.
Να καλέσω ένα ταξί να σε πάει σπίτι σου;
Σίγουρα ήτανε σπουδαία.
Οταν ξανάρθω εδώ του χρόνου
θέλω να σε ξαναδώ.
Πως ήταν τ' όνομά σου, κοριτσάκι,
Πως είναι τ' όνομά σου; (...)
Λοιπόν, δεν είναι ντροπή... **

Σεξουαλικά αντικείμενα αορίστου χρόνου: Η χρήση κάποιου μπορεί να διαρκεί επ' αόριστον, χωρίς δεσμεύσεις. Έτσι κι αλλιώς δεν μας νοιάζει...

Ξέρεις ότι μ' ανάβεις...
Μάτια τόσο μεγάλα και πόδια τόσο μακριά,
μην προσπαθείς, όμως, να μου μιλήσεις,
δεν θ' ακούσω τα ψέμματά σου.
Στα μάτια μου είσαι απλώς ένα αντικείμενο
Επιτηδευμένο χαμόγελο

* Στίχοι από το Right through you της Alanis Morissette.

** What's your name? τραγούδι των Αμερικανών Lynyrd Skynyrd.

Ξελογιάζεις με τόσο εξαιρετικό στυλ
 Μην προσπαθείς, όμως, να με γελάσεις
 γιατί μπορώ να δω
 πίσω από τη μεταμφίεσή σου
 Στα μάτια μου, είσαι απλώς ένα αντικείμενο
 μα δεν με νοιάζει, απλώς δε με μέλλει
 Δεν έχω αντίρρηση να μ' αγγίζεις
 Ξέρεις ακριβώς τι να κάνεις... Και σε θέλω
 Μην προσπαθείς, όμως, να με κρατήσεις
 γιατί δεν θέλω δεσμεύσεις
 Στα μάτια μου, είσαι απλώς ένα αντικείμενο
 Μα δε με νοιάζει, απλώς δεν με μέλλει
 Δεν έχω αντίρρηση να με αγγίζεις
 Είσαι απλώς ένα αντικείμενο, αντικείμενο... *

Τα ελαττώματα αυτού που επιδιώκει τη σχέση είναι μια καλή δικαιολογία για χρήση. Μόνο αυτό του αξίζει, αυτός φταίει που τον βλέπουμε σαν αντικείμενο κι όχι εμείς.

- **Διασκέδαση:** Η διασκέδαση πάει με όλα, όπως π.χ. με την επιβεβαίωση του ανδρισμού:

Είμαι καινούργιος εδώ, ξένος σ' αυτήν την πόλη.
 Που είναι η διασκέδαση;
 Ποιος θα ξεναγήσει αυτόν τον ξένο;
 Θα μπορέσει καμμιά γυναίκα σ' αυτή την ερημιά
 να με κάνει να νιώσω άντρας;
 Πάρε τούτο τον πρόσφυγα του rock εν' ρολ
 μωρό μου, λευτέρωσέ με.
 Χρειάζομαι μια βρώμικη γυναίκα
 χρειάζομαι ένα βρώμικο κορίτσι. *

- **Εμπλοκή τρίτων:** Οι τρίτοι δεν είναι πάντα απρόσκλητοι· ίσως μάλιστα να εναλλάσσονται:

Να λες ψέμματα, ν' απατάς και να πληγώνεις
 φαίνεται ότι αυτά είναι όλα κι όλα που κάνεις.
 Μπλέκεις με κάθε αγόρι στην πόλη,
 παραπετώντας με για να σκεφτείς
 κάποιον καινούργιο.
 Είσαι πάντα ίδια, παιζεις το παιχνίδι σου,
 με τρελαίνεις, θα σε βρει μπελάς... **

- **To διώξιμο:** Συμβαίνει όταν δεν χρειαζόμαστε πια τον άλλο, οπότε ανακαλύπτουμε και τα ελαττώματά του:

Δεν με νοιάζει ό, τι κι αν πεις. ***
 Δεν σ' άκουσα, μωρό μου,
 δεν σ' άκουσα ποτέ έτσι κι αλλιώς...
 Δεν με νοιάζει τι κάνεις
 όσο δεν είμαστε μαζί οι δυο μας.
 Πονηρή, πανούργα σαν το μάτι του δαίμονα...
 Όλα είναι καλά και όλα είναι ωραία.
 Δεν ξέρεις πως έφτασε το τέλος σου...
 Πως αισθάνεσαι όταν σε διώχνουν;
 To' ξερα, μωρό μου, ναι, σχεδόν κάθε μέρα.

* Object in my eyes, τραγούδι των Cure.

* Young Lust των Pink Floyd.

** Your time iw gonna come των Led Zeppelin.

*** Demon's eye των Deep Purple.

*Πονηρή, ύπουλη σαν το μάτι του δαιμόνα.
Δεν σε χρειάζομαι πια, δεν σε θέλω μωρό μου.
Ξεγλιστράς και σέρνεσαι
γύρω απ' το μυαλό μου,
νομίζεις πως είσαι τόσο έξυπνη
αλλά, ζέρεις, είσαι τρελλή,
πονηρή, πανούργα σαν το μάτι του δαιμόνα...*

Βέβαια κανείς απ' όσους καλόπιστους ανθρώπους εγκρίνουν τις προγαμιαίες σχέσεις δεν εννοεί τέτοιες καταστάσεις, και κανείς δεν πιστεύει πως ίσως η σχέση του καταλήξει έτσι. Όμως όταν ο άνθρωπος, γεμάτος σιγουριά, εμπιστεύεται τις δικές του δυνάμεις και δε ζητά της ευλογία του Θεού στη ζωή του, αποτυγχάνει σαν τον Απόστολο Πέτρο, που ορκιζόταν ότι μόνος αυτός θα έμενε πιστός στον Χριστό, και τελικά μόνος αυτός τον αρνήθηκε. Έτσι τελικά οι προγαμιαίες σχέσεις «με αγάπη» (ακόμα και ο γάμος χωρίς Χριστό) οδηγούν σε τουλάχιστον μία από αυτές τις εξελίξεις. Ας πάρουμε μία σχέση που ξεκίνησε με «αγάπη» όπως την περιγράφει ο ένας από τους δυο:

Μέρα με τη μέρα, η αγάπη γίνεται γκρίζα
σαν το δέρμα ενός ανθρώπου που πεθαίνει.
Νύχτα με τη νύχτα υποκρινόμαστε
ότι όλα πάνε καλά,
αλλά εγώ γερνάω κι εσύ γίνεσαι αδιάφορη,
και τίποτα δεν έχει πολλή πλάκα πια.
Και μπορώ να νιώσω
μια από τις κρίσεις μου να έρχεται.
Νιώθω κρύος σαν λεπίδα ξυραφιού
σφιγμένος σαν αιμοστατικός επίδεσμος
ζερός σαν τύμπανο κηδείας.
Τρέζε στην κρεββατοκάμαρα,
στη βαλίτσα αριστερά
θα βρεις το αγαπημένο μου τσεκούρι.
Μη δείχνεις τόσο φοβισμένη,
είναι μόνο ένα μεταβατικό στάδιο,
μια από τις άσχημές μου μέρες.
Θα 'θελες να δεις τηλεόραση;
Η να μπεις στα σεντόνια;
Η να κοιτάς τον σιωπηλό αυτοκινητόδρομο;
Θα 'θελες κάτι να φας;
Θα 'θελες να μάθεις να πετάς;
Θα 'θελες να με δεις να προσπαθώ (να πετάξω);
Θα 'θελες να φωνάζεις τους μπάτσους;
Νομίζεις πως είναι καιρός να σταματήσω;
Γιατί φεύγεις;*

Καθώς η ηδονή φέρνει κορεσμό, κάποιοι στρέφονται αρχικά προς τη διαστροφή και ύστερα, όταν βαρεθούν κι αυτήν, στην εξόντωση του συντρόφου· αυτή συχνά ξεπερνά τον απλό εξευτελισμό, την απλή χειροδικία και το διώξιμο. Στο βιβλίο «Τα μάύρα φεγγάρια του έρωτα» του Πασκάλ Μπρυκνέρ, ο άντρας απατά κι εξευτελίζει σαδιστικά τη γυναίκα με την οποία έζησε μια σχέση διαστροφής, συγκλονιστική αρχικά και βαρετή αργότερα, ώσπου την εγκαταλείπει. Στη συνέχεια η γυναίκα τον επισκέπτεται στο νοσοκομείο, όπου νοσηλεύεται μετά από ατύχημα, τον πετά από το κρεββάτι αφήνοντάς τον ανάπτηρο και του προτείνει... γάμο, υποσχόμενη ότι θα τον φροντίζει. Καθώς ο ανάπτηρος την έχει απόλυτη ανάγκη, εκείνη βρίσκει την ευκαιρία να τον εκδικηθεί, παραμελώντας τον και απατώντας τον μπροστά στα μάτια του. Τελικά ο ανάπτηρος της παραμορφώνει το πρόσωπο με ζεματιστό τσάι, ώστε να γίνει άσχημη και να μην την κοιτάζει άλλος από

* One of my turns των Pink Floyd.

αυτόν... Η ταινία «Η αυτοκρατορία των αισθήσεων» του Ναγκίσα Όσιμα, βασίζεται στην πραγματική ιστορία μιας γυναίκας που στραγγάλισε τον εραστή της κατά τη διάρκεια του σεξ, προσπαθώντας ν' αποκομίσει περισσότερη ηδονή. Άλλες φορές γεννιούνται υποψίες για απιστία (ίσως αδικαιολόγητες) που οδηγούν στο έγκλημα. Τέτοια φαινόμενα πνευματικής ή και φυσικής εξόντωσης του «αγαπημένου» θεωρούνται κατά κάποιον τρόπο φυσικά από ορισμένους: Στη «Μπαλάντα της φυλακής του Ρήντινγκ», του Άγγλου ποιητή Όσκαρ Ουάιλντι (απόδοση Πολ. Βοβολίνη, εκδ. Παν. Βαρέλη), διαβάζουμε:

Μα ο καθείς σκοτώνει ό, τι αγαπάει
κι αυτό ας μπει στον καθενός τ' αντιά.
Άλλοι με κολακείες σε σκοτώνουν
κι άλλοι με το φαρμάκι στη ματιά.
Και οι δειλοί, με ένα τους φιλί σκοτώνουν·
κι αυτοί που είναι γενναίοι, με μια σπαθιά!

Νέοι σκοτώνουν, άλλοι, την καλή τους·
και μερικοί σαν φτάνουν πια στα γερατειά.
Με χέρι λάγνο άλλοι την πνίγουν·
κι άλλοι με των χρημάτων τη γητειά.

Γοργοί οι πονετικοί – για να τελειώνουν –
παγώνουν το κορμί με μαχαιριά.

Άλλοι ερωτεύονται για λίγο, ή για χρόνια.
Άλλοι τον έρωτα πουλάν ή αγοράζουν.
Ετούτοι εδώ, σκοτώνουν δακρυσμένοι·
κι αυτοί, βουβοί, χωρίς ν' αναστενάζουν.
Κι ενώ ο καθείς σκοτώνει ό, τι αγαπάει,
μα θανάτου ποινή σ' όλους δε βάζουν.

Στις μέρες μας, μουσικά συγκροτήματα και τραγουδοποιοί που περιγράφουν θανάτους και δολοφονίες «αγαπημένων» γυναικών, έχουν μεγάλη επιτυχία. Έτσι, μπορούμε να δούμε μεγάλα ακροατήρια νέων κυρίως ανθρώπων να τραγουδούν μαζί με τον δημοφιλή Αυστραλό Nick Cave στίχους σαν τους παρακάτω:

Την τρίτη μέρα με πήγε στο ποτάμι
μου έδειξε τα τριαντάφυλλα και φιληθήκαμε
και το τελευταίο πράγμα που άκουσα
ήταν ένας ψίθυρος
καθώς στεκόταν από πάνω μου χαμογελώντας
με μια πέτρα στο χέρι του.
Την τρίτη μέρα την πήγα εκεί
που φυτρώνουν τα όγρια τριαντάφυλλα
κι εκείνη ξάπλωσε στην όχθη,
ο άνεμος φυσούσε σαν κλέφτης.
Τη φίλησα για αποχαιρετισμό και είπα
«Όλες οι όμορφες πρέπει να πεθάνουν»
και γονάτισα, κι έβαλα ένα τριαντάφυλλο
ανάμεσα στα δόντια της...

Το τραγούδι αυτό (Where the wild roses grow, από τον δίσκο Murder Ballads, δηλ. Μπαλλάντες φόνων), είναι ένα από τα πολλά παρόμοιας θεματολογίας του εν λόγω τραγουδοποιού κι ερμηνευτή. Η επιτυχία τέτοιων τραγουδιών κάνει πολλούς να συμπεράνουν ότι όσοι τα αγαπούν ξέροντας τι λένε οι στίχοι, έχουν κάποια στοιχεία διαστροφής. Άλλα τραγούδια που εκφράζουν διάφορες διαστροφές είναι πολύ συνηθισμένα στον κήπο. Έτσι, σ' αυτό με τον εύγλωττο τίτλο «Κρεββάτι από καρφιά», ο Αμερικανός Alice Cooper τραγουδά:

Ναι, θα παλαιύσουμε, το κάνουμε κάθε βράδυ.

*Οταν μωρό μου γρατζούνας,
ξέρεις ότι θα σε δαγκώσω...
Μπορείς να με σκοτώσεις,
μπορώ να σε κάνω να κλάψεις.
Τα επερώνυμα έλκονται, γι' αυτό κανείς
δεν μπορεί να σε κάνει να νιώσεις όπως εγώ.
Η αγάπη μας είναι ένα κρεββάτι από καρφιά
Η αγάπη πονάει καλά σ' ένα κρεββάτι από καρφιά
Θα σε ξαπλώσω κάτω,
κι εκεί που όλοι οι άλλοι αποτυχαίνουν
θα σε οδηγήσω σαν σφυρί¹
σ' ένα κρεββάτι από καρφιά...*

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου το ζευγάρι συντηρεί τη σχέση του με την επινόηση εξωτερικών εχθρών, κι ενωμένο στρέφεται κατά του «έξω κόσμου». (Τέτοια φαινόμενα αφθονούν στο εξωτερικό και αφορούν συνήθως άτομα που κουβαλούν διάφορα ψυχολογικά προβλήματα πριν σχετιστούν μεταξύ τους) Πιο συνηθισμένη είναι η σχέση στην οποία οι σύντροφοι επιδίδονται από κοινού σε κάτι αυτοκαταστροφικό (π.χ. χρήση ναρκωτικών).

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν πολλοί που δεν θέλουν να διδάξουν στα παιδιά την αλήθεια για την ανθρώπινη φύση και τις ευθύνες τους έναντι των συνανθρώπων, αλλά να τα εξοικειώσουν με τις «φυσικές» προγαμιαίες σχέσεις μέσω διαφόρων σχολικών μαθημάτων. Θα τραβήξουν που θα τραβήξουν όλα αυτά τα βάσανα, ας μη βρεθούν τουλάχιστον με κάποια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη ή κάποιο ενοχλητικό αφροδίσιο νόσημα...

Η Ορθόδοξη «σεξουαλική αγωγή» (Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Μεταλληνού)

Επίμονα προβάλλεται σήμερα η ανάγκη για «σεξουαλική αγωγή» των παιδιών μας, στο πλαίσιο μάλιστα της σχολικής τους παιδείας. Όπως σε πολλούς άλλους τομείς της ζωής μας μάθαμε να ακολουθούμε τυφλά την «πολιτισμένη» Δύση, έτσι και στο θέμα αυτό. Ο φόβος μας είναι πάντα να μην υστερήσουμε απέναντί της. Γι' αυτό αντιγράφουμε πάντα πρόθυμα τον προβληματισμό και τις μεθόδους της. Επόμενο, λοιπόν, να θεωρούμε απαραίτητο ο «διαφωτισμός» να προχωρήσει και στην προβληματολογία του «γενετησίου ενστίκου». Βέβαια, το τι διδάσκει η Δύση σχετικά με το ζήτημα αυτό, δεν φαίνεται να θεωρείται πρωταρχικής σημασίας. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Δύση – και μεις μαζί της, αφού είμαστε κομμάτι της – κλυδωνίζεται σε μια λαίλαπα πανσεξουαλισμού. Ο «φρούδισμός» έχει καταστεί κυρίαρχη ιδεολογία στην εποχή μας. Η προτεραιότητα δίνεται στο σεξουαλικό ένστικτο και στην κτηνώδη ορμή. Το ανθρώπινο σώμα κατήντησε υποτιμημένη αξία και αντικείμενο-όργανο ηδονής. Μέσα σ' αυτό το κλίμα διαμορφώνεται το περιεχόμενο της «σεξουαλικής» διαφώτισης του ευρωπαίου ανθρώπου. Έρχεται όμως από τα βάθη των αιώνων η φωνή του ουρανοβάμονα και θεόπτη Απ. Παύλου να μας παρουσιάσει την «σεξουαλική αγωγή», όπως (πρέπει να) διδάσκεται στο Σώμα του Χριστού, στο «σχολείο» της Εκκλησίας. Παραθέτουμε το σχετικό κείμενό του:

Το σώμα, ναός του Αγίου Πνεύματος (Α' Κορ. 6:12-20)

Αδελφοί, πάντα μοι έξεστιν, αλλ' ου πάντα συμφέρει· πάντα μοι έξεστιν, αλλ' ουκ εγώ εξουσιασθήσομαι υπό τίνος. Τα βρώματα τη κοιλία, και η κοιλία τοις βρώμασιν· ο δε Θεός και ταύτην και ταύτα καταργήσει. Το δε σώμα ου τη πορνεία, αλλά τω Κυρίω, και ο Κύριος τω σώματι· ο δε Θεός και τον Κύριον ἡγειρε και ημάς εξεργεί δια της δυνάμεως αυτού. Όνκ οίδατε ότι τα σώματα υμών μέλη Χριστού εστιν; Άρας ουν τα μέλη του Χριστού ποιήσω πόρνης μέλη; Μη γένοιτο! Ή ουκ οίδατε ότι ο κολλώμενος τη πόρνη εν σώμα εστιν; «Ἐσονται» γαρ, φησίν, «οι δύο εις σάρκα μίαν». Ο δε κολλώμενος τω Κυρίω εν πνεύμα εστι. Φεύγετε την πορνείαν. Παν αμάρτημα ο εάν ποιήσῃ άνθρωπος εκτός του σώματος εστιν, ο δε πορνεύων εις το ίδιον σώμα αμαρτάνει. Ή ουκ οίδατε ότι σώμα υμών ναός του εν υμίν Αγίου Πνεύματος εστιν, ου έχετε από Θεού, και ουκ εστέ εαυτών; Ηγοράσθητε γαρ τιμής. Δοξάσατε δη τον Θεόν εν τω σώματι υμών και εν τω πνεύματι υμών, ἀτινά εστι του Θεού.

(Μετάφραση: Όλα μου επιτρέπονται, αλλά δεν συμφέρουν όλα. Όλα μου επιτρέπονται, αλλά εγώ δεν θα αφήσω τον εαυτό μου να εξουσιασθεί από τίποτα. Τα φαγητά είναι για την κοιλιά, και η κοιλιά για τα φαγητά· ο Θεός θα καταργήσει και αυτήν και εκείνα. Αλλά το σώμα δεν είναι για την πορνεία· είναι για τον Κύριο και ο Κύριος για το σώμα. Ο δε Θεός και τον Κύριο ανέστησε και εμάς θα αναστήσει δια της δυνάμεως Του. Δεν ζέρετε ότι τα σώματά σας είναι μέλη του Χριστού; Να πάρω λοιπόν τα μέλη του Χριστού και να τα κάνω μέλη πόρνης; Μη γένοιτο. Δεν ζέρετε ότι εκείνος που προσκολλάται στην πόρνη είναι ένα σώμα μ' αυτήν; Γιατί θα γίνουν, λέγει, οι δύο μία σάρκα. Εκείνος δε που προσκολλάται στον Κύριο είναι ένα πνεύμα μ' Αυτόν. Αποφεύγετε την πορνεία. Κάθε άλλο αμάρτημα που κάνει ο άνθρωπος είναι έχω από το σώμα, εκείνος όμως που πορνεύει, αμαρτάνει προς το ίδιο τον το σώμα. Ή δεν ζέρετε ότι το σώμα σας είναι ναός του Αγίου Πνεύματος που είναι μέσα σας και το οποίο έχετε από το Θεό, κι ότι δεν ανήκετε στους εαυτούς σας; Έχετε αγορασθεί αντί τιμήματος. Δοξάστε λοιπόν το Θεό με το σώμα σας και το πνεύμα σας, τα οποία ανήκουν στο Θεό.)

Η ρίζα του προβλήματος

Η απάντηση του Παύλου αρχίζει περίεργα, αλλ' όχι ανεξήγητα, από την κοιλιοδουλεία. Γιατί οι «σαρκικές επαναστάσεις» έχουν ως βασική τους αιτία την γαστριμαργία. Από αυτήν γεννιέται το πάθος της πορνείας. Και ως «πορνεία» νοεί ο Απόστολος, και μαζί του οι Άγιοι Πατέρες μας, όχι φυσικά μόνο τη σαρκική σχέση με κάποια πόρνη, αλλά κάθε χρήση του γενετησίου ενστίκτου για σκοπούς έχω από το θέλημα του Θεού, που είναι η δημιουργία οικογένειας. «Το σώμα του Χριστιανού δεν επλάσθη δια να τρυφά και εκ της τρυφής να πίπτη εις την πορνείαν, αλλ' επλάσθη δια να ενωθή με τον Κύριον, Ος τις είναι η κεφαλή του» (άγ. Νικόδημος ο Αγιορείτης). Η νηστεία και η χαλιναγώγηση του σώματος, ουσιαστικά στοιχεία της Ορθόδοξης ασκητικής, αυτόν ακριβώς τον στόχο έχουν: να αποφευχθεί η «θεοποίηση» της κοιλίας (Φιλιππ. 3:19), ώστε

να μην υποθάλπωνται τα σαρκικά πάθη, που έχουν ως κύρια αιτία την ευζωία και κοιλιοδουλεία/ «Τι δε σαρκός ευπαθούσης, και νεότητι περιφερομένης, αφρονέστερον;» - θα πει ο Μ. Βασίλειος.

Η διδασκαλία του Απ. Παύλου διαρθρώνεται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α') Πόσοι δεν βλέπουν το σώμα τους ως όργανο ηδονής; Όχι, λέγει ο Παύλος. Το σώμα είναι δημιούργημα του Θεού και δεν πλάσθηκε για τις πορνικές σχέσεις, αλλά για να θεωθεί μαζί με την ψυχή, που είναι άρρηκτα δεμένη μαζί του. Θα αναστηθεί μαζί με την ψυχή, για να ζήσει αιώνια, ή στη «δόξα» του Θεού ή στην θέασή της ως «καυστικού πυρός» (πρβλ. Εβρ. 12:29), που είναι η κόλαση. Γι' αυτό δέχεται το σώμα μας τη χάρη του Θεού, ώστε να μεταβάλλεται σε «ναό του εν ημίν Αγίου Πνεύματος» αφού βέβαια καθαρισθεί πρώτα από τα πάθη του ο άνθρωπος. Πορεία δόξας είναι η ζωή του πιστού μέσα στο Σώμα του Χριστού. Να, λοιπόν, γιατί είναι πτώση και συντριβή η (οποιαδήποτε) πορνεία. Εκτροχιάζει το σώμα μας, αλλά και όλο τον άνθρωπο από τον αιώνιο προορισμό του.

β') Τα σώματά μας με το βάπτισμα γίνονται μέλη του Χριστού. Όταν λοιπόν χρησιμοποιούμε τα μέλη του σώματός μας, για να διαπράξουμε οποιοδήποτε κακό, χρησιμοποιούμε μέλη του Χριστού για τη διάπραξη της αμαρτίας μας. Έτσι, κάνουμε τα «μέλη του Χριστού» να αμαρτάνουν. Υπάρχει χειρότερο και φοβερότερο από αυτό; Αν λ.χ. φονεύσω κάποιον, με το χέρι του Χριστού τον φονεύω. Όταν βρίζω κάποιον, με το στόμα του Χριστού τον βρίζω. Όταν αδικών τους γύρω μου, με το χέρι του Χριστού τους αδικώ. Και όταν πορνεύω, με τα μέλη του Χριστού πορνεύω. Αυτή είναι η τραγικότητα και αφροσύνη της «πορνείας»! Αποσπώ τα μέλη μου από το σώμα του Χριστού και τα καταδικάζω σε θάνατο, καθιστώντας τα όργανα της αμαρτίας μου. Μέσα στον αληθινά εκκλησιαστικό γάμο, με το μυστήριο, την πίστη και τη σωφροσύνη του, το ζευγάρι εντάσσει στη χάρη του Θεού και τη σωματική του σχέση, που γίνεται «δια της τεκνογονίας» μέσο σωτηρίας. Έξω από το μυστήριο και τη χάρη του Θεού (και αυτό συμβαίνει σε κάθε άλλο είδος «γάμου») η σωματική σχέση παύει να είναι κοινωνία εν Χριστώ και γίνεται σχέση σαρκική, δηλαδή πορνεία, αποκοπή από το Σώμα του Χριστού, θάνατος.

γ') Η ουσία της «πορνείας» παρουσιάζεται από τον Απόστολο και από μια άλλη οπτική γωνία. «Δικό μου είναι το σώμα και το κάνω ό,τι θέλω!» Αυτή είναι η πρόχειρη επιχειρηματολογία μας. Όχι, απαντά ο Παύλος. Δεν είναι δικό σας τίποτε, συνεπώς ούτε και το σώμα σας. Δεν ανήκετε στον εαυτό σας. Και ως δημιουργήματα του Θεού, αλλά και για ένα εξ ίσου σπουδαίο λόγο. Σας εξαγόρασε ο Χριστός με ατίμητο τίμημα, το πανάγιο αίμα Του. Είμαστε «εξαγορασμένοι σκλάβοι», κατά τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη. Δεν είναι δικά μας, λοιπόν τα σώματά μας, αλλά του Χριστού. Περισσότερο δε από κάθε άλλη αμαρτία η πορνεία μολύνει όλο μας το σώμα, σαρκικά και πνευματικά, και ισοδυναμεί με αυτοκτονία.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, γιατί με τόση αγωνία φωνάζει ο Παύλος; Φεύγετε (τρέξτε να σωθείτε από) την πορνεία! Τη βλέπει να καταδιώκει απευλητικά τον άνθρωπο: Καμμιά αμαρτία δεν μας κυνηγά τόσο, όσο η σαρκική, γιατί είναι ριζωμένη μέσα μας. Παρατηρεί ο Άγ. Γρηγόριος Νύστης: «... Όταν μορφή πορνική τοξεύη, νώτα διδόναι (να τρέπεσαι σε φυγή)... Κατατοξεύει γαρ κατ' οφθαλμών η πορνεία, έστι δε των άλλων πονηρευμάτων φοβερώτερον!»

Αναγκαία προϋπόθεση

Γίνεται, λοιπόν, φανερό, ότι η «σεξουαλική αγωγή» στο χώρο της Ορθοδοξίας δεν είναι παρά θεολογία του ανθρώπινου σώματος, μέρος της Ορθόδοξης ανθρωπολογίας. Δεν πρόκειται, συνεπώς, για μια «επιστημονική» ανάλυση και περιγραφή της σωματικής λειτουργίας ή για ηθικοκοινωνική καθοδήγηση, αλλά για θεώρηση του ανθρώπου μέσα από το πρίσμα της θείας αποκαλύψεως. Μια τέτοια αντίληψη, άρα, για τον άνθρωπο και το σώμα του δεν «διδάσκεται» θεωρητικά, ούτε, πολύ περισσότερο, επιβάλλεται! Εμπνέεται μονάχα στα πλαίσια της εν Χριστώ ζωής και του πνευματικού αγώνα της Ορθοδοξίας. Ο Χριστιανός νέος μαθαίνει κοντά στον Γέροντα-Πνευματικό του να ζει εν Χριστώ, με προσευχή και άσκηση, αγώνα και εγκράτεια, γνωρίζοντας ότι ο στόχος του είναι ο εν Χριστώ δοξασμός του σώματος και της ψυχής του. Αν δεν ισχύει η προϋπόθεση αυτή, δεν είναι περίεργο η διδασκαλία του Απ. Παύλου να απορρίπτεται σαν μύθος.

«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας № 4

- Ο διχασμός: Η θέληση του ανθρώπου μπορεί να έρθει σε αντίθεση με τις πράξεις του κατά την εξέλιξη της σχέσης:

*Τρέμουν τα πόδια μου, το σώμα μου δειλιάζει
Κάθε φορά που πλησιάζεις προς τα δω
Με ξεσηκώνεις με χαλάς και μ' αναγκάζεις
Να μπω γυμνός στο ηλεκτρικό σου μακελειό
Μυρίζεις θάνατο μα εγώ σε γυροφέρνω
Δεν έχω δύναμη μακριά να κρατηθώ
Βάζω στην άκρη το μυαλό μου νικημένο
Μέσα στις στάχτες σου διψάω να βρεθώ
Σαν τότε που μας τρόμαζε το ήσυχο φεγγάρι
Σαν τότε που ματώναμε μαζί^{*}
Μόνοι σ' ένα άγνωστο νεκρό πλανήτη
Ερωτευμένοι σχιζοφρενείς
Τρέχω συνέχεια να κρυφτώ μακριά από σένα
Κι ενώ νομίζω πως μπορώ να γιατρευτώ
Πάνω σου πέφτω ξαφνικά κι απεγνωσμένα
Στο ηλεκτροσόκ σου προσπαθώ ν' αντισταθώ.*

- Η διαστροφή: Μια σχέση ίσως καλύπτει περίεργες «ανάγκες» (βλ. και σελ.):

*Ω, μωρό μου, μη μ' αφήνεις τώρα
μη λες ότι είναι το τέλος του δρόμου μας
θυμήσου τα λουλούδια που σου 'στειλα,
σε χρειάζομαι, μωρό μου, για να σε κουρελιάσω
μπροστά σ' όλους τους φίλους μου
ω, μωρό μου, μη μ' αφήνεις τώρα
πως φεύγεις, όταν ξέρεις πόσο σε χρειάζομαι
για να σε σαπίζω στο ξύλο τα Σαββατόβραδα,
ω, μωρό μου, μη μ' αφήνεις τώρα,
πως μπορείς να μου φέρεσαι έτσι;
Φεύγεις,
σε χρειάζομαι, μωρό μου, γιατί φεύγεις;*^{*}

- Η δίψα για έμπνευση και συγκινήσεις: Αυτός που την έχει συχνά την εκλαμβάνει ως πραγματικό έρωτα, τουλάχιστον στην αρχή, και δεν καταλαβαίνει ότι εξαπατά το σύντροφό του και τον εαυτό του. Μια τέτοια δίψα μπορεί να εκφράζεται και ποιητικά:

*Εμένα τα τραγούδια μου δεν ήταν για κανέναν.
Νόμιζα πως γραφτήκανε για τα δικά μας βράδυα,
μα είχα για συγκίνηση τα δίχτυα μου απλωμένα,
ενώ η καρδιά μου πέθαινε ανίκανη και άδεια.
Εμένα τα τραγούδια μου δεν ήταν για κανέναν,
παρά για της διέγερσης
τους μεθυσμένους χτύπους.
Εύκολη βρήκα πρόφαση πως αγαπούσα εσένα,
για να 'χω κάποιο άλλοθι
στων ποιητών τους κήπους.
Εμένα τα τραγούδια μου δεν ήταν για κανέναν
και δεν το κέρασα ποτέ το αθάνατο νερό μου.*

* Τραγούδι: Ερωτευμένοι σχιζοφρενείς, Συγκρότημα: Τρύπες.

* Τραγούδι: Don't leave me now Συγκρότημα: Pink Floyd.

*Με λέξεις, και με σχήματα μαστορικά πλεγμένα,
Κρυμμένο πάντα κράτησα καλά τον εαυτό μου.* **

** Εμένα τα τραγούδια μου, ποίημα της Ρεβέκκας Ράϊκου.

**Οι προγαμιαίες σχέσεις υπό το φως
Της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας
(Πρωτοπρεσβυτέρου π. Σαράντη Σαράντου)**

Η συζήτηση πάνω στις προγαμιαίες σχέσεις προκαλεί το ενδιαφέρον όλων μας, μικρών και μεγάλων. Όσο κι αν μερικοί ελαχιστοποιούν τη σπουδαιότητά τους, είναι θέμα κεφαλαιώδες, είναι θέμα ζωής.

Οι θεωρίες, οι αντιλήψεις ή οι επιμέρους ηθικές πρακτικές «του κόσμου τούτου» είναι μεταβλητές και εναλλασσόμενες πάνω σ' όλα τα θέματα, αλλά και στο συγκεκριμένο θέμα των προγαμιαίων σχέσεων. Ο «κόσμος» μαζί με τις θεωρήσεις του μεταβάλλεται άλλοτε προς το καλύτερο και άλλοτε προς το χειρότερο, ανάλογα με σταθμιζόμενους ή μη παράγοντες, συνειδητούς ή ασυνείδητους.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας «έχουσα ως μακαρία κεφαλή της» τον ίδιο το Χριστό και εμάς τους ανθρώπους ως μύρια μέλη του αγίου σώματός Της, έχει τις αναρίθμητες θεανθρώπινες σταθερές Της τόσο στη ζώσα δογματική διδασκαλία Της όσο και στις ηθικές θεανθρώπινες πρακτικές Της, Εμείς, ως διαρκώς τελειούμενα μέλη του σώματος της Εκκλησίας, δηλαδή του σώματος του Χριστού, προσπαθούμε να αφομοιώνουμε την αγία αγωγή Της, τις άγιες εντολές Της, την αγία διδασκαλία Της που είναι εντελώς συμβατή με τη ψυχολογία μας και γενικά με ολόκληρη την ανθρωπολογική μας κατάσταση και δημιουργία. «Διώκω ει και καταλάβω» λέγει ο Απόστολος Παύλος. Αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζω τα αμύθητα πλούτη που είναι κατατεθειμένα στην αγία Τράπεζα της Εκκλησίας μας και προσπαθώ καλοπροαίρετα, ως αγωνιζόμενο μέλος Της, να εισπράττω νοητικά, βιωματικά, ψυχικά και σωματικά από τον θεανθρώπινο πλούτο Της.

Ποτέ η Ορθόδοξη Εκκλησία μας στη μακρά ενδοκοσμική προσφορά αγωγής Της δεν καταπίεσε τα μέλη Της για να εφαρμόσουν αναγκαστικά τις οδηγίες Της. Οι άγιες επιταγές Της είναι συνυφασμένες με την ελευθερία της αγίας Οικονομίας, η οποία απορρέει από τα αρχέγονα οικονομικά σχέδια της Παναγίας Τριάδας.

Στο θεόπνευστο κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης φαίνεται ολοκάθαρα ο ελεύθερος, ο οικονομικός και εναλλακτικός σχεδιασμός του ανθρωπίνου γένους από το Δημιουργό Πατέρα Θεό, τον συνδημιουργό Υἱό Θεό και το σύμφωνο Πνεύμα Άγιο Θεό. Στον 26^ο στίχο του πρώτου κεφαλαίου της Π.Δ. λέει ο Θεός: «Ποιήσωμεν ἀνθρωπὸν κατ᾽ εἰκόνα ημετέραν καὶ καθ' ομοίωσιν». Εδώ φαίνεται ο αρχικός παρθενικός σχεδιασμός τους ενός ανθρώπου, δηλαδή η αρχική βουλή του Θεού για τον άνθρωπο, ο οποίος μένοντας ενωμένος με το Θεό δεν θα είχε άλλη ανάγκη στενότερης επαφής – σαρκικής επαφής – με άλλο πρόσωπο. Σύμφωνα με τα ερμηνευτικά σχόλια του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου και του Αγίου Γρηγορίου Νύστη και άλλων ογίων Πατέρων πάνω στη διδασκαλία της Γενέσεως περί της δημιουργίας του ανθρώπου, κάθε άνθρωπος έχει μέσα του τις προϋποθέσεις για ένα παρθενικό βίο. Μέσα σ' αυτόν τον παρθενικό βίο εκπαιδεύεται σ' όλη τη διάρκεια της ζωής του να αγαπά «εξ ὀλῆς ψυχῆς, εξ ὀλῆς καρδίας, εξ ὀλῆς διανοίας καὶ εξ ὀλῆς ισχύος» τον εν Τριάδι Κύριο και τα μύρια τίμια πρόσωπα των αδελφών του. Δεν είναι νομοτελειακή, ούτε είναι απαραίτητη η σχέση του γάμου για την επίτευξη αυτού του μεγάλου στόχου, το να αγαπήσει ο άνθρωπος το Θεό του και το συνάνθρωπό του ως αδελφό του.

Όμως η όντως αξιοθαύμαστη αγάπη του Θεού επενόησε και άλλο εναλλακτικό οικονομικά σχέδιο για τους ανθρώπους Του, τα παιδιά Του. «Ἄρσεν καὶ θήλυ εποίησεν ο Θεός καὶ ευλόγησεν αυτούς ο Θεός λέγων· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αυτῆς» αναφέρεται στο πρώτο κεφάλαιο της Γενέσεως, στους στίχους 27 και 28. ερμηνεύοντας οι θεόπνευστοι Πατέρες της Εκκλησίας μας ότι προβλέποντας ο Θεός την τελική αστάθεια του ανθρώπου, γνωρίζοντας εκ των προτέρων την πτώση του ανθρώπου, προγραμματίζει τη διαφοροποίηση των φύλων, του αρσενικού και του θηλυκού. Η ευλογία του Θεού είναι ευλογία ενοποιητική. Ενώνει τους δύο συζύγους εις σάρκα μίαν και τους εκπαιδεύει με αυτόν τον ευλογημένο, θεσμικό τρόπο, να αγαπούν ο ένας τον άλλο και στη συνέχεια, αναγωγικά, το Θεό. Ευλογημένοι καρποί αυτῆς της αγάπης των δύο αναμεταξύ τους και της αγάπης τους προς τον εν Τριάδι Θεό είναι τα παιδιά, που είναι πρώτα βουλήματα (καρποί της βουλής) του Θεού και καρποί της εν Θεώ αγάπης συζύγων. Ένωση συζυγική, αγάπη θεϊκή, δημιουργία νέων ανθρώπων αποτελούν το τρίπτυχο ή την τριαδολογία του καταξιωμένου γάμου.

Στην Παλαιά Διαθήκη που είναι ισόκυρη και ισοστάσια με την Καινή Διαθήκη φαίνονται ξεκάθαρα και οι θεολογικές και οι ανθρωπολογικές προοπτικές του γάμου. Άλληλοαγαπώμενοι οι δύο σύζυγοι

ενώνονται χαρισματικά με το Θεό. Εντεύθεν γίνονται συνδημιουργοί Του, τιμημένοι με τα εκλεκτά χαρίσματα της μητρότητας και της πατρότητας.

Στην Καινή Διαθήκη ανανεώνονται οι δύο βουλές του Θεού. Η πρώτη, η παρθενική βουλή του Θεού φανερώνεται στο πρόσωπο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, ο οποίος ως νέος Αδάμ εγκαινιάζει οριστικά τον νέο τρόπο ζωής. Με το όγδοο Μυστήριο, κατά τους Αγίους Πατέρες, την κατά Χριστόν αγαμία, εισάγει και θεσμοθετεί το νέο τρόπο ζωής, τον παρθενικό. Άνθισε και εξακολουθεί να καλλιεργείται στα Ορθόδοξα Μοναστήρια μας αυτή η αρχετυπική βουλή του Θεού ενανθρωπισμένη στο Θεανδρικό παρθενικό πρόσωπο Του και επεκτεινόμενη χαρισματικά στα μύρια πρόσωπα των αγίων Μοναχών και των αγίων Μοναζουσών της αγίας Ορθοδοξίας μας, άλλος λιγότερο και άλλος (από τους μοναχούς μας) τρανότερα κατάφεραν και καταφέρνουν, παρά τους ασταμάτητους πειρασμούς, να υποστασιοποιήσουν (να κάνουν πραγματικότητα) τον παρθενικό βίο, όπως τον έζησε ο Κύριος μας πάνω σ' αυτόν τον συγκεκριμένο κόσμο με τις δαιδαλώδεις μεταπτωτικές προκλήσεις του.

Στην ίδια εποχή της Καινής Διαθήκης ανανεώνεται και η δεύτερη εναλλακτική βουλή του Τριαδικού Θεού, που είναι ο Γάμος. Στο γάμο της Κανά ο Χριστός μεταβάλλει το νερό σε κρασί παρουσία της Παναγίας μας και των αγίων Μαθητών Του. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος υποστηρίζει ότι, μαζί με την πραγματικότητα του πρώτου θαύματος, χορηγείται μυστικά στο ζεύγος της Κανά ο ποιοτικός τρόπος συζυγικής αγαπητικής υπάρξεως, που είναι το καλύτερο γαμήλιο δώρο του Θεού στον άνθρωπο. Το συζυγικό πρόσωπο περικλείει τη μοναδικότητα του συζυγικού ενδιαφέροντος, της συζυγικής εν Χριστώ επικοινωνίας και αγάπης.

Η δεύτερη βουλή του Θεού για τον άνθρωπο είναι βουλή χαράς, βουλή κοινωνίας και δημιουργίας. Γι' αυτό και ο Απόστολος Παύλος ονομάζει το Γάμο Μυστήριο Μέγα και τον αντιδιαστέλλει σαφώς με τα υποκατάστατά του, τη μοιχεία και την πορνεία.

Η αλληλοδιάδοχη εναλλαγή ερωτικών συντρόφων υποβιβάζει τον άνθρωπο από πρόσωπο σε αριθμητική μονάδα πανομοιότυπων αντικειμένων που χρησιμοποιούνται, ας πούμε, ερωτικά απ' τον ένα ή από τον άλλο και ύστερα απορρίπτονται στη λήθη και στην απονιά και στις περισσότερες φορές και στο μίσος.

Η σύγχρονη ψυχολογία του βάθους τονίζει ότι όλες μας οι εμπειρίες ποτέ δεν λησμονιούνται ολοκληρωτικά. Απωθούνται στο υποσυνείδητο και έρχονται στην επιφάνεια όταν οι συνειρμού ή οι συνθήκες το ευνοήσουν. Μια τέτοια εμπειρία με όλους τους ερωτικούς κραδασμούς, με όλες τις προσπάθειες για επιτυχία και για μοναδικότητα, δεν είναι δυνατόν η ψυχή του νέου ή της νέας να τη λησμονήσει. Πολλές φορές οι κοπέλλες ή τα αγόρια να θυμούνται μια παλιά «άτυχη» ερωτική τους σχέση και χαίρονται για τις όμορφες στιγμές του παρελθόντος, αλλά και βαρύτατα μελαγχολούν για την ατυχή κατάληξη.

Η ψυχή του ανθρώπου είναι χαρισματική και ιδιαίτερα του Ορθόδοξα βαπτισμένου και Μυρωμένου, όπως είναι όλα τα παιδιά μας που ζουν και κινούνται μέσα στην Ελληνορθόδοξη παράδοση. Η ψυχή του ανθρώπου είναι προικισμένη με τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος. Ένα από αυτά τα χαρίσματα είναι η εγκράτεια. Η εγκράτεια μεταφυτεύεται μέσα στον ιερό και χαρούμενο χώρο του Μυστηρίου του Γάμου ως συζυγική πίστη και αγάπη.

Η ψυχή του ανθρώπου οριοθετείται και χαρακτηρίζεται από μια εκλεκτή θεανθρώπινη φυσιολογία. Η αληθινή φυσιολογία του ανθρώπου γενικά, αλλά ειδικότερα του εκκλησιοποιημένου ανθρώπου είναι να ζη τον παρθενικό βίο και να χαίρεται τους καρπούς αυτού του τρόπου ζωής ή να ζη τη μοναδικότητα του συζυγικού κάλλουντος και να ευφραίνεται από τις πλουσιότατες οικογενειακές χαρές. Κάθε παράβαση αυτής της χριστοφυσιολογίας δημιουργεί αντιθέσεις, συγκρούσεις, απωθήσεις μέσα στη φυσιολογική ψυχολογία. Οι στεναχώριες, η μελαγχολία, το άγχος, οι φοβίες, η ανασφάλεια, η απροθυμία για καινούργιες σχέσεις ετοιμάζουν μια νέα ερωτική αποτυχία. Κατά τη διάρκεια της νέας ερωτικής σχέσεως εντελώς φυσιολογικά επισυμβαίνουν πολλές συγκρίσεις ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη σχέση. Το ίδιο συμβαίνει και στην επόμενη σχέση και στη μεθεπόμενη. Όσο πολλές σχέσεις δημιουργούνται, τόσο πολύ ερωτικό δυναμικό σπαταλιέται. Χιονοστιβάδα γίνονται τα προβλήματα μέσα στο ψυχολογικό πεδίο. Κάποτε παίρνεται η απόφαση για γάμο. Όλα τα προβλήματα μεταφέρονται μέσα στον ευλογημένο χώρο του γάμου. Όλες οι προγαμιαίες αμαρτωλές εμπειρίες μεταφέρονται στο γάμο.

Από εκεί αρχίζουν να λειτουργούν δύο δυναμικές. Η μία δυναμική είναι καταστροφική. Όλες οι αποτυχίες του παρελθόντος που έχουν τραυματίσει όλο το συναισθηματικό κόσμο, τραβούν τον άνθρωπο προς τη φθορά και τη συναισθηματική παρακμή. Η άλλη χαρισματική δυναμική είναι του Μυστηρίου του

γάμου, το οποίο χορηγεί τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Το Άγιο Πνεύμα κλείνει τις συναισθηματικές – ερωτικές πληγές του παρελθόντος και συνεργάζεται με τον άνθρωπο για την επιτυχία στον έγγαμο βίο. Στο βαθμό που συνειδητά και ειλικρινά μετανοεί ο άνθρωπος, έρχεται και η κάθαρση, η διόρθωση, και η καταξίωση του γάμου. Πολλές ευλογίες και πάμπολλες ευεργεσίες του Κυρίου μας Ιησού Χριστού προσπαθούν ελεύθερα να σταθεροποιήσουν μια καινούργια κατάσταση που είναι εντελώς απαραίτητη για την περαιτέρω έγγαμη πορεία.

Οσοι αφελώς αμνηστεύουν τις προγαμιαίες σχέσεις, ασφαλώς δεν έχουν αγάπη και κατανόηση στη νέα γενιά. Έχουν απολέσει το αισθητήριο της χριστιανικής, αλλά και της ουμανιστικής αγάπης και βλέπουν τα καινούργια ζευγάρια ως βιολογικές μονάδες με τυποποιημένες υλικές – βιολογικές ανάγκες. Η πλειάδα των συγχρόνων γονέων, όσο κι αν βλέπουν τα θέματα με το μοντέρνο μάτι των ανοιχτόμυναλων και χειραφετημένων γονέων, όμως πάντοτε ανησυχούν μέχρι να γίνει ο γάμος. Η μακρά ανθρώπινη εμπειρία γνωρίζει καλά τα πολλά και δυσεπίλυτα προβλήματα των μακροχρονίων σχέσεων, οι οποίες ως επί το πλείστον καταλήγουν στην αποτυχία και στην προσωρινή ή μόνιμη κατάθλιψη.

Στη συνέχεια πιέζουν οι γονείς το νέο ή τη νέα να βρουν έναν άλλο καλύτερο σύντροφο, για να δημιουργήσουν την οικογένειά τους. Ο ψυχικός κόσμος του νέου ή της νέας με το βεβαρυμένο συναισθηματικό παρελθόν σέρνεται να πραγματοποιήσει μια καινούργια σχέση. Προχωρούν όμως οι νέοι με πολλές επιφυλάξεις, με πολλές αναστολές και με πολλούς φόβους. Ο ένας υποψήφιος ή ο άλλος μεταδίδουν τους φόβους τους ο ένας στον άλλο και έτσι δεν αποφασίζουν. Οι απαιτήσεις συν τω χρόνω μεγεθύνονται και ταυτόχρονα μεγαλώνει και η δυσκολία μιας εύκολης και απλής χαριτωμένης επικοινωνίας.

Αμυντικοί ψυχολογικοί μηχανισμοί αναπτύσσονται στη συμπεριφορά του νέου ή της νέας, για να μην ξαναπονέσουν από μια νέα ενδεχόμενη αποτυχία. Ο ένας κλείνεται πιο πολύ από τον άλλον και δεν δίνουν ευκαιρίες ο ένας στον άλλο για γνωριμία αληθινή και ουσιαστική. Πάνω σ' αυτή τη δυσκολία έρχεται ο εύκολος λογισμός να προχωρήσουν σε σεξουαλική σχέση, μήπως και μέσω αυτού του τρόπου αρχίσουν να επικοινωνούν. Ο λογισμός εκβιάζεται από τα αναρίθμητα ποταπά τηλεοπτικά προγράμματα για να ενδώσουν στη σαρκική επιθυμία. Τα σύγχρονα τηλεοπτικά σούπερ μάρκετς πουλάνε άφθονο σεξ διάσπαρτο σ' όλα τα προγράμματα και εισάγουν τα ξένα υποπροϊόντα στη χώρα μας, επειδή βλέπουν τον άνθρωπο σαν ένα βιολογικό (ζώ)ον.

Αν οι δύο υποψήφιοι για γάμο νέοι σπεύσουν να ολοκληρώσουν σαρκικά τις σχέσεις τους πριν επικοινωνήσουν ψυχικά, αρχίζει μια νέα περιπέτεια που δεν έχει τέλος. Φυσικά δεν ικανοποιούνται μόνο από τη σαρκική επαφή. Μπλέκονται οι συναισθηματικές και σαρκικές απαιτήσεις με τις υλικές (υλική υποδομή του γάμου). Προχωρούν οι υποψήφιοι για γάμο με κρύες καρδιές και με προοπτικές ρουτίνας. Αν καταφέρουν να φτάσουν στο γάμο, υπάρχει η ελπίδα να τους μεταποιήσει τη ρουτίνα σε αγάπη η χάρη του Θεού. Αν δεν καταφέρουν να φτάσουν στο γάμο, τότε άλλη μια τραυματική εμπειρία θα επιβαρύνει τις προοπτικές τους με αβέβαιο μέλλον.

Κάποια στιγμή, οι κοινωνικές συγκυρίες μαζί με τις πιέσεις των γονέων, προωθούν τις σχέσεις στο γάμο. Αν έχουν προγαμιαίες εμπειρίες, δεν μπορούν εύκολα να ξεχωρίσουν μέσα τους αυτές τις προγαμιαίες αμαρτωλές εμπειρίες με τις ευλογημένες επαφές στο γάμο. Τα πάντα έχουν ισοπεδωθεί μέσα τους πριν καλά καλά ανθίσει η λεπτή και εσώψυχη αγάπη μέσα στο Γάμο. Διάφορα προβλήματα αναφύονται ανάμεσα στο νέο ανδρόγυνο. Συγκρούσεις, εγωισμοί, αντιπαραθέσεις σε διάφορα καθημερινά ζητήματα τεκμηριώνουν την ψυχική απόσταση και την αυξανόμενη απομάκρυνση. Τα πάρα πολλά διαζύγια επιβεβαιώνουν την καταστρατήγηση του Μυστηρίου του Γάμου από το ομιχλώδες βαρύ παρελθόν των προγαμιαίων σχέσεων.

Όλα αυτά τα προβλήματα και πολλά άλλα λεπτότερα ή και σοβαρότερα είναι πολύ γνωστά στους γονείς, οι οποίοι τρέμουν και αγωνιούν, όταν τα παιδιά τους συνάψουν προγαμιαίες σχέσεις, κι ας μην το φανερώνουν, για να μη θεωρηθούν αναχρονιστικοί. Οι γονείς προικισμένοι από το Θεό (ή τη φύση, όπως λένε οι ορθολογιστές – κουλτουριάρηδες) ως επί το πλείστον με το αίσθημα της ευθύνης, ποτέ δεν εγκρίνουν τις επικίνδυνες ερωτικές περιπέτειες στα αγόρια τους, ούτε πολύ περισσότερο για τα κορίτσια τους, γιατί τόσο από προγενέστερες προσωπικές εμπειρίες τους, όσο και από τη βοώσα γενικευμένη πραγματικότητα ξέρουν τι σπάσιμο είναι στη ψυχή και στο χαρακτήρα οι ερωτικές αποτυχίες, που αρχή τους έχουν τις προγαμιαίες σχέσεις.

Πιο πολύ γνωρίζουν οι υπεύθυνοι γονείς πόσο εναίσθητη είναι η γυναικεία παρθενική ψυχολογία της κόρης τους και πόσο απορρυθμίζεται από τις προγαμιαίες σχέσεις. Τραγικές συγκρούσεις διαδραματίζονται

στη γυναικεία ψυχολογία όταν συμβεί (όχι σπάνια) μία πρόωρη εξώγαμη εγκυμοσύνη που καταλήγει σε έκτρωση. Δυναμιτίζεται όλο το ευαίσθητο μητρικό συναισθηματικό υλικό με απρόβλεπτες συνέπειες για ολόκληρη τη μετέπειτα ζωή της πρώιμα αποτυχημένης μητέρας.

Όλοι οι ορθοφρονούντες έγγαμοι κληρικοί – πνευματικοί και οι αγιασμένοι άγαμοι πνευματικοί των ημερών μας, από τα πολλά ακούσματα των πολλαπλών εξομολογήσεων όλων των ηλικιών, γνωρίζουν τις εξαιρετικές παρθενικές προδιαγραφές που έχει ορίσει ο Δημιουργός μας στα αγαπημένα Του παιδιά. Επίσης γνωρίζουν τις καταστρεπτικές συνέπειες από την παραβίαση των αγίων εντολών του Τριαδικού Θεού για τον έρωτα. Ως υπεύθυνοι πνευματικοί πατέρες προσπαθούν να προλαμβάνουν τις πτώσεις, παρουσιάζοντας ζωντανή τη διδασκαλία του Κυρίου μας και τον αρχετυπικό παρθενικό τρόπο ζωής Του. Όταν βρίσκονται μπροστά στα συναισθηματικά ναυάγια, πριν το γάμο ή μετά από αυτόν, προσπαθούν με την αγάπη, την επιείκεια, την οικονομία και τη διάκριση να ανασύρουν από την άβυσσο τα συντρίμμια και να ξανασυναρμολογήσουν τη διασπασμένη προσωπικότητα του κάθε ανθρώπου, που παρασύρθηκε από τις σειρήνες των προβοκατόρων των προγαμιαίων σχέσεων και του αλλοτριωτικού τρόπου ζωής.

Δόξα τω Θεώ οικονομούνται και οι αγωνιζόμενοι χριστιανοί μας και οι λαβωμένοι από την αμαρτία, οι οποίοι μετανοούντες κερδίζουν με το άπειρο έλεος του Κυρίου μας τον χαμένο τους χρόνο και το χαμένο έδαφος της δημιουργίας γενικά και στα θέματα που σχετίζονται με τη δημιουργία της οικογένειάς τους.

Υπάρχουν και κάποιοι αλλοτριωμένοι κληρικοί που δεν εμφορούνται από το αίσθημα της ευθύνης, γιατί δεν έχουν δικά τους παιδιά, δεν έχουν ξενυχτήσει δίπλα τους, ούτε έχουν πονέσει από τα ποικίλα προβλήματα τους. Ανεύθυννα και άνετα δικαιολογούν τις προγαμιαίες σχέσεις, όπως πολύ άνετα οι ίδιοι ζουν και κυκλοφορούν, αφού δε ζουν ούτε τις ωδίνες του φυσικού τοκετού, ούτε τις πνευματικές ωδίνες του πνευματικού τοκετού για την εν Χριστώ προκοπή των δικών τους σαρκικών παιδιών ή των δικών τους πνευματικών παιδιών.

Ελάχιστοι λοιπόν από τους συγχρόνους εξομολόγους πνευματικού διακατέχονται από διάφορα κόμπλεξ, απωθήσεις και συγκρούσεις ψυχολογικές και πνευματικές. Δεν πρόλαβαν να βάλουν σε αρμονική εν Χριστώ τάξη τα εσώψυχά τους και βγάζουν απωθημένα στους άλλους και κυρίως στα νέα παιδιά, που ζητούν αυθεντική καθοδήγηση.

Ευτυχώς που έγκαιρα τα περισσότερα παιδιά διαγιγνώσκουν το κοσμικό σύνδρομο των κληρικών αυτών και τους αφήνουν στην τύχη τους...

Επιτρέψτε μου μια προσωπική εξομολόγηση ως πνευματικού πατρός και ως εφημερίου που έχω διακονήσει σε εκατοντάδες Μυστήρια Γάμου.

Οι νέοι μας έρχονται στην εξομολόγηση επηρεασμένοι από τη σεξουαλική που εκπέμπεται από τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις. Ως βαπτισμένοι και μυρωμένοι με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος ακούνε το λόγο του Χριστού και της Εκκλησίας για εγκράτεια και παρθενικό τρόπο ζωής. Άλλοι καταφέρνουν με ακρίβεια να τηρούν τις εντολές του Χριστού και να χαίρονται που ζουν. Άλλοι πέφτουν και σηκώνονται, άλλοι τραυματίζονται, αλλά δεν εγκαταλείπουν τον τίμιο εν Χριστώ αγώνα. Αν δεν εγκαταλείψουν μέχρι τέλους τον αγώνα που ζητάει από όλους μας ο Χριστός, σ' όποια κατάσταση κι αν βρίσκονται, την ημέρα του Γάμου τους χαίρονται και πανηγυρίζουν, γιατί καταξιώνεται έστω και την ενδεκάτη ώρα ο αγώνας τους. Την ημέρα του Γάμου τους είναι ταπεινωμένοι (*Κύριος ταπεινοίς δίδωσι Χάριν*) και δέχονται τη δροσιά του Αγίου Πνεύματος, η οποία τους καθιστά οριστικά και αμετάκλητα συζύγους.

Την ημέρα του Γάμου τους, οι νέοι που αγωνίστηκαν να εγκρατευθούν (και το πέτυχαν καθώς ηδύναντο) ακούνε τις ευχές και βιώνουν το Μυστήριο ως το πρώτο μεγαλειώδες θαύμα στη ζωή τους. Έτσι έχουν τις προϋποθέσεις για να κατανοήσουν ότι ο Χριστός είναι «*ο του Μυστικού και αχράντου Γάμου ιερουργός και του σωματικού νομοθέτης*». Μπορούν να πιστέψουν ότι από εκείνη την οριακή ιερή ώρα αρχίζει η ενότητα των ψυχών και των σωμάτων. Έτσι μπορούν να αναμένουν την πραγματοποίηση των υποσχέσεων του Χριστού στη συζυγία τους: την καλλιτεκνία, την επάρκεια των υλικών δωρεών και την περίσσεια, για να προσφέρουν και στους άλλους που έχουν ανάγκη. Έτσι μπορούν να ελπίζουν ότι και οι δύο σύζυγοι «ζώντες» μέσα στην «εις αλλήλους» αγάπη και υπακοή θα λάμψουν σαν φωτεινά αστέρια στον Ουρανό ενώπιον του Θεού μαζί με τους καρπούς της Αγάπης, τα παιδιά τους.

Αλλιώς, αν αμνηστεύσουμε τις προγαμιαίες σχέσεις εμείς οι ίδιοι οι ορθόδοξοι πιστοί και πολύ περισσότερο οι «πνευματικοί», φτάνουμε στην ασυγχώρητη βλασφημία του Αγίου Πνεύματος. Αμνηστεύοντας κοσμικά και αμαρτωλά τις προγαμιαίες σχέσεις φτάνουμε στην ύβρη, που ακόμα και οι

αρχαίοι πρόγονοί μας στηλίτευαν και κατηγορούσαν. Με τα Καινοδιαθηκικά δεδομένα η αμνήστευση των προγαμιαίων σχέσεων αποτελεί βλασφημία του Αγίου Πνεύματος, γιατί υπονοείται η απουσία του Αγίου Πνεύματος ή η αδυναμία Του να κραταιώνει τους νέους μας στη ζωή του Χριστού. Ο ίδιος ο Χριστός δεν συγχωρεί αυτή την ύβρη στο Άγιο Πνεύμα, αφού αυτό είναι πρόθυμο να μας χορηγεί την αληθινή θεανθρώπινη ζωή, την οποία όλως περιφρονητικά αποστρεφόμαστε με τη θέλησή μας.

Ανείπωτη χαρά παντοειδή ζούμε και μεις οι κληρικοί σε κάθε γάμο. Γιατί εισπράττουμε μέρος έστω από τη χαρά των νεονύμφων, των παρανύμφων και των δικών τους, που κάνουν σ' αυτό το Μέγα Μυστήριο τεράστιες επενδύσεις ζωής, και της παρούσης και μελλούσης. Σ' αυτές τις επενδύσεις μας προσκαλούν οι πιστοί μας και μας κάνουν μετόχους, ακριβώς επειδή δεν συμβιβαζόμαστε με τις ποταπές προγαμιαίες προτάσεις, αλλά συναγωνιζόμαστε ταπεινά μαζί τους για ένα καθαρό θεανθρώπινο τρόπο ζωής, που μεταφυτεύεται στον έγγαμο εν Χριστώ βίο ως πιστότητα στο πιο αγαπητό πρόσωπο του Νυμφίου μας Ιησού Χριστού και ως πιστότητα επομένως αρραγή στο πιο κοντινό μας πρόσωπο, το πρόσωπο του αγαπημένου μας συζύγου και της αγαπημένης μας συζύγου.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας κατέχει ολόκληρη την αλήθεια γύρω από το τεράστιο θέμα των προγαμιαίων σχέσεων, επειδή είναι και θεϊκός και ανθρώπινος οργανισμός αιώνων. Η θεόπνευστη Παλαιά Διαθήκη με τις περιγραφές των προπτωτικών και των μεταπτωτικών ανθρώπων, η Καινή Διαθήκη με τις αλάνθαστες ρήσεις του Σωτήρος μας Ιησού Χριστού, τα κείμενα των Αγίων Πατέρων και Μητέρων της Εκκλησίας μας, οι βίοι των Αγίων και ζωντανές διαχρονικές εμπειρίες των εξομολόγων Πνευματικών Πατέρων της Εκκλησίας μας διαφυλάσσουν και καταφατικά και αρνητικά όλο αυτό το ανθρώπινο υλικό.

Είναι ντροπή μας να ακυρώνουμε ολόκληρο αυτό το διαχρονικά δοκιμασμένο σύστημα της εν Χριστώ ζωής και να ζηλεύουμε άλλα πρότυπα «μη ζωής» που οδηγούν στη σύγχυση, στη διάσπαση και στην παραφροσύνη.

Δεν είναι καθόλου λίγες οι φορές που συναντάμε ως πνευματικοί νέους και νέες αλλόφρονες και εξουθενωμένους μετά από μακροχρόνιες προγαμιαίες σχέσεις. Ενέδωσαν αρχικά στις πιέσεις του ετέρου συντρόφου με την ελπίδα ότι οι προγαμιαίες σεξουαλικές σχέσεις θα διευκολύνουν τη διαδικασία προς το γάμο. Αντίθετα, απομυθοποιείται και ευτελίζεται πολύ γρήγορα ολόκληρη η ερωτική λειτουργία στη συνείδηση και του ενός και του άλλου ερωτικού συντρόφου, με αποτέλεσμα, δίχως άλλο, τη σταδιακή ψυχρότητα και τελικά το θάνατο της προγαμιαίας, χωρίς ευλογία, ερωτικής ομιλίας.

Ποτέ, μα ποτέ δεν συναντήσαμε νέους δυστυχισμένους, οι οποίοι σεβάστηκαν και τήρησαν προγαμιαία τις εντολές του Χριστού και της Εκκλησίας. Υπάρχουν βέβαια και οι περιπτώσεις των νέων που αυταρχικά καταπιέστηκαν από τους γονείς τους και ακρωτηριάστηκαν συναισθηματικά και ερωτικά. Δεν εννοούμε ασφαλώς αυτού του είδους την εγκράτεια.

Η προγαμιαία «σεξουαλική στέρηση» ως προγαμιαία εν Χριστώ άσκηση, εκτιμάται ανυπολόγιστα από το Σωτήρα μας Ιησού Χριστό. Επιφυλάσσει ανείπωτες χαρές στους συζύγους σ' όλα τα επίπεδα της εγγάμου βιωτής, γιατί Αυτός ο ίδιος πρώτος, μετά της Κυρίας Θεοτόκου και των Αγίων Μαθητών Του, πήγε στο γάμο της Κανά και μετέβαλε το νερό σε κρασί. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος ερμηνεύει το θαύμα και αλληγορικά. Υποστηρίζει ότι και στο γάμο της Κανά, αλλά και σε κάθε χριστιανικό γάμο, ο Χριστός μεταποιεί τη βιολογικά αγάπη του ζεύγους σε πολύ γλυκειά θεανθρώπινη αγάπη, που ποτέ δεν μαραίνεται, αλλά όλο και πιο πολύ κραταιώνεται μέσα στο χρόνο και θεριεύει με τη χριστοδυναμική χριστοχαρισματική ευλογία του Μυστηρίου του Γάμου.

Αξίζει λοιπόν λίγη ή περισσότερη «στέρηση», λίγη ή περισσότερη χριστοάσκηση για να μας αντιχαρίζονται από το Δωρεοδότη Χριστό οι «χριστοψυχοδυναμικές» της Αγάπης για μια συζυγία χριστοκαταξιωμένη και αδιάλυτη, για μια συζυγία μέσα στο εύκρατο κλίμα της οποίας θα ανατρέφονται ισορροπημένα, δημιουργικά και θεανθρωποιούμενα παιδιά.

Η θεόπνευστη Παλαιά Διαθήκη με πολύ ρεαλισμό περιγράφει, πέρα από την αρχετυπική βουλή του Θεού που αρχικά αναφέραμε, τη μεταπτωτική κατάσταση του ανθρώπου, η οποία ακάθεκτη συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Οι σύγχρονοι παγανιστές, τάχα Ελληνιστές, οι ορθολογιστές και οι κουλτουριάρηδες πολλών αποχρώσεων, σκανδαλίζονται από τις μεταπτωτικές περιγραφές της Π. Διαθήκης, οι οποίες τεκμηριώνουν τις δραματικές συνέπειες της παρακοής του ανθρώπου στο θέλημα του Θεού, χωρίς να εξιδανικεύεται επίπλαστα η μεταπτωτική εξέλιξη της ανθρώπινης προσωπικότητας. Ούτε όμως αποσιωπά η Παλαιά Διαθήκη την

αριστοτεχνική αρχέγονη βουλή του Θεού για τον άνθρωπο, ο οποίος δημιουργήθηκε από το προσωπικό και άμεσο ενδιαφέρον του ίδιου του Θεού, αφού πλάστηκε με τα ίδια Του τα χέρια.

Επομένως είναι αποτεθησαρισμένη στην πανανθρώπινη γνώση μια πολύ πλούσια εμπειρία πάνω στα θέματα της ηθικής πτώσεως και ιδιαίτερα πάνω στις καταστρεπτικές συνέπειες που επιφέρουν οι ανευλόγητες προγαμιαίες σχέσεις.

Γι' αυτό, κι αν ακόμα η Καινή Διαθήκη και η μετέπειτα χριστιανική εμπειρία δεν απαγόρευαν τις προγαμιαίες σχέσεις, εμείς ως λογικοί, ως σώφρονες και ως κάτοχοι αυτής της πλατειάς πανανθρώπινης πικρής εμπειρίας, θα έπρεπε να θεσμοθετήσουμε απαγορεύσεις.

Ευτυχώς που η φιλάνθρωπη και στοργική πρόνοια του Κυρίου μας Ιησού Χριστού βλέπει βαθύτερα στη ψυχή μας και τις εφέσεις της και αποσκοπεί στην εσώτατη κάθαρσή μας λέγοντας: «Πας ο εμβλέπων γυναίκα προς το επιθυμήσαι αυτήν, ήδη εμοίχευσεν εν τη καρδίᾳ αυτού». Η αγιοπατερική ερμηνεία που συμφωνεί με τη φωτισμένη κοινή χριστιανική λογική εύκολα κατανοεί ότι μοιχεία είναι κάθε παράνομη, μη ευλογημένη σεξουαλική παντοειδή σχέση και πριν από το γάμο και μετά από αυτόν. Κάθε άλλη ερμηνεία είναι αποκύημα ενός αμαρτωλού (μεταπτωτικού) τρόπου ζωής, κυρίως όμως είναι το αποτέλεσμα ενός αλαζονικού φρονήματος, άσχετου με τη χριστιανική νοοτροπία και ζωή.

«Ερωτικές» ιστορίες καθημερινής τρέλλας № 5

- Ο κυνισμός: Αυτός εκδηλώνεται κομψά κάθε φορά που γίνεται επίκληση της «ελευθερίας». Μερικές φορές όμως εκδηλώνεται και απροκάλυπτα:

Ξέρεις ότι είμαι αναξιόπιστος
μη βασιστείς ποτέ σε μένα
Λοιπόν, είσαι σίγουρη ότι θα σταθώ πλάι σου
όταν με χρειαστείς;
Λοιπόν, δεν νομίζω ότι μπορώ να δώσω
πράγματα που θα ήθελες να πάρεις
Δεν πρέπει να εμπιστευθείς, μην εξαρτάσαι,
ξέρεις ότι είμαι αναξιόπιστος...
... *Λοιπόν, ηλίθια μικρή σκύλα*
πίστεψες ποτέ ότι σ' αγαπάω;
Δεν πρέπει να (με) εμπιστευθείς,
μην εξαρτάσαι (από μένα)
Ξέρεις ότι είμαι αναξιόπιστος.*

Ο κυνισμός είναι παρών σε λανθάνουσα μορφή και χωρίς να πούμε λόγια σαν αυτά, κάθε φορά που αδικούμε τον άλλον αρνούμενοι να τον αγαπήσουμε όπως τον αξίζει, όπως τον αγαπά ο Θεός: με άπειρη αγάπη. Το να ξέρει κάποιος (έστω και ασυνείδητα) ότι χρησιμοποιείται, φτάνει για να τραυματιστεί ψυχικά, ακόμα κι αν δεν το καταλαβαίνει. Γιατί ο άνθρωπος δεν είναι φτιαγμένος για χρήση, παρατεταμένη ή περιορισμένη, αλλά για κάτι, που στον κήπο φαίνεται εξωπραγματικό: την απόλυτη αγάπη, για πάντα. Στην αιωνιότητα.

---

* Unreliable, των Deux ex Machina (ελληνικό συγκρότημα).

Προγαμιαίες σχέσεις Μεταγαμιαίων ανθρώπων (Πρωτοπρ. Π. Κων/νου Στρατηγόπουλου)

ΤΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΠΛΑΣΜΑ

Ο άνθρωπος από τη φύση του είναι πλάσμα ερωτικό. Έχει την τάση να κινείται προς ένωση. Το επίπεδο στο οποίο πραγματοποιείται η ένωση αυτή είναι τριπλό. Κινείται προς ένωση με το Θεό, με το συνάνθρωπο, και ενώνει με τα ψυχικά και διανοητικά του χαρίσματα όλες τις δυναμικές που χαρακτηρίζουν την προσωπικότητά του. Πιο πρακτικά δοσμένο αυτό το σχήμα θέλει τον άνθρωπο

α') Να έχει αναζητήσεις για τη ζωή και το θάνατο και για τα πέρα από την οριζόντια πραγματικότητα
β') Να θέλει να έχει κοινωνία με τους άλλους ανθρώπους

γ') Να προσπαθεί να ξεπεράσει τους εσωτερικούς διχασμούς που τον ταράσσουν και τον κομματιάζουν.

Η προσπάθεια για το κάθε ένα από τα προηγούμενα είναι ερωτική. Η ερωτική πορεία κρύβει πάντα μέσα της μια έξοδο. Έξοδο προς το Θεό, τους ανθρώπους και από την εγωιστική αυταρέσκειά μας.

Η ΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Χωρίς την ανακάλυψη και βίωση του προαναφερομένου τριπλού ερωτικού επιπέδου, ο άνθρωπος ζει μια πρακτική βαθιά αναπηρία. Αν αναπτύσσει μέρος μόνο από τις ερωτικές του δυνατότητες, ζει ελλιπείς και αρρωστημένες τις πτυχές της προσωπικότητάς του. Αν π.χ. κοινωνικοποιείται χωρίς ταυτόχρονη αναζήτηση ερωτικής μορφής προς το Θεό, καταλήγει σε καρκινογόνο κοινωνικότητα. Αν πάλι προσπαθεί να ισορροπήσει τις εσωτερικές του αντίρροπες δυνάμεις χωρίς έξοδο προς το Θεό και τους ανθρώπους, καταλήγει σε ένα διαλογιζόμενο ον που ψάχνοντας να βρει τον εαυτό του χάνει τον ορίζοντα του περιβάλλοντός του.

Ο έρωτας, επειδή είναι πράξη ζωής τριττώς εκφραζόμενη, μόνο με ενιαία τριπλή αντιμετώπιση μπορεί να βιωθεί. Όταν λέμε «ενιαία τριπλή αντιμετώπιση» εννοούμε ένα γεγονός που μπορεί να αναπτύξει ταυτόχρονα και να γιατρέψει τρία παράλληλα και ομοειδή στοιχεία που, ενώ είναι διακρινόμενα στις εκδηλώσεις τους, έχουν κοινό παράγοντα που τα τρέφει και τα καλλιεργεί.

Αυτός ο κοινός παράγοντας που ενεργοποιεί ισορροπημένα όλα τα στοιχεία του έρωτα είναι ο «γάμος». Τη λέξη «γάμος» σήμερα την κατανοούμε αποσπασματικά, ως σχέση του ανδρός με τη γυναίκα. Η γλώσσα όμως της Γραφής είναι πολύ ευρύτερη. Ο γάμος ορίζεται ως σχέση Χριστού και Εκκλησίας. Είναι ένα μυστήριο πρακτικό και ταυτόχρονα ακατανόητο. Είναι η παρουσία της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος που «όλως συγκροτεί» τον άνθρωπο σε ερωτική ισορροπία. Η αποδοχή αυτού του δεδομένου της δωρεάς του Αγίου Πνεύματος κάνει τον άνθρωπο προσωπικότητα που ζει μέσα από το γάμο. Που αποδέχεται την αγάπη του Θεού, όπως εκείνη εκφράζεται μέσα από το μυστήριο της Εκκλησίας και της εκχύσεως του Αγίου Πνεύματος. Ο έρωτας είναι γεγονός γαμικό και μόνο ως τέτοιο προσεγγίζεται. Είναι, δηλαδή, γεγονός ισχυρής ενώσεως που μόνο ακατάλυτα δεσμά μπορούν να το συγκρατήσουν. Χωρίς αυτές τις δυνάμεις του γάμου ο έρωτας δεν μπορεί να θεραπεύσει τις αναζητήσεις του ανθρώπου για υπέρβαση, κοινωνία και εσωτερική ισορροπία.

Ο άνθρωπος, λοιπόν, είναι, μαζί με την ιδιότητα του ερωτικού, και πλάσμα γαμικό. Η σχέση του με το Αγιο Πνεύμα τον χαρακτηρίζει. Κανείς μέσα στο χώρο της Εκκλησίας δεν μπορεί να είναι ανέραστος ή αγαμικός. Ο μοναχός και ο παντρεμμένος μέσα από το γεγονός αυτό του συνεκτικού δεσμού του γάμου μπορούν να είναι όντως μοναχοί και όντως έγγαμοι. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να ομιλεί για προγαμιαίες σχέσεις. Δεν μπορεί να υπάρξει τέτοιο γεγονός. Είναι ανυπόστατο. Το προγαμιαίο καταργεί τη δυνατότητα του ανθρώπου να ζει ως άνθρωπος.

Ο ορισμός «προγαμιαίες σχέσεις» θέλει να προσδιορίσει σήμερα την ύπαρξη γενετησίων σχέσεων έξω από το γάμο. Τέτοιοι όμως διαχωρισμοί είναι αδύνατοι. Οι γενετήσιες σχέσεις υπηρετούν στην πράξη ως βιολογικές λειτουργίες το ερωτικό και γαμικό στοιχείο όπως το προσδιορίσαμε. Στη μελέτη του μακρόκοσμου ένας αστροφυσικός θα έλεγε πως είναι αδύνατο ένας κουάρκ (το μικρότερο τεμάχιο ύλης που υπάρχει) να βρεθεί μόνο του. Είναι πάντα δεσμευμένα. Το ίδιο θα λέγαμε συμβαίνει με τις γενετήσιες σχέσεις. Κανείς δεν μπορεί να τις αποδεσμεύσει από το γάμο και τον έρωτα. Κάθε προσπάθεια για αποδέσμευση ενός

κουάρκ από τη δομή ενός πρωτονίου θα χρειαζόταν υποθετικά τόση ενέργεια όση χρειάζεται για να καταστρέψουμε το γαλαξία μας, και μπορεί, το σύμπαν. Στην αστροφυσική οι έννοιες γίνονται κατανοητές. Στο χώρο όμως της ανθρώπινης ζωής τα πράγματα δεν φαίνονται και τόσο δύσκολα. Κι όμως, είναι αρκετή μια απογυμνωμένη από έρωτα και γάμο γενετήσια σχέση να διαλύσει τις ισορροπίες λειτουργίας του μυστηρίου που λέγεται άνθρωπος κατ' εικόνα του Θεού πλασμένος.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Η ελλιπής βίωση του έρωτα και η αδυναμία κατανοήσεως του βαθύτερου και ευρύτερου νοήματος του γάμου οδηγεί σε μια βαθμιαία διάβρωση του ερωτικού χαρακτήρα του ανθρώπου, γίνεται ανέραστος, εξαρθρώνονται οι βασικές ερωτικές του λειτουργίες στην τριπλή τους έκφραση και αναφύονται ποικίλα προβλήματα εσωτερικών ανισορροπιών που, επειδή δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθούν με απλές ψυχολογικές διαδικασίες, περιγράφονται με λανθασμένη διαγνωστική και φυσικά αποπροσανατολισμένη θεραπευτική.

Να προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε με λίγα και απλά λόγια κάποιους βασικούς τομείς που νοσούν από την έλλειψη ερωτικής και γαμικής αγωγής και θεραπευτικής.

Η ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στο χώρο των διανθρωπίνων σχέσεων η ισορροπία ανδρός-γυναικός προβάλλεται ως συναισθηματικό γεγονός. Τολμούν μάλιστα να ομιλούν για αισθήματα και αγάπη. Κανείς φυσικά δεν μπορεί να έχει αντίρρηση για την ανάπτυξη του κόσμου των ανθρωπίνων αισθημάτων και συναισθημάτων προκειμένου να έχουμε ολοκληρωμένες προσωπικότητες. Το λάθος βρίσκεται στον ανεπαρκή και επιδερμικό προσδιορισμό των συναισθηματικών κινήσεως. Χωρίς το σχήμα «έρωτα -γάμου» που προαναφέραμε, το συναισθηματικό στοιχείο, και αν ακόμη κρύβει κάποια κύτταρα αλήθειας, είναι επισφαλές και χωρίς θεμέλια. Πίσω από το συναισθηματικό στοιχείο μπορεί να κρύβεται ένα ενδιαφέρον για τον άλλον λόγω εξωτερικών σχημάτων. Μπορεί να κρύβεται η ανάγκη να υπάρχει κάποιος για να νοιώθεις πως καταξιώνεσαι ως άνδρας ή γυναίκα. Μπορεί να υποκρύπτεται η ανάγκη για ξεπέρασμα της κοινωνικής μοναξιάς. Ξεχνούν βέβαια πως το ξεπέρασμα της κοινωνικής μοναξιάς δεν γιατρεύεται αν προσπαθείς να το ικανοποιήσεις δια της «χρήσεως» κάποιου προσώπου, αλλά θεραπεύεται αν κατανοήσεις την αποτυχία σου. Αποτυχία που ήλθε από τον εγωισμό και το κλείσιμο στον εαυτό και τη μη απαντοχή του άλλου. Μόνο όταν καταλάβεις την αποτυχία σου είναι δυνατόν να προχωρήσεις προς τον άλλον χωρίς να τον χρησιμοποιήσεις.

Μπορεί, τέλος, πίσω από το συναίσθημα να κρύβεται η ανάγκη για «χρήση» του άλλου προς ικανοπόίηση σωματικών αναγκών. Πολλοί ενθουσιώδεις «έρωτες» έπεσαν σαν χάρτινος πύργος όταν κάποτε ένας από τους δύο δεν θέλησε να χρησιμοποιείται σεξουαλικά. Η χρησιμοποίηση του άλλου για σεξουαλική κατανάλωση τινάζει στον αέρα οποιαδήποτε μορφή αγάπης. Η αγάπη «ουν ζητεί τα εαυτής». Αν το σεξ έλθει ως καρπός της πορείας μέσα από το σχήμα «έρωτας-γάμος» είναι αποτέλεσμα αγιοπνευματικής αναπτύξεως και έχει ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο καταναλωτικής προσεγγίσεως του άλλου προσώπου. Ένας σπόρος πάντα θέλει πορεία για να γίνει καρπός. Μόνο τα ορμονικά προϊόντα αναπτύσσονται γρήγορα. Μόνο που είναι καρκινογόνα.

Η πορεία μέσα από ένα σχήμα που λέγεται σωματική ανάγκη – σεξ - ικανοποίηση καταστρέφει τις πτυχές τις λεπτές του συναισθηματικού πεδίου του ανθρώπου. Λειτουργούν μόνο τα ζωώδη και καταπατούνται τα ανθρώπινα. Διαταράσσεται ολόκληρη η ισορροπία των δομών της ανθρώπινης ψυχής, που είναι φτιαγμένη να λειτουργεί την αγάπη ως έρωτα-γάμο αγιοπνευματικής δωρεάς.

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Εάν οι τροχοί ενός αυτοκινήτου δεν ακολουθούν τις οδηγίες που δίνονται από τον οδηγό, τότε η καταστροφή είναι σίγουρη. Ο συναισθηματικός παράγοντας, εάν δεν εξομαλυνθεί και σμιλευθεί κάτω από την καθοδήγηση των ροπών της ψυχής, τότε αποπροσανατολίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που διαγράψαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Τα λεγόμενα συναισθήματα είναι εκφράσεις της κατ' εικόνα Θεού πλασμένης ανθρώπινης υποστάσεως. Η ψυχή, ενεργοποιούμενη από τη δυναμική κίνηση «έρωτος-γάμου» καλλιεργεί

χαρίσματα και εκφράσεις αιώνιας προοπτικής. Αυτό το «αιώνιο» δομικό υλικό που ζυμώνεται μέσα στον άνθρωπο αποτελεί μια ασφαλιστική δικλείδα αντιμετωπίσεως των διακυμάνσεων του βίου. Αυτό το «αιώνιο» υλικό νικάει και τον ίδιο το θάνατο όταν ο άνθρωπος ζήσει την τραγωδία της διαστάσεως σώματος και ψυχής την ώρα του θανάτου. Αν η καλλιέργεια αυτού του δομικού υλικού δεν γίνεται κάτω από σωστές προϋποθέσεις, διαταράσσεται, και ακολουθεί αποσύνθεση και εξάρθρωση όλων των επί μέρους εκδηλώσεων της προσωπικής ζωής του ανθρώπου. Όταν τα θεμέλια είναι σαθρά όλο το οικοδόμημα είναι επικίνδυνο. Η ψυχή ψάχνει συνέχεια ως τροφή της τον «έρωτα-γάμο». Η πορεία της μέσα στον κόσμο είναι συνεχώς αναγωγική στη σχέση με τους ανθρώπους. Φεύγει μόνο από την αμαρτία. Έξω απ' αυτήν δεν κλείνει δρόμους προς τους άλλους, δεν διασπά δεσμούς κοινωνικότητας. Δεν φτιάχνει και σπάζει δεσμούς κατ' αρέσκειαν. Φτιάχνοντας και σπάζοντας και ανακατασκευάζοντας και ανακαταστρέφοντας δεν είναι δυνατόν να καλλιεργηθεί το δομικό υλικό. Η χάρη του Αγίου Πνεύματος μέσα στο μυστήριο της Εκκλησίας στερεώνει το δομικό υλικό και του δίνει δυνατότητα για κοινωνική εργασία, που σημαίνει μια συνεχή ανάπτυξη της ενότητας του κόσμου. Γι' αυτό οι άγιοι είναι εκείνοι που δίνουν το στίγμα της πορείας της ενότητας του κόσμου.

Σ' ένα μοντέλο προγαμιαίων σχέσεων όλη αυτή η λειτουργία του δομικού υλικού τινάζεται στον αέρα. Εφ' όσον ο πλησίον άνδρας ή γυναίκα είναι προς «χρήση», εφ' όσον δεν δέχεσαι να προσφέρεις το «δομικό σου υλικό» για να μπουν τα πρώτα θεμέλια της κοινωνίας και να συγκροτηθεί ο πρώτος πυρήνας κοινωνίας, η οικογένεια, οι σχέσεις με το άλλο πρόσωπο είναι αντικοινωνικές, δηλαδή τραγικές. Οι αλλεπάλληλες αλλαγές συντρόφων αφήνουν βαθιά ρήγματα στο ψυχικό δομικό υλικό. Όσο πιο προχωρημένη είναι η σχέση κι όσο πιο ψευτο-ολοκληρωμένη είναι έξω από το σχήμα έρωτας-γάμος, τόσο περισσότερο καταστρέφεται βάναυσα, μπορεί και ανεπανόρθωτα, η μόνη ελπίδα του κόσμου να γίνει η ανθρώπινη μάζα όντως κοινωνία. Οι «ολοκληρωμένες» σχέσεις στο προγαμιαίο επίπεδο είναι μια ατομική βόμβα στο σώμα της κοινωνίας. Άνθρωποι με κατεστραμμένο δομικό υλικό δεν θα μπορέσουν να γίνουν μπροστάρηδες για κοινωνική αναμόρφωση και αναδόμηση. Η μετάνοια βέβαια έχει τη δύναμη να σώσει τον άνθρωπο και να τον κάνει ακόμη και άγιο. Τα στίγματα όμως της αμαρτίας οδηγούν το σώμα στη διάλυση «ίνα μη το κακόν αθάνατον γένηται». Κι εδώ αναφύεται το θέμα της βιολογικής προσέγγισης του έρωτα.

Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ

Να διατυπώσουμε απλές σκέψεις:

Το σώμα έχει αισθήσεις. Χωρίς τις αισθήσεις δεν θα υπήρχε η επαφή με το περιβάλλον. Τα κύτταρα των αισθήσεων ενεργοποιούν τα μηνύματα του έξω κόσμου και τα κάνουν ορατές, γευστικές, ακουστικές, επιδερμικές εμπειρίες. Τα κύτταρα της αφής, τα γευστικά κύτταρα, τα ακουστικά κύτταρα κ.λπ., αν υποστούν μια βάναυση προσβολή καταστρέφονται και δεν λειτουργούν προσωρινά ή μερικές φορές για πάντα. Ένα έντονο φως μπορεί να αφαιρέσει από το οπτικό κύτταρο τη δυνατότητα της οράσεως. Ο έρωτας είναι και μια αίσθηση. Δεν πάνε να είναι μια αίσθηση, και μέσα στα πλαίσια της συζυγίας ανδρός-γυναικός λειτουργεί και ως αίσθηση. Ποιος ασχολήθηκε ποτέ με τα «ερωτικά κύτταρα»; Η έξω από τις προϋποθέσεις «έρωτας-γάμος» προγαμιαία σεξουαλική σχέση σύμφωνα με τις προηγούμενες σκέψεις, αφού θα καταστρέψει το συναισθηματικό και ψυχολογικό πεδίο, θα προχωρήσει και στην καταστροφή των ερωτικών κυττάρων. Η αποσπασματική χρήση του σεξ ως βιολογικής ανάγκης διαλύει σίγουρα τα ερωτικά κύτταρα. Αν χρησιμοποιήσω τα κουπιά μιας βάρκας για να παίξω τέννις στην παραλία, τα κουπιά θα είναι σπασμένα όταν θα έρθει η ώρα να λειτουργήσουν στο φυσικό τους περιβάλλον στην ισορροπία νερού-βάρκας. Με τον τρόπο αυτόν εύκολα μπορεί να περιγραφεί το υπόδειγμα του ανικανοποίητου σεξουαλικά Δον Ζουάν. Όσες περισσότερες σχέσεις, τόσο περισσότερα κατεστραμμένα «ερωτικά κύτταρα», τόσο μεγαλύτερη αδυναμία για ερωτική σεξουαλική σχέση. Οι «ειδικοί» σεξολόγοι θα πρέπει να λάβουν σοβαρά τον παράγοντα αυτόν αν θέλουν να βοηθήσουν τους «πελάτες» τους. Ένας στομαχολόγος ποτέ δεν θα προτείνει φαγητά με καρυκεύματα στον ασθενή του. Απορώ γιατί ένας σεξολόγος προτείνει περισσότερο σεξ στον ερωτικά ανικανοποίητο «πελάτη» του. Φυσικά τη λύση δεν την περιμένουμε από το Viagra. Με χάπια δεν φτιάχνεται έρωτας. Το μόνο που φτιάχνεται, σίγουρα, μπορεί να είναι η ικανοποίηση πως ο ασθενής τα κατάφερε. Κι έτσι ξαναπαίζει το παιχνίδι της καταστροφής. Τα κατάφερε σημαίνει πως μπόρεσε ν' αποδείξει πως είναι άνδρας. Άρα μπόρεσε να εκφράσει τη δύναμη του. Δηλαδή, απέδειξε τον κατακτητικό εγωισμό του. Το

αποτέλεσμα έρχεται ως φαύλος κύκλος. Ο εγωισμός σπάει τη σχέση των προσώπων. Τα συναισθήματα δεν υπάρχουν εφ' όσον πρέπει να καταξιωθείς. Το «δομικό υλικό» της ψυχής καταστρέφεται περισσότερο. Τότε και μόνο τότε μπορεί κανείς να καταλάβει το λόγο της Εκκλησίας και την πρότασή της για αποφυγή προγαμιαίων σχέσεων. Είναι μια πρόταση που όχι μόνο δεν βδελύσσεται τον έρωτα, αλλά αντίθετα θέλει να τον διασώσει και ν' αναδείξει τον άνθρωπο ως το όντως ερωτικό πλάσμα που δημιούργησε ο Θεός. Ένα πλάσμα που αγαπάει το Θεό, τους ανθρώπους και εναρμονίζει τις εσωτερικές του λειτουργίες με την αγάπη του Θεού. Είναι ένα πλάσμα που ζει ένα και μοναδικό γάμο ως ενότητα με το Χριστό, κι εκεί μέσα εντάσσει το γάμο με το άλλο φύλο, το γάμο με την άσκηση, το γάμο με το μοναχισμό. Ο Χριστιανός ποτέ δεν μπορεί να είναι προγαμιαίος. Βρίσκεται στο κέντρο της ζωής και γι' αυτό στο κέντρο της ζωής του γάμου με το Χριστό.

Ο ΜΕΤΑΓΑΜΙΑΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Χωρίς αυτές τις προϋποθέσεις, οι προγαμιαίες σχέσεις είναι αδύνατες ως κατάσταση ζωής, αλλά δυνατές μόνο ως κατάσταση ασθένειας.

Το μόνο σίγουρο είναι πως το προγαμιαίο θα απογοητεύσει σύντομα τον άνθρωπο και στο τέλος θα προσπαθεί να βρει τον εαυτό του σε δρώμενα έξω από το γάμο. Τότε μπορούμε να μιλήσουμε για το μεταγαμιαίο άνθρωπο, που ψάχνει κάπου αλλού την ευτυχία του στα πέρα από το γάμο. Άλλα ο γάμος παραμένει ένα αξεπέραστο γεγονός ως σχέση με το Χριστό, με την Εκκλησία. Όπως δεν υπάρχει ούτε προεκκλησιαστική και μετεκκλησιαστική εποχή, έτσι δεν μπορεί να υπάρχει ούτε προγαμιαίος ούτε μεταγαμιαίος δεσμός.

Μικρό μπουκέτο από τον κήπο των τέρψεων*

*Ζούμε, πεθαίνουμε κι ο θάνατος δεν βάζει τέρμα
Ταξιδεύουμε πιο βαθιά στον εφιάλτη
Γαντζωμένοι στη ζωή, την πασσιφλόρα ** μας
Γαντζωμένοι στα γεννητικά όργανα
της απελπισίας
Βρήκαμε το τελικό μας όραμα με τη βλεννόρροια
... Που είναι οι γιορτές που μας υποσχέθηκαν;
Που είναι το κρασί, το καινούργιο κρασί;
(πεθαίνοντας πάνω στο κλήμα)...
... Κουρνιάσαμε με το κεφάλι
πάνω στην κόψη της πλήξης
Απλώνουμε το χέρι να πιάσουμε το θάνατο
στο τέλος του κεριού
προσπαθούμε για κάτι που ήδη μας βρήκε.
... Ξέρεις πόσο χλωμός
κι ανεύθυνα συγκλονιστικός
έρχεται ο θάνατος σε μια άγνωστη ώρα
χωρίς αναγγελία, απρογραμμάτιστος
σαν τρομακτικός,
υπερβολικά φιλικός προσκεκλημένος
που τον κουβάλησες στο κρεββάτι σου.
Ο θάνατος φτιάχνει αγγέλους απ' όλους εμάς
και μας δίνει φτερά εκεί όπου είχαμε ώμους
(φτερά) απαλά, σαν τα νύχια του κόρακα.*

---

* Αποσπάσματα από το ποίημα An American Prayer (Μια αμερικανική προσευχή) του James Douglas (Jim) Morrison.

** Φυτό με υπνωτικές και ηρεμιστικές ιδιότητες.

Αντί επιλόγου

Η γενίκευση των ελεύθερων σχέσεων έχει άμεση σχέση και με την εξάπλωση των αιρέσεων, μια που η εφαρμογή των σχέσεων αυτών, ως παρά φύσιν κατάσταση, απομακρύνει το πνεύμα του Θεού, οπότε ο νους σκοτίζεται και γίνεται επιρρεπής στην πλάνη· από την άλλη, πολλοί εκπρόσωποι αιρέσεων και παραθρησκειών χρησιμοποιούν μια μελετημένη στάση απέναντι στο σεξ για να προσελκύσουν ανθρώπους που του δίνουν κεντρική θέση στη ζωή τους. Έτσι, γκουρού, οργανώσεις και «θεραπευτές» της «Νέας Εποχής» διδάσκουν σεξουαλική αλχημεία, ένωση με το θείο μέσω του σεξ (τάντρα γιόγκα) και τα παρόμοια, ενώ ψευτοχριστιανοί «προφήτες» εγκρίνουν και αποδέχονται τις ελεύθερες σχέσεις εις άγραν οπαδών. Τα δόγματα της μετενσάρκωσης και του κάρμα καθώς και η αστρολογία που βασίζεται σ' αυτά, εισβάλλουν στη ζωή μας μέσω μανιώδους διαφήμισης από τα Μ.Μ.Ε. και τη γενικότερη προπαγάνδα της πανθρησκείας της «Νέας Εποχής», προσφέροντας ένα απροσδόκητο άλλοθι στους κατοίκους του κήπου: «Χωρίσαμε γιατί δεν ταιριάζανε τα ζώδια μας», «Είμασταν ζευγάρι και στην προηγούμενη ζωή», «Του ανταπέδωσα το κακό που μου είχε κάνει σε προηγούμενη ζωή» και άλλα καταπληκτικά «επιχειρήματα», χρησιμοποιούνται όλο και πιο συχνά από τους συνανθρώπους μας. Οι προεκτάσεις τέτοιων νεοεποχιτικών δογμάτων μετατρέπουν τον «κήπο των τέρψεων» σε «θαυμαστό καινούργιο κόσμο» (άλλος πίνακας του Ιερωνύμου Μπος), καθώς «αιτιολογούν» από την ομοφυλοφιλία μέχρι την παιδεραστία και την αιμομιξία!

Ένας από τους λόγους που η παρθενία υποτιμάται σήμερα, είναι ότι ο άνθρωπος δεν αισθάνεται ότι έχει αξία απλά επειδή είναι άνθρωπος, αλλά εξαρτά την αυτοεκτίμησή του από τα πράγματα που μπορεί να επιτύχει. Ένα από αυτά είναι και το σεξ, στο οποίο, όπως και σε όλα τα υπόλοιπα, θεωρεί ότι πρέπει να είναι πρωταθλητής, για να τα καταφέρει μέσα στο σκληρό ανταγωνισμό του κήπου. Όταν λοιπόν κάπου, κάποτε, με κάποιον (ή κάποια) καταλήξει σε γάμο, πρέπει να έχει διαμορφώσει ένα εξαιρετικό στυλ σεξουαλικής συμπεριφοράς· να τον (την) καταπλήξει με την πείρα που απέκτησε από την χρήση των «πρώην» (αγαπημένων και μη). Το ονομαζόμενο ως σεξουαλικό ταύριασμα θεωρείται από πολλούς σοβαρός λόγος γάμου· παράλληλα, ο άντρας και η γυναίκα που δεν διαθέτουν εμπειρίες, χρειάζονται «εξάσκηση» για να «αποδώσουν» στο... άθλημα. Μέχρι να αποδώσουν δεν έχουν πολλά να προσφέρουν, όποτε δεν προτιμώνται.

Από όσους αντιτίθενται σ' αυτή την αφύσικη ηδονοθηρία της εποχής μας, κάποιοι συζητούν γι' αυτήν με σοβαρά επιχειρήματα, ενώ άλλοι προσπαθούν να την καταστείλουν με τη βία. Παράδειγμα, το, μουσικό αρχικά, κίνημα του ορθού δρόμου (Straight Edge)· ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '80 στην Αμερική και σήμερα έχει οπαδούς σε όλες τις μητροπόλεις της. Δηλώνει αντίθετο στα ναρκωτικά, το ελεύθερο σεξ, το αλκοόλ και το κάπνισμα. Οι οπαδοί του ξυλοφορτώνουν ανηλεώς όσους επιδίδονται σ' αυτά! Είναι μια ακόμα τρανή απόδειξη ότι όταν το καλό δεν γίνεται και καλά, μετατρέπεται σε κακό. Και το καλό γίνεται καλά μόνο εν Χριστώ.

Γι' αυτό, κάθε προσέγγιση που γίνεται χωρίς πόνο ψυχής, χωρίς αγάπη, δεν έχει για τους αιχμαλώτους του κήπου καμμιά σημασία. Μόνο η βίωση του Χριστού μπορεί να βοηθήσει αυτούς, που δεν είναι κάποιοι εξωγήινοι αλλά σάρκα από τη σάρκα μας και οστό από τα οστά μας. Η τρομοκρατία, οι βερμπαλισμοί περί ηθικής, ακόμα και τα σοβαρά επιχειρήματα περί υγείας, δεν τους αγγίζουν. Τους ωθούν να διεκδικούν το «δικαίωμα στην ηδονή» να αγωνίζονται για να έχουν «ηδονή με ασφάλεια». Κι ακόμα, να απομονώνονται από όλους αυτούς που «δεν τους καταλαβαίνουν», φτάνοντας να προτιμούν κυριολεκτικά «ένα φριχτό τέλος από μια φρίκη δίχως τέλος». (Ναρκωτικά κ.ά.)

Όμως ο Χριστός μπορεί να τοποθετήσει την ηδονή στη σωστή διάσταση, σώζοντας τους «περιπεσόντας εις τους ληστάς». Τους κουρασμένους από την αμαρτία που συνεχίζουν να παίζουν, να ψάχνουν για μια νέα πόλη, και ν' αργοπεθαίνουν μόνοι μέσα σε παράξενες ώρες με το αναπάντητο ερώτημα:

Που είναι οι γιορτές που μας υποσχέθηκαν;

Που είναι το κρασί, το καινούργιο κρασί;
(πεθαίνοντας πάνω στο κλήμα...)

Υπάρχουν οι γιορτές και το καινούργιο κρασί· είναι στο Σώμα του Χριστού, πολύ μακριά από τον κήπο των τέρψεων, τον κήπο της σκιάς του θανάτου. Κι όμως τόσο κοντά, όσο η μετάνοια.

Εκεί οι γιορτές δεν τελειώνουν. Εκεί ρέει το καινούργιο, το αιώνιο κρασί. Εκεί κανείς δεν πεθαίνει πάνω στο κλήμα, αλλά ζουν για πάντα όσοι σαν κλήματα στηρίχτηκαν πάνω στο Χριστό.

Εκεί, στο αμπέλι του Θεού, πέρα από τόπο και χρόνο... Τόσο μακριά από τον κήπο των «τέρψεων». Κι όμως τόσο κοντά, όσο η μετάνοια.

